

Upprätta ett operativt program

Stöd till
producentorganisationer

HANDBOK

Manuskript färdigställt i april 2023

1:a upplaga

RÄTTSLIGT MEDDELANDE

Detta dokument har utarbetats av Ecorys för Europeiska kommissionen, men återspeglar endast författarnas åsikter. Kommissionen är inte ansvarig för eventuella konsekvenser till följd av vidareutnyttjande av denna publikation. Mer information om Europeiska unionen finns på Internet (<http://www.europa.eu>).

PDF	ISBN: 978-92-68-02673-1	doi: 10.2762/940543	KF-09-23-187-SV-N
-----	-------------------------	---------------------	-------------------

Luxemburg, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2023

© Europeiska unionen, 2023

Policyn för vidareutnyttjande av Europeiska kommissionens handlingar genomförs genom kommissionens beslut 2011/833/EU av den 12 december 2011 om vidareutnyttjande av kommissionens handlingar (EUT L 330, 14.12.2011, s. 39). Om inget annat anges är vidareutnyttjande av detta dokument tillåtet enligt en Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licens (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Detta innebär att vidareutnyttjande är tillåtet under förutsättning att lämplig källa anges och att eventuella ändringar anges.

För all användning eller reproduktion av element som inte ägs av Europeiska unionen kan tillstånd behöva sökas direkt från respektive rättighetsinnehavare. Europeiska unionen äger inte upphovsrätten till följande element:

Omslag: bild av Lawrence Aritao, Unsplash.com

Sida 5: bild av Sandeep Gill, Unsplash.com

Sida 7: bild av Zoe Schaeffer, Unsplash.com

Sida 9: bild av Gabriel Jimenez, Unsplash.com

Sida 12: bild av Ben Mater, Unsplash.com

Sida 17: bild av Jonathan Kemper, Unsplash.com

Sida 21: bild av Andres Dallimonti, Unsplash.com

Sida 35: bild av Colin Watts, Unsplash.com

Sidorna 39, 40, 48, 49, 52, 53, 68, 69: bild av Melle, Pexels.com

Sidorna 41, 42, 50, 51, 61, 62, 66, 67: bild av Marek Piwnicki, Unsplash.com

Sidorna 43, 44, 45, 46, 54, 55: bild av Kindel Media, Pexels.com

Sidorna 56, 57, 58, 59, 63, 64: bild av Marek Piwnicki, Unsplash.com

Innehållsförteckning

Introduktion	7
Kapitel 1 – Vad är producentorganisationer och producentgrupper? Vem kan få tillgång till de operativa programmen?	9
1.1 Definition av producentorganisation	10
1.2 Definition av producentgrupp	10
1.3 Vem kan få tillgång till de operativa programmen?	11
1.4 Ekonomiskt stöd för att inrätta producentorganisationer eller tillfälliga producentgrupper	11
Kapitel 2 – Vad är operativa program och vilka möjligheter erbjuder de?	12
2.1 Vad är operativa program?	13
2.2 Vilka sektorer kan dra nytta av de operativa programmen?	13
2.3 Vilka insatser finansieras genom de operativa programmen?	14
2.4 Hur stort är det totala finansieringsbeloppet för varje operativt program?	15
2.5 Hur finansieras de operativa programmen?	16
Kapitel 3 – Hur börjar jag utarbeta ett operativt program?	17
3.1 Rättslig grund och finansiering	18
3.2 Vilka är stegen för att ansöka om EU-finansiering genom ett operativt program?	18
Kapitel 4 – Goda rutiner för att effektivt utarbeta, förvalta och rapportera om ett operativt program: lärdomar från frukt- och grönsakssektorn	21
4.1 God Rutin 1 – Lämpligt förvaltningssystem	23
4.2 God Rutin 2 – Balanserad blandning av investeringar	25
4.3 God Rutin 3 – Samverkan/samspel mellan det operativa programmet och EJFLU	26
4.4 God Rutin 4 – Särskild kontaktpunkt	27
4.5 God Rutin 5 – Ledarskap av hög kvalitet	29
4.6 God Rutin 6 – Användning av externa rådgivningstjänster	30
4.7 God Rutin 7 – Särskilda IT-hanteringsverktyg	31
4.8 God Rutin 8 – Goda förhållanden med lokala myndigheter	32
4.9 God Rutin 9 – Flexibilitet för att anpassa sig till förändrade krav	33
4.10 God Rutin 10 – Effektiv intern kommunikation	34
Kapitel 5 – Exempel på åtgärder att beaktas i det operativa programmet	35
5.1 Typer av insatser som syftar till att effektivisera förvaltningen av marknadsvolymer samt kollektiv lagring och bearbetning av produkter	38
<i>Faktablad för åtgärd 1 – Förvärva/bygga ett slakthus</i>	39
<i>Faktablad för åtgärd 2 – Skapande av ett digitalt verktyg för jordbruksförvaltning</i>	41
<i>Faktablad för åtgärd 3 – Investeringar i anläggningar för förbättring av grödor</i>	43
<i>Faktablad för åtgärd 4 – Förvärv av lagerlokaler för att förbättra logistiken</i>	45

5.2 Typer av insatser som syftar till att öka den miljömässiga hållbarheten	47
<i>Faktablad för åtgärd 5 – Främja en minskning av koldioxidavtrycket</i>	48
<i>Faktablad för åtgärd 6 – Bygga nya foderanläggningar och införa digitala system för att förbättra djurhälsa och effektivitet</i>	50
<i>Faktablad för åtgärd 7 – Erhållande av djurskyddsintyg</i>	52
<i>Faktablad för åtgärd 8 – Öka blandning av förnybar energi och minska den koldioxidintensiva energianvändningen</i>	54
<i>Faktablad för åtgärd 9 – Utveckling av en centraliserad biogas-/avfallshanteringscentral</i>	56
<i>Faktablad för åtgärd 10 – Kontrakt med specialiserade avfallshanteringsföretag</i>	58
5.3 Typer av insatser som syftar till att förbättra produkternas kvalitet och spårbarhet	60
<i>Faktablad för åtgärd 11 – Utföra en certifieringsmärkning för produktkvalitet för att förbättra marknadsorienteringen</i>	61
<i>Faktablad för åtgärd 12 – Investeringar i maskiner och tankar för mjölkproduktion för att utveckla certifierad ekologisk produktion</i>	63
5.4 Typer av insatser som syftar till att tillhandahålla rådgivningstjänster, teknisk assistans och handledning	65
<i>Faktablad för åtgärd 13 – Teknisk assistans och stöd för nyblivna lantbrukare i fråga om jordbruksförvaltning</i>	66
<i>Faktablad för åtgärd 14 – Utbildning och handledning inom områdena djurfoder, reproduktion, genetisk förbättring, betesmark och produktion av foder samt certifieringar</i>	68
Bilaga 1 – Användbara länkar	70
Bilaga 2 – Fullständig förteckning över typer av insatser som ingår i EU-förordningen	71
Bilaga 3 – Kompletterande insatser	73
Bilaga 4 – Förteckning över typer av icke stödberättigande utgifter	74

Förord

Det finns 9,1 miljoner lantbrukare i EU, varav många arbetar på relativt små och medelstora familjelantbruk som är oberoende av varandra. Omkring 72 % av lantbrukare i Europa brukar mindre än 10 hektar mark. Detta gör det ofta svårt för lantbrukarna att på egen hand stå emot chocker, investera, få tillgång till krediter eller försvara sina intressen vid förhandlingar med andra aktörer i leveranskedjan.

För att stärka lantbrukarnas ställning och öka deras motståndskraft och konkurrenskraft stöder EU lantbrukarna som vill arbeta tillsammans i producentorganisationer. Utöver motståndskraft och konkurrenskraft har producentorganisationer många andra fördelar. Genom att ge lantbrukarna möjlighet att investera i teknik som de inte skulle ha råd med på egen hand kan de till exempel göra sin produktion mer hållbar ur ekonomisk, social och/eller miljömässig synvinkel. EU-lagstiftningen bidrar också till att stärka lantbrukarnas ställning i värdekedjan genom att tillåta producentorganisationerna att avvika från vissa konkurrensregler, vilket i huvudsak gör det möjligt för lantbrukare att dra nytta av sin kollektiva förhandlingsstyrka som en producentorganisation. Som ett erkännande av producentorganisationernas många fördelar finansierar EU inrättandet av producentorganisationer och producentgrupper, och även operativa program som kan omfatta åtgärder som syftar till en rad olika mål. Dessa omfattar planering och organisation av produktionen, koncentration av utbudet och utsläppande på marknaden av produkterna, modernisering, forskning och utveckling av hållbara produktionsmetoder, inklusive begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt innovativa metoder och produktionstekniker. Stöd har funnits tillgängligt i många år inom frukt- och grönsakssektorn, men även inom sektorerna för vin, humle, biodling och olivolja.

I dag finns det cirka 3 400 erkända producentorganisationer i EU (2017), men inte alla genomför operativa program. De är dock främst verksamma inom sektorerna för mjölk och mejeriprodukter, olivolja samt frukt och grönsaker. För att påskynda expansionen av producentorganisationer och för att dra nytta av dess fördelar i andra sektorer utöver de som redan stöds omfattade den senaste reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken möjligheten att inrätta sektorsspecifika insatser i andra sektorer, dvs. de flesta av jordbruksproduktionerna. Vi är medvetna om att det inte alltid är enkelt att inrätta en producentorganisation och ett verksamhetsprogram. För att underlätta processen var ett av projektets huvudmål att utveckla denna handbok för att inspirera och dela god praxis mellan de olika jordbrukssektorerna och skapa mervärde för EU. Vi hoppas att detta arbete kommer att generera ytterligare utbyte av god praxis för att stärka EU:s jordbruk och jordbrukssektorer.

Wolfgang Burtscher

Generaldirektören

Generaldirektoratet För Jordbruk Och Landsbygdsutveckling

Erkännanden

Syftet med denna handbok är att stödja utvecklingen och genomförandet av effektiva operativa program (OP:er) för producentorganisationer (PO:er), sammanslutningar av producentorganisationer (SPO:er) och andra ekonomiska jordbruksorganisationer inom ramen för Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik (GJP).

Handboken har tagits fram i samarbete med en rad olika intressenter och drar nytta av de insikter och erfarenheter som producentorganisationer, sammanslutningar av producentorganisationer, tjänstemän i medlemsstaterna och akademiker har gjort. Denna värdefulla resurs har möjliggjorts genom engagemanget hos projektgruppen som består av experter från ABCIS, Arcadia International, Areté, Consulai, Ecorys, Ergo Consulting, European Rural Development Network, IfLS och S&P Global Commodity Insights, och stödet från enskilda experter från Europeiska unionens medlemsstater, särskilt Dominique Barjolle, Agnese Krievina, Barbara Soriano Martinez och Paloma Esteve.

Vi uttrycker vår tacksamhet till alla bidragsgivare och erkänner de lantbrukare och producenter i hela Europeiska unionen vars engagemang är avgörande för våra samhällen, ekonomier och miljö. Vi vill särskilt uttrycka vår särskilda tacksamhet till: Alporc S.A. (Portugal), Asprocarne Piemonte (Italien), Baltu Piens (Lettland), Cooprado (Spanien), Erzeugergemeinschaft Bio-Getreide Oberösterreich (Österrike), Erzeugergemeinschaft Qualitätsvieh im Oldenburger Münsterland (Tyskland), Irish Beef Producers (Irland), La Coopération Agricole Luzerne de France (Frankrike), Ovipor SCA (Spanien), Platano Melandro Latte (Italien), Promert (Portugal), Sdruzheni zemedelski stopani Krumovgrad (Bulgarien), Sopred/Apros (Italien), Sunlait (Frankrike), Terrena och Porvéo (Frankrike).

Vi hoppas att denna handbok kommer att vara ett användbart verktyg för att främja er fortsatta framgång och stärka era organisationer.

Akronymer och ordlista

- ▶ AMR: Antimikrobiell resistens
- ▶ SPO: Sammanslutningar av producentorganisationer
- ▶ BM: Behörig myndighet
- ▶ GJP: Gemensam jordbrukspolitik
- ▶ CMO: Gemensam organisation av jordbruksmarknaderna
- ▶ CSR: Företagens sociala ansvar
- ▶ EJFLU: Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
- ▶ EGFJ: Europeiska garantifonden för jordbruket
- ▶ EU: Europeiska unionen
- ▶ GAEC: God jordbrukshävd och goda miljöförhållanden
- ▶ MS: Medlemsstat
- ▶ NBM: Nationell behörig myndighet
- ▶ OP: Operativa program
- ▶ SUB: Skyddad ursprungsbeteckning
- ▶ PG: Producentgrupper
- ▶ SGB: Skyddad geografisk beteckning
- ▶ PO: Producentorganisationer
- ▶ RDP: Landsbygdsutvecklingsprogram

Introduktion

GJP 2023-2027 inför operativa program - som tidigare endast fanns inom frukt- och grönsakssektorn - i flera sektorer

I Europeiska unionens [Gemensamma Jordbrukspolitik](#) (GJP)¹ erkänns behovet av att stärka lantbrukarnas förhandlingsstyrka genom kollektiva åtgärder, vilket kan förbättra marknadseffektiviteten. Detta kan åstadkommas genom att man uppmuntrar till större samarbete mellan lantbrukare och underlättar stordriftsfördelar för att öka produktiviteten och konkurrenskraften. Producentorganisationer (PO:er) och sammanslutningar av producentorganisationer (SPO:er) är erkända enheter som främjar samarbete mellan lantbrukare.

Tidigare var operativa program endast tillgängliga inom sektorena för frukt och grönsaker, humle och oliver (bordsoliver och olivolja), men de kan nu även vara tillgängliga för andra jordbrukssektorer inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023-2027. EU samfinansierar operativa program som används för att stödja åtgärder och investeringar (så kallade interventioner) som förbättrar lantbrukarnas ställning i försörjningskedjan genom att öka konkurrenskraften och hållbarheten.

Det är inte alla medlemsstater som har valt att erbjuda operativa program utanför sektorena för frukt och grönsaker, humle och oliver - du måste kontrollera om din medlemsstat erbjuder sektoriella interventioner genom operativa program inom andra sektorer.

Endast erkända producentorganisationer kan få stöd för operativa program, även om producentgrupper kan få stöd för operativa program om de identifieras som en producentorganisation av de nationella myndigheterna inom fyra år efter genomförandet av deras operativa program, så länge som denna period löper ut före slutet av 2027.

Innehållet och utformningen av denna handbok bygger på flera olika källor

Denna handbok innehåller erfarenheter från producentorganisationer från olika sektorer i hela EU och annan viktig information som kan hjälpa dig att avgöra om ett operativt program är rätt för din organisation.

Goda rutiner för att utforma, förvalta och rapportera om ett operativt program ingår. Dessa har utvecklats utifrån de bevis som samlats in inom frukt- och grönsakssektorn. Dessa goda rutiner utgör en grund för att överväga vad som kan fungera vid utformning och förvaltning av ditt operativa program.

Producentorganisationer i alla EU:s medlemsstater inom sektorena för nötkött, griskött, mejeriprodukter och växtproteingrödor undersöktes, och 16 djupgående fallstudier av producentorganisationer genomfördes för att undersöka vilka insatser som har potential att förbättra den ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarheten. Vi utvärderade också de interventioner som kan finansieras genom landsbygdsutvecklingsprogram för att identifiera vilka som kan vara mest tillämpliga för framtida operativa program.

Fyra workshoppar hölls med producentorganisationer, representativa grupper inom jordbrukssektorn, tjänstemän från medlemsstaterna, akademiker och organisationer från det civila samhället. Vid dessa evenemang samlades synpunkter in om de bevis som samlats in i de andra verksamheterna för att fastställa potentialen för specifika insatstyper och kombinationer av insatstyper som skulle kunna användas i ett operativt program.

Invändningar och begränsningar

När det gäller ett operativt program är det viktigt att inse att det inte finns någon enhetlig strategi eller "bästa" typ av insats som kan tillgodose alla producentorganisationers behov. I stället bör varje producentorganisation skräddarsy sitt eget operativa program för att anpassa det till sina unika behov och omständigheter. För att visa på mångfalden av möjliga insatser presenteras i denna handbok en rad fall som belyser olika sammanhang, strategier, typer av producentorganisationer och aktiviteter som kan genomföras som en del av ett operativt program. Genom att utforska dessa exempel kan läsarna få en bättre förståelse för de möjligheter och tillfällen som finns för att skapa effektiva och skräddarsydda operativa program.

¹ Förordning (EU) 2021/2115.

Handboken är avsedd för erkända producentorganisationer

Denna handbok är avsedd att hjälpa producentorganisationer, sammanslutningar av producentorganisationer och andra ekonomiska organisationer inom jordbruket att utveckla effektiva operativa program. Den innehåller också grundläggande information för att stödja producentorganisationer i deras arbete med att bli erkända som en producentorganisation eller en sammanslutning av producentorganisationer.²

Viktiga akronymer som används i handboken

PO = ERKÄND PRODUCENTORGANISATION

En producentorganisation är en grupp jordbrukare som går samman för att samla sina resurser för att stärka sin kollektiva förhandlingsstyrka och som har erkänts som sådan av de nationella myndigheterna.

SPO = SAMMANSLUTNING AV PRODUCENTORGANISATIONER

En sammanslutning som omfattar mer än en producentorganisation.

PG = PRODUCENTGRUPP

En producentgrupp är en sammanslutning, oavsett juridisk struktur, som huvudsakligen består av producenter eller bearbetningsföretag av en viss produkt.

OP = OPERATIVA PROGRAM

Ett operativt program är en uppsättning åtgärder och investeringar som utformats av producentorganisationer och som på vissa villkor delvis finansieras av Europeiska unionen.

² Detta omfattar a) producentorganisationer och deras sammanslutningar som är erkända enligt förordning (EU) nr 1308/2013 eller enligt artikel 67.7 i förordning (EU) 2021/2115, eller b) kooperativa föreningar, samt andra former av samarbete mellan producenter som bildats på producenternas initiativ och kontrolleras av dem, och som har identifierats som producentgrupper av den behöriga myndigheten i en medlemsstat, under en övergångsperiod på upp till fyra år från början av ett godkänt operativt program som avslutas senast den 31 december 2027 (förordning (EU) 2021/2115).

KAPITEL 1

Vad är producentorganisationer och producentgrupper? Vem kan få tillgång till de operativa programmen?

Europeiska unionens jordbrukslandskap kännetecknas av 9,1 miljoner lantbruk år 2020. Dessa lantbrukare står inför stora utmaningar när de ska förhandla med de mer koncentrerade och mäktiga förädlingsföretagen och detaljhandlarna i leveranskedjan.

I det här kapitlet förklaras konceptet med producentorganisationer som ett sätt att öka dessa lantbrukares förhandlingsstyrka och som erkända enheter för att få tillgång till offentligt stöd. Det innehåller också en kort definition av producentgrupperna och en beskrivning av det ekonomiska stöd som finns tillgängligt för att främja samarbete mellan producenterna. Slutligen klargörs vem som kan få tillgång till operativa program.

Vad operativa program är och hur de finansieras finns i [Kapitel 2](#) och hur man startar ett operativt program finns i [Kapitel 3](#). I [Kapitel 4](#) beskrivs några goda metoder för att effektivt utveckla ett operativt program inom en producentorganisation och i [Kapitel 5](#) beskrivs idéer och inspiration för åtgärder som kan övervägas i ditt operativa program.

1.1 Definition av producentorganisation

Det finns 9.1 miljon lantbrukare i EU, varav de flesta är oberoende av varandra.³ Däremot är bearbetningsföretag och detaljhandlare mycket mer koncentrerade. Denna asymmetriska förhandlingsposition gör det svårt för lantbrukarna att försvara sina intressen när de förhandlar med andra aktörer i försörjningskedjan. För att förbättra sin förhandlingsstyrka går lantbrukarna ofta samman i kooperativa företag eller använder sig av andra former av samarbete.

En grupp producenter som är organiserade som ett kooperativt företag eller enligt andra juridiska strukturer, kan söka erkännande från det EU-land där de är baserade och därefter bli en erkänd **producentorganisation** (i denna handbok kallas den helt enkelt producentorganisation). Medlemsstaterna har befogenhet att erkänna producentorganisationer.

Producentorganisationer stärker sin kollektiva förhandlingsstyrka genom att:

- ▶ koncentrera utbudet;
- ▶ förbättra marknadsföringen;
- ▶ tillhandahålla tekniskt och logistiskt stöd till sina medlemmar;
- ▶ hjälpa till med kvalitetsledning, och
- ▶ överföra kunskap.

Producentorganisationerna kan dra nytta av följande:

- ▶ undantag från EU:s konkurrensregler för vissa verksamheter, t.ex. kollektiva förhandlingar för medlemmarnas räkning, planering av produktion eller vissa åtgärder för hantering av leveranser, t.ex. lagring, bearbetning eller bortskaffande, och,
- ▶ tillgång till EU-finansiering för att starta och bedriva verksamhet inom de operativa programmen.

För att erkännas och därmed vara berättigad till EU-finansiering måste en producentorganisation:

- ▶ ha bildats på producenternas initiativ;
- ▶ bestå av och kontrolleras av producenter inom en specifik jordbrukssektor;
- ▶ lämna in en ansökan om erkännande som producentorganisation till det EU-land där den har sitt säte;
- ▶ bedriva minst en av de verksamheter som anges i EU-lagstiftningen, t.ex. gemensam bearbetning, distribution, transport eller förpackning, och,
- ▶ följa minst ett av de särskilda mål som anges i jordbrukslagstiftningen, t.ex. optimering av produktionskostnader eller utveckling av initiativ för marknadsföring.

Producentorganisationerna måste också uppfylla vissa ytterligare nationella kriterier, t.ex. att de måste ha ett minsta antal medlemmar och/eller täcka en minsta volym eller ett minsta värde av produkter. Det finns också vissa krav på deras stadgar. Mycket viktigt är att dessa måste göra det möjligt för medlemmarna att demokratiskt granska organisationen.

Var försiktig! Ytterligare kriterier kan fastställas på nationell nivå. Du bör kontrollera de bestämmelser som gäller i din medlemsstat med din behöriga myndighet (se *Bilaga 1*).

Flera producentorganisationer kan gå samman i en sammanslutning och bilda en **sammanslutning av producentorganisationer (SPO)**. Denna SPO måste ansöka separat om att bli officiellt erkänd av den nationella behöriga myndigheten.

1.2 Definition av producentgrupp

Med producentgrupp avses varje sammanslutning, oavsett juridisk form, som huvudsakligen består av producenter eller bearbetningsföretag av samma produkt. En producentgrupp kan upprättas genom samarbete mellan olika intressenter, inklusive lantbrukare, lantbruksleverantörer, intermediärt bearbetningsföretag och slutbearbetningsföretag.⁴

Tänk på att medlemsstaterna fastställer kriterierna för att identifieras som producentgrupp.

³ [https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/agri-food-supply-chain/producer-and-interbranch-organisations_en#:~:text=Producer%20organisations%20\(POs\)%20or%20associations,improving%20marketing](https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/agri-food-supply-chain/producer-and-interbranch-organisations_en#:~:text=Producer%20organisations%20(POs)%20or%20associations,improving%20marketing)

⁴ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska unionens geografiska beteckningar för vin, spritdrycker och jordbruksprodukter samt kvalitetsordningar för jordbruksprodukter, om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013, (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/787 samt om upphävande av förordning (EU) nr 1151/2012

1.3 Vem kan få tillgång till de operativa programmen?

En **producentorganisation (eller sammanslutning av producentorganisationer)** måste erkännas för att få finansiering för ett operativt program. Det finns dock ett övergångsundantag där en **producentgrupp** kan få finansiering för ett operativt program **om de ansöker om och får erkännande som producentorganisation/sammanslutning av producentorganisationer av sin medlemsstat inom högst fyra år efter det att det operativa programmet har inletts och om denna fyraårsperiod avslutas före slutet av 2027**. Om producentgruppen inte får erkännande under denna övergångsperiod måste de återlämna de mottagna EU-fonder.

För att få EU-stöd för ett operativt program måste producentgruppen utarbeta och lämna in en plan för erkännande.⁵

1.4 Ekonomiskt stöd för att inrätta producentorganisationer eller tillfälliga producentgrupper

Medlemsstaterna kan ge stöd till olika former av samarbete, bland annat för att inrätta en producentgrupp, producentorganisation eller branschorganisation, om insatsen "samarbete" är programmerad i den nationella strategiska planen för GJP för 2023-2027.⁶

Stöd till samarbete kan endast beviljas till nya samarbetsformer eller befintliga samarbetsformer som inleder ny verksamhet. Det måste involvera minst två aktörer.

Stödet är begränsat till högst fem år.⁷ **Stödet för att bilda producentgrupper, producentorganisera eller branschorganisationer är begränsat till 10 % av den årliga saluförda produktionen för den grupp eller organisation som bildas, med ett maximalt belopp på 100 000 euro per år.** Stödbeloppet måste dessutom vara degressivt över åren och begränsas till de fem första åren efter det att gruppen eller organisationen har erkänts.

⁵ Artikel 67 i förordning (EU) 2021/2115.

⁶ I artikel 77 i förordning (EU) 2021/2115 anges villkoren för att bevilja stöd till samarbete inom ramen för de strategiska planerna för GJP

⁷ Artikel 77 (punkt 8) i förordning (EU) 2021/2115

KAPITEL 2

Vad är operativa program och vilka möjligheter erbjuder de?

I detta kapitel förklaras vad operativa program är, på vilka villkor man kan få tillgång till fonder, vilken typ av verksamhet som är berättigad till finansiering och hur de operativa programmen finansieras.

Du kan läsa mer om kriterierna för berättigande att inrätta en producentgrupp/producentorganisation i [Kapitel 1](#) och om hur man startar ett operativt program i [Kapitel 3](#). I [Kapitel 4](#) beskrivs några goda metoder för att effektivt utveckla ett operativt program inom en producentorganisation och i [Kapitel 5](#) beskrivs idéer och inspiration för åtgärder som kan inkluderas i ditt operativa program.

2.1 Vad är operativa program?

De operativa programmen är en uppsättning åtgärder som omfattar aktiviteter och investeringar och som utformats av producentorganisationerna. Inom den rättsliga ramen⁸ betecknas dessa åtgärder som "insatser". Europeiska unionen tillhandahåller hälften av den finansiering som motsvarar en fastställd förteckning över insatser (se [avsnitt 2.3](#)). Den andra hälften av finansieringen måste tillhandahållas av producentorganisationen.

Det operativa programmet infördes inom frukt- och grönsakssektorn 1996. Sedan de infördes har finansieringen av de operativa programmen ökat avsevärt. Finansieringen under 2010 uppgick till 171 miljoner euro men ökade till nästan 1 802 miljoner euro under 2019, vilket visar hur effektivt stödet är när det gäller att uppmuntra producenternas samarbete. Tabell 1 innehåller hänvisningar till lagstiftningen för de sektorer som tidigare har haft tillgång till EU:s samfinansiering av operativa program. **Från och med 2023 kan även andra sektorer än frukt och grönsaker, humle och oliver (olja och bordsoliver) få tillgång till EU-finansiering för operativa program.**

Operativa program definieras i lagstiftningen GJP 2023-2027.⁹ Operativa program för de andra sektorerna (som förtecknas i Tabell 1) finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ).

Tabell 1: Hänvisningar till regelverk för operativa program per sektor

Sektor	Artiklar i förordning (EU) 2021/2115	Hänvisning till regelverk med en detaljerad definition av de berörda sektorerna	Medlemsstater som kan utnyttja europeiska finansiella medel
Frukt och grönsaker	49 till 53	Paragraf 2(i) i förordningen (EU) 1308/2013	Alla
Humle	61 och 62	Artikel 1.2 f i förordningen (EU) 1308/2013	Tyskland
Olivolja och bordsoliver	63 till 65	Artikel 1.2 g i förordningen (EU) 1308/2013	Grekland, Frankrike, Italien
Övriga sektorer	66 till 68	Artikel 1.2 a-h, k, m, o-t och w i förordning (EU) 1308/2013 och de sektorer som omfattar de produkter som förtecknas i bilaga VI till Förordningen (EU) 2021/2115 . Närmare uppgifter om "övriga sektorer" som berörs: spannmål, ris, socker, torkat foder, utsäde, lin och hampa, bananer, levande växter och blomsterprodukter, nötkött, mjölk och mjölkprodukter, griskött, får- och getkött, ägg, fjäderfäkött, silkesmaskar samt förteckningen över sektorer i bilaga VI till förordning (EU) 2021/2115.	Alla

2.2 Vilka sektorer kan dra nytta av de operativa programmen?

Beslutet om att utvidga de operativa programmen till specifika sektorer fattas individuellt av varje medlemsstat.

Beslutet grundar sig på en grundlig analys av det nationella sammanhanget och en bedömning av behoven i samarbete med berörda parter. Detta innebär att operativa program inom vissa sektorer endast är tillgängliga i vissa medlemsstater. Detta beslut ingår i varje **nationell strategisk plan**, det dokument som anger det nationella genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitikens för perioden 2023-2027 (se [Bilaga 1 för användbara länkar](#)).

När det gäller sektoriella insatser i "andra" sektorer kan nationella strategiska planer endast ses över 2025. Överföringen av direktstödet finansiella anslag till sektoriella insatser kan ske 2026 och det operativa programmet kan därför kunna bli tillgängliga i andra sektorer i din medlemsstat först 2027.

Var proaktiv! Se till att din behöriga myndighet och dina lantbrukarorganisationer vet att du är intresserad av att skapa ett operativt program (se [Bilaga 1 för kontaktuppgifter](#)).

⁸ Förordning (EU) 2021/2115

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om regler för stöd till strategiska planer som medlemsstaterna ska utarbeta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitikens (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitikens). Genom denna förordning upphävs förordningarna (EU) 1305/2013 och (EU) 1307/2013 - (EUT L 435, 6.12.2021, s. 1)

2.3 Vilka insatser finansieras genom de operativa programmen?

Det främsta skälet till att producentorganisationer genomför operativa program är behovet och den omedelbara fördelen för producenterna att **samla utbudet**, för att förhandla om större kvantiteter och priser med köpare som ofta har större marknadsinflytande, särskilt med tanke på ett mycket stort antal lantbrukare.

Producentorganisationer eller sammanslutning av producentorganisationer har ett starkt intresse av att välja åtgärder som ligger i linje med en **tydlig strategi** för deras egen organisation (se [Kapitel 4 om Goda Rutiner](#)). Genomförandet av ett operativt program måste godkännas av en majoritet av medlemmarna i en röstning under en generalförsamling. Strategin bör baseras på en detaljerad analys av det lokala sammanhanget, marknaden och långsiktiga trender (förändrad konsumentefterfrågan, marknadsstruktur och koncentration, klimatförändringens effekter osv.)

). Valet av insatser görs ofta inom ramen för denna strategi, med hänsyn till nödvändiga och tillgängliga mänskliga och finansiella resurser för de valda insatserna. Synergier med andra verktyg inom den gemensamma jordbrukspolitiken måste övervägas noggrant. Detta för att undvika duplicering, men också för att mobilisera andra tillgängliga finansieringskällor.

Om medlemsstaterna beslutar att utvidga de operativa programmen till vissa sektorer måste de fastställa en förteckning över stödberättigade insatser för var och en av dessa specifika sektorer och fastställa de särskilda krav som producentorganisationerna måste uppfylla för att utforma sina åtgärder. De insatser som finns i den nationella strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken kan erhållas från din nationella behöriga myndighet (se [Bilaga 1 för användbara länkar](#)).

Kontakta din behöriga myndighet för att få reda på vilka insatser inom ramen för ett operativt program som kan vara av intresse för din producentorganisation.

Det är lämpligt att kombinera olika typer av insatser för att se till att ett operativt program framgångsrikt uppfyller målen i producentorganisationen/sammanslutningen av producentorganisationer.

De möjliga insatser som kan ingå i det operativa programmet förklaras nedan och fullständig information finns i [Bilaga 2](#).

Fonder för riskpooling (eller försäkringar, värdepappersfonder) är effektiva verktyg för att hantera förluster på grund av okontrollerbara marknadsrisker. Till skillnad från privata försäkringar, där producenterna bidrar frivilligt, innebär medlemskap i en producentorganisation att producenterna är skyldiga att delta i den kollektiva riskpoolen. Det är möjligt att fördubbla beloppet för den ömsesidiga riskdelningsfonden som inrättas av producenterna inom ramen för ett operativt program.

Förutom att samla utbudet kan marknadsförvaltningen också innebära att man förvaltar den producerade kvantiteten i enlighet med prognoser om hur en efterfrågan utvecklas. Detta kan till exempel ske genom långvarig **lagring** och därmed genom att **skjuta upp saluföringen** av en del av produktionen för att minska tillgången på marknaden när priserna är låga. Kollektiv lagring är ofta kostsam och **investeringar i anläggningar för kollektiv lagring** kan finansieras genom ett operativt program.

Bearbetning av produkter kan vara ett annat sätt att föra över överskottskvantiteter av produkter i tid, men också att öka deras mervärde. Även bearbetningsanläggningar kan finansieras genom operativa program. Om producenterna till exempel bygger och driver ett **slakteri** kan de få ut mer värde ur försörjningskedjan. Det kan också göra det möjligt att samla ihop kvantiteterna och dela på kostnaderna för lagring av kött. Dessutom ökar detta marknadens öppenhet för producenterna och garanterar bättre spårbarhet och kvalitetskontroll.

Producenterna kan också dra nytta av operativa program som hjälper dem att **anpassa produktionen till köparnas kvalitetskrav**. Genom att organisera utbildning förbättras **process- och produktkvaliteten**. Kostnaderna för sådana program för kvalitetsförbättring, kvalitetskontroll och kvalitetsövervakning (alla medel för kvalitetsövervakning, såväl digitala som fysiska verktyg) kan finansieras genom ett operativt program.

Merkostnader för vissa **miljövänliga jordbruksmetoder**, särskilt för resurssnåla metoder, främjande av biologisk mångfald (inklusive investeringar i infrastruktur för livsmiljöer för insekter eller vilda djur) eller djurskydd, är berättigade till ekonomiskt stöd inom ramen för ett operativt program. Ett operativt program kan erbjuda ett kollektivt sätt att förbättra miljövänliga jordbruksmetoder på lantbruksnivå. Det kan finnas nya möjligheter att samla utbudet av produkter som produceras enligt högre miljökrav inom jordbruket och som kan differentieras på marknaden genom särskild märkning. För att förutse förändrade standarder och uppfylla samhällets förväntningar på **hållbarhet, respekt för naturresurser och djurskydd** kan producenterna till exempel fastställa lämpliga åtgärder för en viss sektor. Genom att uppfylla dessa krav kan de bidra till att uppnå bättre avkastning på sina produkter genom **differentieringsinsatser** med stöd av särskilda varumärken och logotyper. **Konsumenterna kommer ofta att betala ett högre pris** för en produktion av högre kvalitet som överträffar minimala standarder för miljö- och djurskydd, särskilt när dessa ansträngningar förstärks genom kampanjer och säljfrämjande åtgärder, eller till och med marknadsföring.

Åtgärder för konsumentinformation, kampanjer, kommunikation och marknadsföring kan finansieras genom operativa program som åtgärder för att öka konsumenternas medvetenhet om EU:s kvalitetssystem. Producentorganisationerna kan också använda ett operativt program för att främja fördelarna med en hälsosammare och mer hållbar kost samt för att tillgodose behovet av att konsolidera och stärka sina produkters ställning på marknaden.

Operativa program kan användas för att stödja en övergång till produktion med högre värde, t.ex. **ekologiskt jordbruk, integrerad produktion** eller genom att anta **andra nationella eller europeiska kvalitetssystem**.¹⁰

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EUT L 343, 14.12.2012, s. 1)

Utgifter för att bidra till anpassningen till **klimatförändringar**, till exempel investeringar i hållbar bevattnings, eller för att begränsa vissa jordbruksmetoders inverkan på miljön, till exempel investeringar i anläggningar för behandling av djuravfall, kan också få stöd inom ramen för operativa program.

Hållbarheten i transport och lagring, genom energibesparingar eller investeringar i förnybar energi, kan stödjas genom operativa program genom åtgärder som syftar till att hjälpa värdekedjorna uppströms i livsmedelskedjorna att minska jordbruks- och livsmedelssystemets påverkan på icke-förnybara energiresurser.

Forskning, rådgivning och utbildning inom jordbruket kan också stödjas genom operativa program. Fördelen med att engagera sig i forskning, rådgivning eller utbildning för producentorganisationer är att de kan förhandla fram lägre kostnader och göra utbildningen mer specifik för medlemmarnas behov.

Dessutom kan producentorganisationerna i sina operativa program **frivilligt definiera vissa åtgärder som föreslås för att se till att arbetstagarna i sektorn har rättvisa och säkra arbetsförhållanden**.

Det finns även annat stöd för operativa program (så kallade **kompletterande åtgärder**). Detta kan omfatta erfarenhetsutbyte, vilket är mycket användbart för att visa fördelarna med de operativa programmen genom exempel. Kompletterande insatser kan omfatta utbyte av bästa praxis för krishantering, främjande av skapandet och samarbetet av producentorganisationer och främjande av nätverksmöjligheter. Både stödmottagare och leverantörer måste tillhöra producentorganisationer för att få finansiering, och leverantörerna måste integrera kompletterande insatser i sina operativa program. Vad producenterna säger är mycket viktigt för andra producenter, även från andra sektorer. Vissa erfarenheter kan vara till nytta för andra, eftersom de konkret kan visa på genomförbarhet och ge svar på många praktiska frågor (se [Bilaga 3](#) för ytterligare information).

Utöver de kompletterande åtgärderna kan producentorganisationerna använda sig av expertisen hos externa rådgivningsorganisationer för lantbruk som är kompetenta när det gäller att erkänna producentorganisationer och utveckla och förvalta operativa program.

2.4 Hur stort är det totala finansieringsbeloppet för varje operativt program?

Det totala finansieringsbeloppet för varje stödberättigat operativt program är på vissa villkor begränsat till **högst 6 % av värdet av den saluförda produktionen (VMP)**¹¹ för producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer som genomför det operativa programmet. Beräkningen av VMP är därför viktig. Det måste vara tillräckligt högt så att 6 % av det ger tillräckliga fonder för att utveckla ett användbart operativt program. Om inte producentorganisationen/sammanslutningen av producentorganisationer koncentrerar utbudet från sina medlemmar och marknadsför deras produkter är det inte troligt att VMP är tillräckligt högt för att ge tillräcklig finansieringskapacitet för ett operativt program.

För att säkerställa att tillräckliga medel finns tillgängliga för ett effektivt operativt program kan det i stadgar för PO/SPO föreskrivas att medlemmarnas produktion ska saluföras kollektivt och under PO/SPO:ns ensamma ansvar. Om det är fallet får medlemmarna inte göra någon individuell försäljning, inklusive begränsningar av direktförsäljning till konsumenter, för produkter från samma sektor.

Storleken på ditt operativa program är kopplad till värdet av din PO/SPO:s saluförda produktion. Ju högre VMP, desto mer medel kan vara tillgängliga för ett operativt program.¹²

Det ekonomiska stöd som är tillgängligt för operativa program måste uppfylla vissa krav när det gäller fördelningen till specifika insatser inom ramen för det operativa programmet. Vissa utgifter specificeras i enlighet med den förteckning över insatser som definieras per sektor i varje medlemsstat och vissa utgifter är inte stödberättigande (se förteckningen i [Bilaga 4](#)).

Du bör kontrollera det finansiella stöd som finns tillgängligt för varje insats och stödberättigande utgifter i din medlemsstat med din behöriga myndighet (se [Bilaga 1](#)).

Upp till, **men inte mer än en tredjedel av utgifterna** för varje operativt program kan stödja följande typer av insatser:

1. tillbakadragande från marknaden för fri distribution eller andra destinationer, inklusive, om nödvändigt, behandling för att underlätta ett sådant tillbakadragande;
2. "grön skörd: skörd i sin helhet, från ett visst område, av omogna och omarknadsförbara produkter som inte har skadats före grön skörd, vare sig av klimat- eller sjukdomsskäl eller av någon annan anledning;
3. "icke-skörd: avbrott i den pågående produktionscykeln på det berörda området medan produkten är välutvecklad och av sund, rättvis och säljbar kvalitet, med undantag för förstörelse av produkterna på grund av klimatförhållanden eller sjukdomar.

¹¹ Kraven för att beräkna värdet av den saluförda produktionen förklaras i artiklarna 30 och 31 i [Delegerad förordning \(EU\) 2022/126](#).

¹² Så länge som den finansiella ramen på 3 % av de totala direktstöden respekteras som ett tak för alla sektorer.

Värdet av den saluförda produktionen (VMP):¹³ ett nyckeltal för producentorganisationer

VMP är ett nyckeltal eftersom det fastställer det maximala finansieringsbeloppet för varje operativt program. Detta värde beräknas på grundval av den saluförda produktionen av produktionsorganisationen för de produkter som erkänts för produktionsorganisationen.

VMP = omsättningen, exklusive moms, från **medlemsprodukter** (pris fritt gård), som producentorganisationen erkänns för i skedet "lämnar PO/avgång till kund", dvs. efter lagring och förpackning.¹⁴

Samfinansiering och driftsfonder

Hälften av finansieringen av de operativa programmen tillhandahålls av EU och de övriga 50 % av medlemmarna i producentorganisationen. Samfinansieringsgraden **höjs till 60 % under de första fem åren efter det år då producentorganisationen erkänns**, vilket innebär att producentorganisationens medlemmar endast ansvarar för 40 % av finansieringen under denna period.¹⁵

Ett schablonbelopp på 2 % av den totala driftsfonden för det operativa programmet får användas för att täcka administrativa kostnader (inklusive personalkostnader) i samband med utarbetande, genomförande och övervakning av det operativa programmet. De administrativa kostnaderna för specifika insatser inom ett operativt program är också berättigade till finansiering inom ett tak på 4 % av den totala kostnaden för varje insats.

Förvaltningen av driftsfonderna kräver öppenhet och noggrann övervakning av producentorganisationerna själva, eftersom fonderna ska betalas ut till PO/SPO:erna. Om kraven i de operativa programmen enligt förordningarna inte uppfylls måste PO/SPO:erna återbetala all finansiering till Europeiska kommissionen i samband med den specifika överträdelsen och återkräva denna finansiering från slutmottagaren av det mottagna stödet (lantbrukaren).

Driftsfond: finansiell operationalisering av det operativa programmet¹⁶

En driftsfond finansieras av:

(a) **medlemmarna i en producentorganisation eller av själva producentorganisationen eller båda.** När det gäller **SPO** genom SPO:s medlemmar.

(b) **Europeiska unionen.**

Driftsfonderna ska endast användas av producentorganisationen för att finansiera operativa program som har godkänts av medlemsstaterna.

2.5 Hur finansieras de operativa programmen?

De operativa programmen samfinansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), som är det viktigaste anslaget i jordbruksbudgeten som finansierar direktstöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitikens första pelare.

Varje medlemsstat måste fastställa en **maximal budget för att stödja operativa program inom varje sektor**. Detta skiljer sig från frukt- och grönsakssektorn som har en obegränsad budget. Den budget eller det anslag som avsätts för varje sektor dras av från det totala stöd som är tillgängligt i varje medlemsstat inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitikens första pelare.

Det totala anslag som medlemsstaterna kan avsätta för att stödja operativa program i andra sektorer begränsas vanligtvis till **3 % av det anslag från EGFJ** som är reserverat för medlemsstaten.¹⁷ Det totala beloppet av det anslag som reserverats för varje medlemsstat finns i bilaga V till förordningen (EU) 2021/2115.¹⁸

Undantag från det anslag som tilldelats de operativa programmen¹⁹

Inom andra sektorer än frukt och grönsaker, humle och oliver (olja och bordsoliver) får medlemsstaterna besluta att öka den budgetandel som tilldelas det operativa programmet till 5 % (2 % mer än de normala 3 %). I detta fall dras det belopp som motsvarar denna ökning av från det maximala belopp som är tillgängligt för direktstöd och är inte längre tillgängligt för att användas för andra insatser, t.ex. kopplat inkomststöd.

¹³ Artikel 22 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126.

¹⁴ VMP kan omfatta produkter som inte behöver uppfylla handelsnormerna, om dessa normer inte är tillämpliga (t.ex. om produkterna är bearbetade).

¹⁵ Artikel 68 i förordning (EU) 2021/2115.

¹⁶ Artikel 51 i förordning (EU) 2021/2115 - Delegerad förordning (EU) 2022/126.

¹⁷ Artikel 88, paragraf 6 i förordningen (EU) 2021/2115.

¹⁸ Stödbeloppen för de operativa programmen för bomull i de medlemsstater som berörs av denna åtgärd (enligt definitionen i bilaga VIII) ska dras av från det totala anslaget i bilaga V innan den maximala gränsen på 3 % i deras land beräknas. Denna åtgärd berör främst Grekland.

¹⁹ Titel III, kapitel II, avsnitt 3, underavsnitt 1 i förordningen (EU) 2021/2115

KAPITEL 3

Hur börjar jag utarbeta ett operativt program?

I det här kapitlet förklaras hur operativa program fungerar, inklusive deras rättsliga grund och finansiering, och vilka steg som krävs för att förbereda en finansieringsansökan.

Du kan läsa mer om kriterierna för berättigande att inrätta en producentgrupp/producentorganisation i [Kapitel 1](#) och om hur operativa program finansieras i [Kapitel 2](#). I [Kapitel 4](#) beskrivs några goda metoder för att effektivt utveckla ett operativt program inom en producentorganisation och i [Kapitel 5](#) beskrivs idéer och inspiration för åtgärder som kan inkluderas i ditt operativa program.

3.1 Rättslig grund och finansiering

Som förklaras i [Kapitel 2](#) kan den gemensamma jordbrukspolitiken föreskriva finansieringsstöd genom operativa program inom nästan alla jordbrukssektorer ([EU-förordningen 2021/2115](#)). Varje medlemsstat beslutar om och hur de vill inkludera sektoriella insatser i sin strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken, utom inom sektorerna för frukt och grönsaker och biodling, där operativa program är obligatoriska. Utanför de obligatoriska sektorerna bestämmer de nationella myndigheterna också vilka specifika sektorer av den gemensamma organisationen av marknaden och vilka typer av insatser som kan ingå i ett operativt program genom sin strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken.

En producentorganisation (eller sammanslutning av producentorganisationer) måste erkännas för att få finansiering för ett operativt program. Det finns också ett övergångsundantag för producentgrupper. Se [Kapitel 1](#) för mer information.

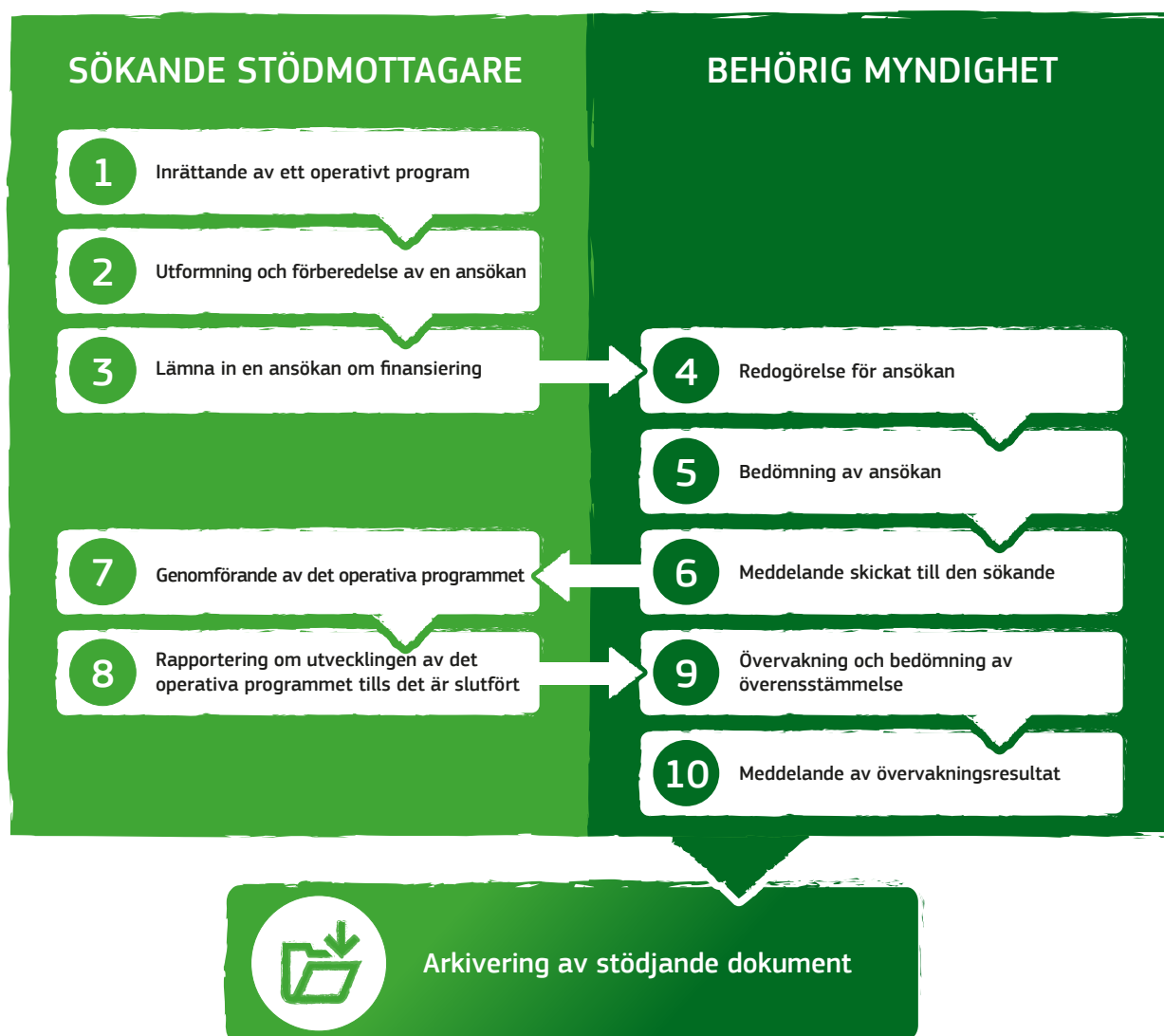

Tveka inte att fråga din behöriga myndighet vilken eller vilka stödorganisationer som kan hjälpa till att utarbeta ditt operativa program.

3.2 Vilka är stegen för att ansöka om EU-finansiering genom ett operativt program?

Om du vill ansöka om finansiering för ett operativt program måste du förbereda och lämna in en ansökan till de relevanta behöriga myndigheterna. Det exakta innehållet i en ansökan, dess struktur och inlämningsprocessen definieras av varje nationell myndighet, men de viktigaste delarna kan sammanfattas i tio steg.

Figur 1: Hur du lämnar in en ansökan till de behöriga myndigheterna

Innan du börjar måste du identifiera och kontakta de nationella myndigheter som ansvarar för att administrera din ansökan för att förstå den övergripande processen, från att lämna in ansökan till att arkivera ärendet. De nationella myndigheterna i din medlemsstat kommer också att informera dig om tidsfristerna för att lämna in ansökningar. I [Bilaga 1](#) finns information om var du kan få ytterligare information.

Du måste avsätta tillräckligt med tid för att granska ansökan. Det rekommenderas att du börjar utarbeta ditt ärende så snart som möjligt, utan att vänta till den årliga tidsfristen för inlämning.

Från projektutveckling till inlämning av ansökan

1 - Upprättande av ett projekt

a. Kontrollera vilka åtgärder och sektorer som är berättigade till finansiering

Ditt operativa program måste följa en särskild uppsättning regler för att få ta del av EU-fonder. Dessa regler påverkar alla stadier av ditt operativa program, både under utarbetandet av din finansieringsansökan, under genomförandet och i rapporteringsfaserna. **Vi rekommenderar att du analyserar alla regler som tillhandahålls av de nationella myndigheterna innan du utarbetar en ansökan** och att du regelbundet hänvisar till reglerna när du förbereder din ansökan. Om du är osäker på kraven bör du kontakta dina nationella myndigheter för att förstå vilka åtgärder som är stödberättigande.

b. Sök efter handledning

Att utarbeta en ansökan är en komplicerad övning och vi föreslår att du **söker teknisk och juridisk support** i ditt operativa programs tidiga faser. Kontakta de nationella myndigheterna, som bör kunna ge dig kontaktuppgifter till organisationer och experter som kan hjälpa dig att utarbeta och förbereda ditt operativa program.

c. Hur du bäst hanterar ditt operativa program

Att ditt operativa program lyckas uppnå sina mål **beror på kvaliteten på de projektförvaltningsförfaranden som du inför**. Att förvalta ett operativt program innebär att organisera och övervaka varje åtgärd som vidtas för att hålla de tidsfrister, kostnader och den kvalitet som krävs. Projektledaren är viktig för att säkerställa att de förväntade resultaten (resultat, utbildning osv.) uppnås. Ta hjälp av projektförvaltningsspecialister om ingen tillräcklig intern expertis finns.

d. Kontrollera att din organisation uppfyller alla kriterier för att få status som erkänd producentorganisation

Som erkänd PO eller SPO kan du hoppa över det här steget. Om din organisation ännu inte är erkänd som PO eller SPO har du **fyra år på dig från det datum då du startade det operativa programmet för att uppnå erkännandet, med december 2027 som tidsfrist** (se [Kapitel 1](#)). Kontakta de nationella myndigheter som ansvarar för erkännandet för att få reda på alla krav och kriterier för att bli erkänd. Denna kontroll måste göras innan du utarbetar ditt operativa program, eftersom kriterierna för erkännandet kan påverka hur ditt operativa program bör utformas.

2 - Utformning och förberedelse av ansökan

Innan du ansöker om ett operativt program bör du veta följande:

- a. Betalningar för åtaganden i det operativa programmet kan ta lång tid: fråga nationella myndigheter om tidpunkten för betalningarna och se till att du har tillräckligt med kontanter för att slutföra alla administrativa uppgifter för ditt operativa program.
- b. Den administrativa verksamheten för att inrätta och övervaka det operativa programmet är omfattande: du måste ha nödvändiga och kompetenta mänskliga resurser.
- c. Alla bestämmelser som gäller för ditt operativa program eller din struktur måste följas. Överensstämmelsen kontrolleras när de nationella myndigheterna granskar din akt.
- d. Dubbel EU-finansiering för samma operativa program är inte tillåten: källan till all din finansiering kommer att kontrolleras vid bedömningen.

Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt de åtaganden som ska respekteras i hela det operativa programmet för att garantera att det är stödberättigat vid tidpunkten för ansökan om utbetalning.

Det är viktigt att vara noggrann vid utformningen av en ansökan, eftersom den utgör grunden för de nationella myndigheternas bedömning av om ditt operativa program är berättigat till stöd eller inte. **Ansökans struktur och innehåll måste strikt följa de nationella myndigheternas anvisningar**. Om du är osäker på hur mallarna ska fyllas i, tveka inte att kontakta de nationella myndigheterna för att få stöd.

Kontrollera att din ansökan är fullständig och korrekt innan du lämnar in den, men kom ihåg att myndigheterna kan begära mer detaljerad information när de bedömer din ansökan.

3 - Lämna in din ansökan för det operativa programmet

Din ansökan måste lämnas in före den årliga tidsfrist som fastställs av de nationella myndigheterna. **Kontrollera att din ansökan uppfyller alla instruktioner från myndigheterna, annars kommer den att avvisas.** Be behöriga myndigheter om ett kvitto som visar att ansökan har lämnats in i tid.

4 - Följ instruktionerna i din ansökan fram till bedömningen

Inlämnandet av din finansieringsansökan utgör inte på något sätt ett löfte om ekonomiskt stöd. Granskningen av ansökningarna och all tilldelning av finansiering inom ramen för ett operativt program omfattas av alla europeiska och nationella bestämmelser som reglerar programperioden för GJP 2023-2027.

Vi rekommenderar att du **håller regelbunden kontakt med de myndigheter** som ansvarar för behandlingen av din ansökan för att förstå hur den fortskrider och identifiera eventuella problem. Detta tillvägagångssätt sparar tid och kan bidra till att säkra ett positivt resultat.

Var aktiv! Tveka inte att kontakta den behöriga myndigheten om du inte har några nyheter om bedömningen av din ansökan.

Du måste spara och arkivera alla styrkande dokument som rör ditt operativa program för att kunna tillhandahålla eventuella begärda bevis under övervakning och kontroller.

Börja inte med någon åtgärd som planeras i ditt operativa program innan du officiellt har fått information om att finansieringen har beviljats!

KAPITEL 4

Goda rutiner för att effektivt utarbeta, förvalta och rapportera om ett operativt program: lärdomar från frukt- och grönsakssektorn

I detta kapitel beskrivs några principer för goda rutiner vid utformning, genomförande och övervakning av operativa program. De är tillämpliga på operativa program oavsett vilka särskilda insatser som vidtas.

Du kan läsa mer om kriterierna för berättigande att inrätta en producentgrupp/producentorganisation i [Kapitel 1](#), vad operativa program är i [Kapitel 2](#) och om hur man startar ett operativt program i [Kapitel 3](#). Idéer och inspiration till åtgärder som kan ingå i ditt operativa program beskrivs i [Kapitel 5](#).

En producentorganisation kan lära sig av **goda rutiner som syftar till att förenkla processen eller minska de kostnader och den tid som krävs** under hela utvecklingen och genomförandet av ett operativt program. De metoder som beskrivs här har använts framgångsrikt av **producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn**.

Några av de **tio goda rutinerna** är inriktade på utformningsfasen av det operativa programmet, andra på dess förvaltning och/eller rapportering.

Vi har rangordnat de identifierade goda metoderna enligt deras:

Effektivitet: i vilken utsträckning den goda rutinen är användbar för att hantera de problem som producentorganisationerna stöter på i samband med utarbetandet och förvaltningen av det operativa programmet och/eller för att effektivisera förfarandena, minska kostnaderna och tiden samt förbättra kvaliteten på det operativa programmet. Skala: 1 (mycket låg effektivitet), 2 (låg), 3 (medelhög), 4 (hög) och 5 (mycket hög effektivitet).

Replikerbarhet: i vilken utsträckning den goda rutinen kan kopieras i andra sektorer, dvs. i vilken utsträckning den goda rutinen är specifik för frukt- och grönsakssektorn eller för de enskilda producentorganisationer som utvecklade den från början. Skala: 1 (mycket låg replikerbarhet), 2 (låg), 3 (medelhög), 4 (hög) och 5 (mycket hög replikerbarhet) place. Scale: 1 (very low replicability), 2 (low), 3 (medium), 4 (high) and 5 (very high replicability).

Tillsammans med de två huvudfrågorna ovan har vi också tagit hänsyn till följande:

Tid som krävs: i vilken utsträckning den goda metoden kräver tid för att genomföras och finjusteras på rätt sätt, med tanke på fel, omprövning eller revidering av den ursprungliga strukturen osv. Skala: 1 (mycket kort tid), 2 (kort), 3 (medellång), 4 (lång) och 5 (mycket lång tid).

Kostnad: i vilken utsträckning den goda metoden kräver ekonomiska resurser för att antas och genomföras. Skala: 1 (mycket låg kostnad), 2 (låg), 3 (medelhög), 4 (hög) och 5 (mycket hög kostnad).

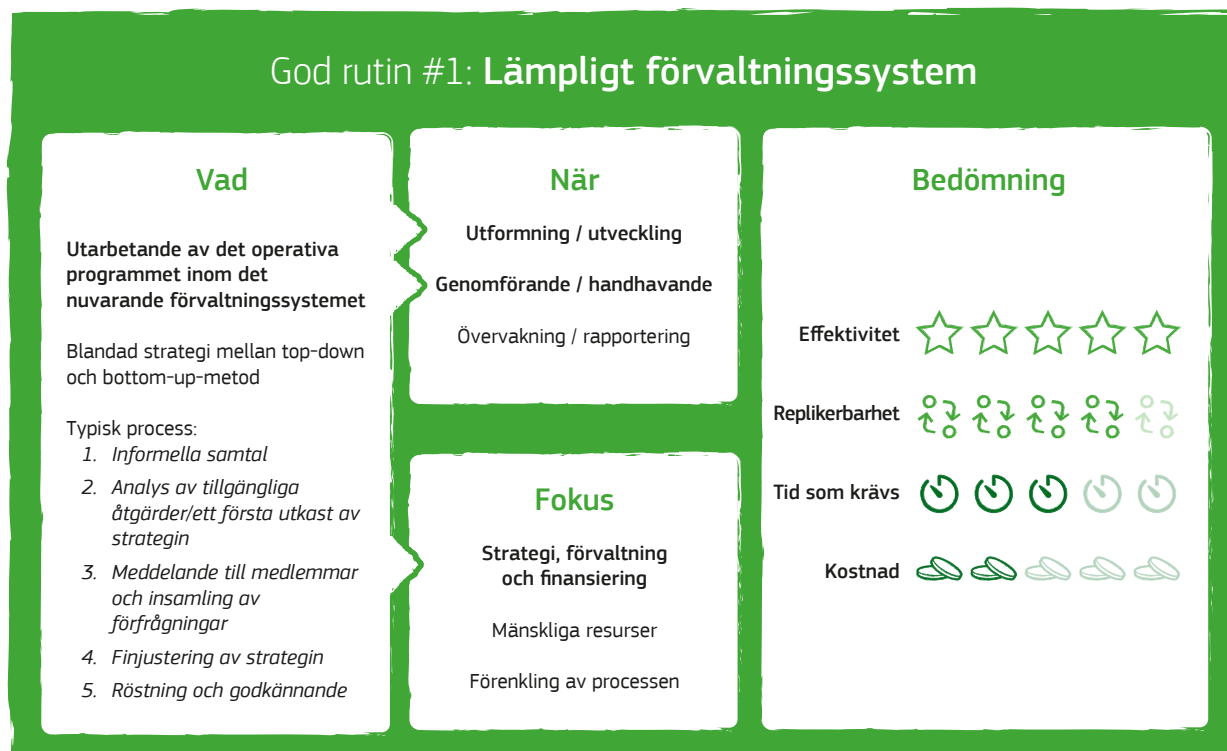
Även om de tio identifierade goda rutinerna huvudsakligen handlar om allmänna lösningar som kan antas av producentorganisationen i dess organisation, är det möjligt att dela in dem i tre huvudgrupper, enligt figur 2.

Figur 2: Grupper av identifierade goda rutiner

I följande blad beskrivs tio identifierade goda rutiner som producentorganisationer kan använda i samband med ett operativt program för att förenkla och rationalisera processerna. Praktisk information om hur de ska tillämpas ges, och indikationer på i vilken huvudfas av det operativa programmet som den goda rutinen är mest relevant (dvs. utarbetande/utveckling, genomförande/förvaltning, övervakning/rapportering) redovisas i visuell form.

4.1 God Rutin 1 – Lämpligt förvaltningssystem

Samstämmighet mellan det nuvarande förvaltningssystemet och beslutsfattandet i samband med det operativa programmet

Vikten av att lita på det förvaltningssystem som används av producentorganisationen när det gäller beslutsprocessen i samband med ett operativt program är relevant i utvecklings- och genomförandefasen av det operativa programmet. De vanligaste och mest framgångsrika styrsystemen bygger på en **blandad strategi** som skapar en balans mellan en "ren" bottom-up-strategi och en "ren" top-down-strategi. Detta gäller även vid utarbetandet av en investeringsplan för att använda de ekonomiska resurser som görs tillgängliga genom det operativa programmet.

- **En bottom-up-strategi** börjar med att samla in behoven från medlemsbasen. Dessa sammanställs sedan till en investeringsplan för producentorganisationen. Enligt detta tillvägagångssätt baseras valet av mål för det operativa programmet på en begäran till medlemmarna att specificera sina behov och förväntningar som sedan analyseras för att utarbeta strategiska riktlinjer som ska diskuteras på bolagsstämmorna. Ett frågeformulär används ofta för att samla in medlemmarnas behov.
- **En top-down-strategi** börjar med att ordföranden, styrelsen eller – särskilt för mindre producentorganisationer – ett rådgivande företag fastställer prioriteringar. När de viktigaste strategiska prioriteringarna har fastställts centralt, involveras medlemsbasen i processen. Varje medlem uttrycker sin vilja att stödja investeringsplanen i den proportion som tilldelats dem. Detta tillvägagångssätt involverar vanligtvis ordföranden i de inledande skedena, styrelsen och de tekniska avdelningarna. De föreslagna investeringarna presenteras för medlemmarna som beslutar vilka investeringar de vill se genomföras under följande år. Ibland leder ett rådgivningsföretag processen på grund av deras bättre kunskap om de krav som investeringarna måste uppfylla.

En bottom-up-strategi garanterar att PO-medlemmarnas faktiska behov beaktas ordentligt i strategin. En top-down-strategi resulterar å andra sidan i en (vanligtvis) mer konsekvent strategi på PO-nivå och i att viktiga fleråriga investeringar genomförs. **Att använda det befintliga förvaltningssystemet för producentorganisationer för att utforma och genomföra ett operativt program är av central betydelse.**

Många producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn har – i enlighet med de förvaltningssystem som de har – använt delar av top-down- och bottom-up-strategierna i sin process för att utveckla ett operativt program. **Denna "blandade strategi" innebär vanligen att medlemmarna träffas i förväg**, där de mest centrala behoven kan beaktas tillsammans med de behov som producentorganisationens ledning identifierat. Ibland följs en mer strukturerad dubbelriktad strategi där producentorganisationens tekniker beskriver producentorganisationens strategiska riktlinjer och tillhandahåller annan teknisk information till medlemmarna så att de kan utveckla sina önskemål inom ramen för denna struktur.

Ett styrningssystem som är balanserat och fungerar väl i den dagliga förvaltningen av producentorganisationen kommer också att säkerställa en effektiv förvaltning av det operativa beslutsfattandet. **Det är därför inte nödvändigt att anpassa förvaltningen av producentorganisationen för att utarbeta ett operativt program. Tvärtom är**

det viktigt att respektera det befintliga förvaltningssystemet för att säkerställa överensstämmelse med producentorganisationens övergripande beslutsprocesser och för att klargöra för alla medlemmar att de vanliga sätten att bevilja representativitet också respekteras när det gäller det operativa programmet.

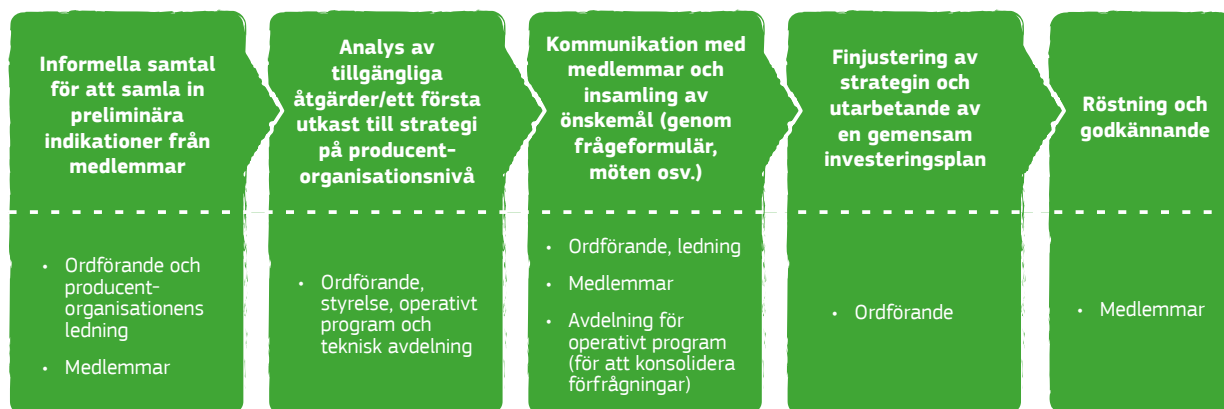
Typiska förvaltningssystem beroende på producentorganisationens storlek

De förvaltningssystem som finns på PO/APO-nivå kan grovt sett grupperas enligt följande:

Producentorganisationens storlek	Typiskt förvaltningssystem
Mindre producentorganisationer	Generalförsamling (GF) + styrelse med de flesta besluten fattade på GF-nivå
Medelstora producentorganisationer	Generalförsamling + styrelse + producentorganisationens sekretariat där de flesta besluten fattas på styrelsenivå med godkännande av generalförsamlingen
Större producentorganisationer	Central generalförsamling och regionala generalförsamlingar + styrelse + sektoriella kommittéer + generalsekretariat där beslutsmekanismerna är mer komplexa och ofta specifika för enskilda strukturer

Alla dessa förvaltningssystem stöder utvecklingsfasen av ett operativt program, med det enda möjliga problemet för mindre producentorganisationer där det inte är möjligt att delegera de administrativa uppgifterna för programmet till en särskild anställd. Även om det i praktiken kommer att skilja sig åt beroende på de specifika förfarandena för det enskilda producentorganet, illustreras en bedömning av en **typisk blandad process för en liten eller medelstor producentorganisation** i figuren nedan.

Figur 3: Blandad process för en liten eller medelstor producentorganisation

Effektivitet: Mycket hög; denna metod anses vara en gemensam framgångsfaktor för den stora majoriteten av de intervjuade producentorganisationerna.

Replikerbarhet: Hög; det är lätt att upprätthålla respekten för förvaltningen av producentorganisationer i andra sektorer när den väl är etablerad, och bristen på direkta kopplingar mellan den specifika affärsverksamheten och den goda rutinen gör att den lätt kan överföras till producentorganisationer som är verksamma i andra sektorer.

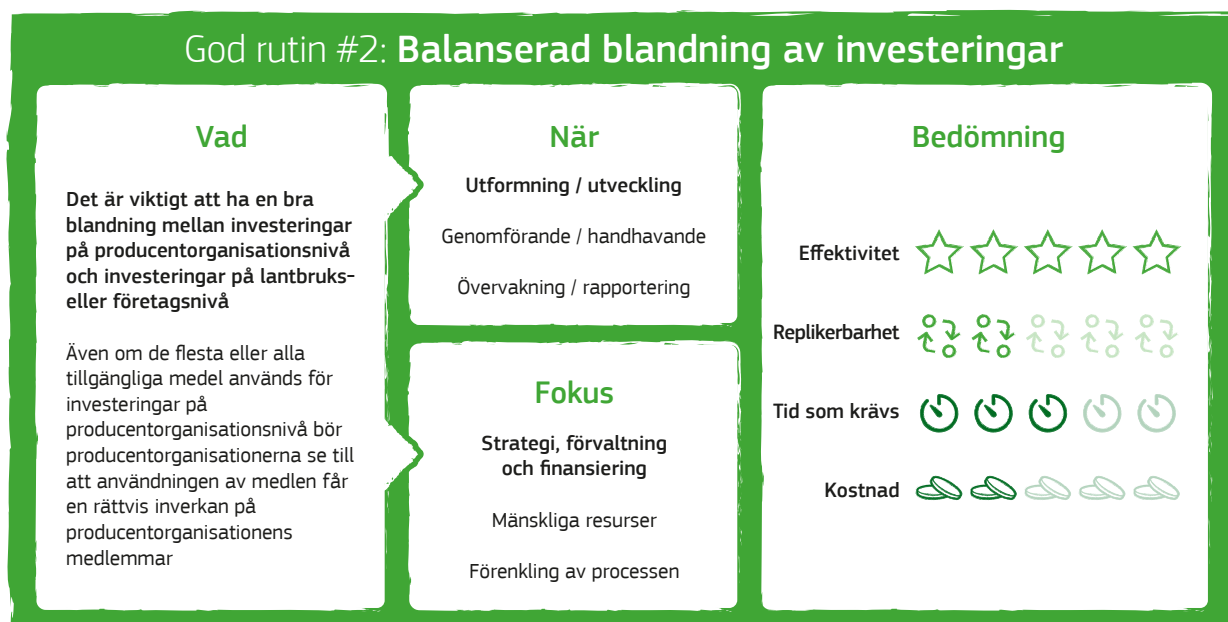

Tid som krävs: Medellång; utvecklingen av den rätta kombinationen av top-down- och bottom-up-strategier och användningen av den för att utforma och genomföra operativa program kan ta en viss tid, främst på grund av den finjustering som krävs för att det operativa programmet ska kunna antas i praktiken. Att hitta rätt balans garanterar dock vanligtvis att beslut om operativa program kan fattas i tid och med hänsyn till tidsfristerna.

Kostnad: Låg; generellt sett krävs inga särskilda kostnader eller investeringar för att tillämpa förvaltningsförfarandena på de processer som rör det operativa programmet. Den viktigaste kostnadsposten är sannolikt den tid som de olika berörda personerna lägger ner på att utforma och genomföra processen.

4.2 God Rutin 2 – Balanserad blandning av investeringar

Det är mycket viktigt när man utformar investeringsplanen för ett operativt program att se till att producentorganisationens behov som helhet och de enskilda medlemmarnas behov tillgodoses. Detta mål bör eftersträvas inte bara ur strategisk synvinkel (se [God Rutin nr 1 – Lämpligt förvaltningssystem](#)) utan även ur ekonomisk synvinkel. **Det är viktigt att utveckla en bra blandning mellan investeringar på producentorganisationens nivå och investeringar på lantbruks-/företagsnivå för att se till att alla medlemmar får en direkt fördel av sin verksamhet och att de känner sig engagerade i att följa det operativa programmet.**

Vanligtvis är åtminstone en del av de totala OP-fonderna avsedda för investeringar på individuell medlemsnivå i producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn. Inom andra sektorer än frukt och grönsaker beror möjligheten att rikta resurser till investeringar på företagsnivå för enskilda medlemmar på de totala tillgängliga fonderna, de särskilda mekanismer som planeras och de mål som eftersträvas för det operativa programmet. Även om de flesta eller alla tillgängliga medel används för investeringar på producentorganisationsnivå bör producentorganisationerna se till att användningen av medlen får en rättvis inverkan på producentorganisationens medlemmar.

Om en del av det operativa programmet tilldelas enskilda medlemmar bör tydliga mekanismer användas för att fastställa andelar. Ett sätt att göra detta är till exempel att göra det på grundval av medlemmarnas bidrag till den saluförda produktionens totala värde. Ett annat alternativ är att tillämpa incitament för innovativa och fleråriga investeringar.

Typiska investeringar och utgifter på producentorganisationernas nivå kan omfatta maskiner, hårdvara och programvara samt löner för tekniker och anställda för marknadsföring och kvalitetskontroll. Å andra sidan omfattar investeringarna på medlemsföretagsnivå ofta innovation för att effektivisera vattenanvändningen, miljövänliga tekniska lösningar (t.ex. biologiskt nedbrytbara mulchfilmer) och uppgradering eller förnyelse av linjer för sortering och förpackning.

Enskilda medlemmar kan ha specifika problem med att genomföra investeringsplanen. I dessa fall är det dock möjligt att:

- ▶ genomföra årliga ändringar eller ändringar inom ett år av det operativa programmet, eller,
- ▶ icke genomförda investeringar kan genomföras av andra medlemmar av producentorganisationen med bättre finansiell ställning, så att den övergripande planen respekteras.

Producentorganisationerna genomför ett antal övervakningsaktiviteter (upp till fyra per år) för investeringarna på lantbruksnivå. Vanligtvis utför de personer som ansvarar för rapporteringen den första omgången kontroller och diskuterar sedan eventuella behov av justeringar av det operativa programmet eller omfördelning av investeringarna med producentorganisationens ledning.

Effektivitet: Mycket hög; i praktiken kan en god balans mellan investeringar på central nivå och investeringar på lantbrukssnivå göra skillnaden mellan ett överenskommet och gemensamt program med ett stort engagemang från alla deltagare och ett program som uppfattas som "påtvingat" av den högsta ledningen, med uppenbart negativa konsekvenser.

Replikerbarhet: Låg; denna metod kan teoretiskt sett tillämpas på andra sektorer än frukt och grönsaker, även om det inte är säkert att den verkligen kan kopieras och beror på hur stora resurser som finns tillgängliga och hur producentorganisationer i andra sektorer brukar arbeta tillsammans och engagera sina medlemmar.

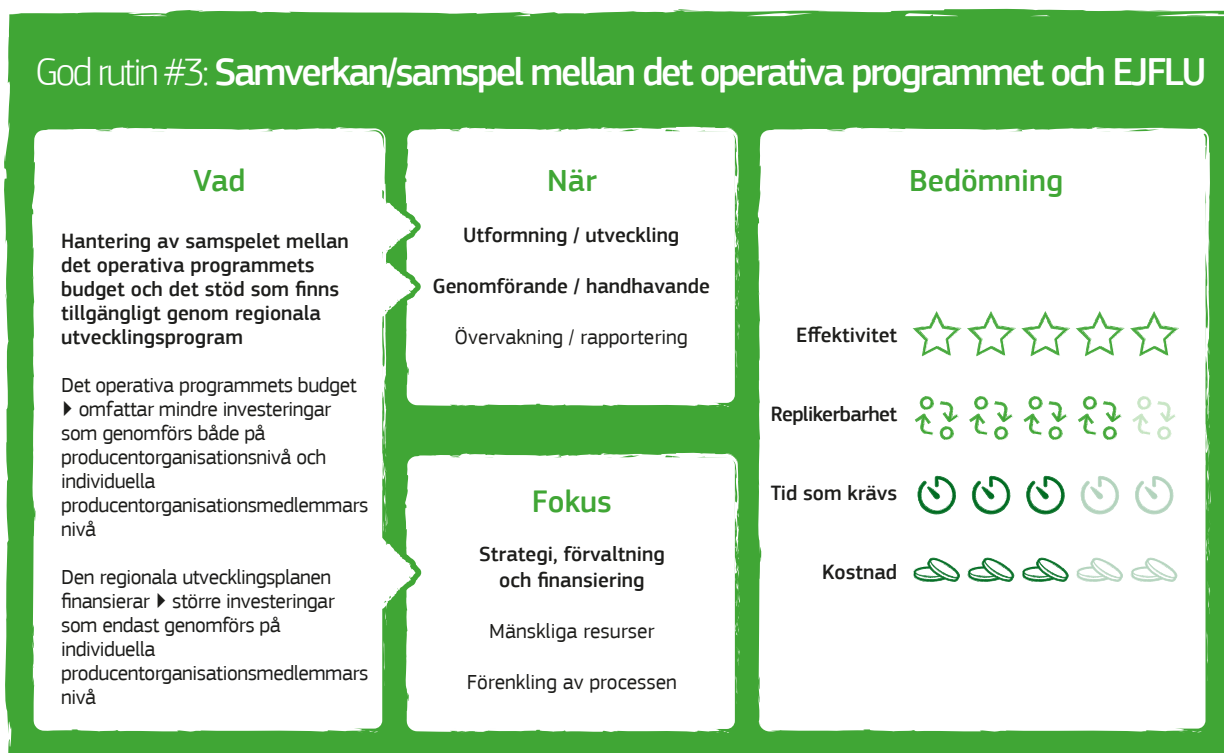

Tid som krävs: Medellång; även om processen rent teoretiskt sett inte behöver lång tid för att genomföras, uppmärksamma dock att det krävs tillräckligt med tid för att producentorganisationen ska kunna försäkra sig om att blandningen är förenlig med dess egenskaper. Det är också nödvändigt att medlemmarna förstår att det oftast inte är den bästa lösningen på lång sikt att använda alla tillgängliga medel på lantbrukssnivå. Tidsdimensionen kommer därför troligen att variera beroende på de specifika sammanhang, de inblandade personerna och deras erfarenhet av finansieringsprocesser.

Kostnad: Låg; den finansiella kostnaden för denna metod är i allmänhet låg (utan hänsyn till kostnaden för faktiska investeringar), eftersom det bara krävs en överenskommelse om hur tillgängliga medel ska användas utifrån en bedömning av behovet av samfinansiering och investeringskapaciteten hos producentorganisationens medlemmar.

4.3 God Rutin 3 – Samverkan/samspel mellan det operativa programmet och EJFLU

Många producentorganisationer inom frukt- och grönsakssektorn betonade vikten av en smart och korrekt förvaltning av samspelet mellan budgeten för det operativa programmet och det stöd som finns tillgängligt genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för att effektivt tillgodose producentorganisationernas och deras medlemmars finansieringsbehov. Det är viktigt att beakta att EJFLU – genom de nationella strategiska planerna för den gemensamma jordbrukspolitiken – ger ekonomiskt stöd inte bara till investeringar utan även till andra typer av insatser. Dessa omfattar riskhanteringsverktyg, främjande av samarbete och främjande av innovation, utbildning och rådgivning samt andra former av kunskapsutbyte och informationsspridning. Budgeten för operativa program används vanligtvis för mindre investeringar och andra typer av insatser som genomförs både på producentorganisationernas och enskilda producentorganisationers medlemsnivå. Å andra sidan täcker EJFLU-fonder vanligtvis större investeringar och andra typer av insatser (t.ex. genomförande av riskhanteringsverktyg) som endast genomförs på producentorganisationsnivå för enskilda medlemmar. En av de identifierade fördelarna med budgeten för det operativa programmet är att producentorganisationen kan samordna investeringarna/insatserna på lantbrukssnivå, medan detta är mycket svårare med EJFLU där lantbrukarna arbetar självständigt.

EJFLU-medel är vanligen mer inriktade på taktiska/rutinmässiga åtgärder och investeringar (men i vissa regioner tillåts även strategiska investeringar, t.ex. i innovationsprojekt eller i storskaliga bearbetnings- eller förpackningsanläggningar), medan budgeten för de operativa programmen bör vara inriktad på innovativa och strategiska investeringar och investeringar som stöder producentorganisationens långsiktiga mål. Med detta sagt kan producentorganisationerna också välja att finansiera innovativa och strategiska investeringar eller insatser genom EJFLU-stöd och taktiska/rutinmässiga åtgärder och investeringar genom det operativa programmet budget. Olika subventionssatser gäller vanligtvis för liknande åtgärder som vidtas inom ramen för det operativa programmet eller EJFLU. Av denna anledning måste en producentorganisation göra ett noggrant val av det bästa instrumentet för att finansiera olika investeringsbehov.

Effektivitet: Mycket hög; detta är en annan nyckelfaktor för ett framgångsrikt genomförande av operativa program. De olika finansieringsmöjligheter som erbjuds av de operativa programmen och EJFLU bör erkännas av producentorganisationerna, med tanke på att det förstnämnda har som mål att främja investeringar för medlemmarna som grupp, medan det sistnämnda är mycket mer inriktat på att ge möjligheter till individuella investeringar på lantbrukssnivå.

Replikerbarhet: Hög; denna praxis kan naturligtvis kopieras inom andra sektorer, även om man bör uppmärksamma de specifika skillnaderna mellan de möjligheter som erbjuds av både OP-finansiering och EJFLU i förhållande till den olika inriktningen på investeringar.

Tid som krävs: Medellång; i likhet med [God Rutin nr 2 – Balanserad blandning av investeringar](#), även om tidsdimensionen inte är lång, krävs det en viss tid för att producentorganisationen ska bli bekant med en annan finansieringsomfattning inom ramen för de operativa programmen och EJFLU för att hitta rätt balans mellan de två finansieringskällorna.

Kostnad: Medelhög; det finansiella engagemanget är medelhögt, eftersom varje beslut om användning av medel från operativa program och EJFLU innebär ett val av hur finansieringen används.

4.4 God Rutin 4 – Särskild kontaktpunkt

Det är en mycket vanlig praxis, som har visat sig ge konkreta fördelar, att utse en referenskontaktperson eller - när det gäller större producentorganisationer - att inrätta ett särskilt team av yrkesverksamma inom producentorganisationen för att utföra administrativa uppgifter. Denna person eller grupp håller producentorganisationens medlemmar engagerade i det operativa programmet och övervakar framstegen.

Denna person eller grupp har vanligtvis ett nära samarbete med ordföranden och styrelsen och är involverad i utformningen av det operativa programmet från första början. De har vanligtvis en bra blandning av teknisk och ekonomisk kunskap och juridisk/procedurell bakgrund, så att de lätt kan upptäcka förändringar i relevant lagstiftning och ta fram lösningar på de vanligaste administrativa problemen. I vissa fall innehas tjänsten av en deltidsanställd lantbrukare med en bredare affärsbakgrund. Ytterligare relevanta färdigheter kan utvecklas genom särskild utbildning eller på jobbet.

Alla analyserade producentorganisationer **har minst en person som ägnar sig åt verksamhet som rör det operativa programmet**. De verksamheter som omfattas är vanligtvis de som rör utformning, kommunikation, genomförande, rapportering och övervakning av det operativa programmet. Exakt hur dessa verksamheter ingår i en formell avdelning/ett formellt team beror på den enskilda producentorganisationens interna struktur. För mindre producentorganisationer **är det inte nödvändigt att en person ägnar sig på heltid** åt verksamhet med anknytning till det operativa programmet, men **det är viktigt att han eller hon är ansvarig för och erkänd som referenskontaktpunkt för frågor med anknytning till det operativa programmet**. Utöver dessa interna resurser får vissa producentorganisationer även hjälp av externa rådgivare (se [God Rutin nr 6 – Användning av externa rådgivningstjänster](#) för ytterligare information). Flera producentorganisationer betonade vikten av att ha ett expertteam, där den administrativa personalen vanligtvis åtföljs av minst en agronom eller någon med juridisk och teknisk kunskap om förfarandena för godkännande och övervakning av det operativa programmet.

Verksamheter	Typisk bakgrund/ kompetens som krävs	Kan behöva mer än en person/profil
Samla in synpunkter från medlemmarna	Administrativt arbete, sekretariat	Nej
Övervaka projektets tidsfrister		
Samla in bevis (fakturor osv.) för att bevisa att de pengar som erhållits via det operativa programmet har använts på rätt sätt		
Rapportering, datainmatning och programvaruhantering		
Hantera kommunikationen inom och utanför producentorganisationen (dvs. mellan ordföranden/styrelsen och medlemmarna, producentorganisationen och de behöriga myndigheterna, med externa konsulter osv.)	Kommunikation, diplomati	
Kontakt med den behöriga myndigheten om frågor, tolkning av förordningen och förtydliganden		
Studera utvecklingen av förordningar, identifiera tillgängliga åtgärder för producentorganisationen	Juridisk, teknisk	Ja
Rådgivning om strategiska möjligheter och bidrag till ett första utkast till det operativa programmet		
Samarbete med medlemmarna om tekniska frågor och lantbruksverksamhet (investeringarnas omfattning, byten av sort, innovationer, miljöåtgärder osv.)	Teknisk, ekonomisk	
Nära samarbete med ledningen för att utveckla en konsekvent investeringsplan		
Direkt hantering av uppdateringar och ändringar av den godkända investeringsplanen	Juridisk, teknisk, ekonomisk	

Effektivitet: Mycket hög; detta är ett gemensamt drag för alla de producentorganisationer som rapporterade ett framgångsrikt genomförande av ett operativt program.

Replikerbarhet: Hög; det är möjligt och att föredra att förutse mer eller mindre strukturerade team i andra sektorer från de allra första stadierna av de operativa programmets utformning, genomförande och övervakningsprocess. Detta gör att intern kunskap kan utvecklas med tiden i de olika organisationerna, vilket har skett inom frukt- och grönsakssektorn.

Tid som krävs: Mycket lång; det tar tid att internt utveckla den expertis som krävs för att utföra de mest komplexa uppgifterna. De anställda måste bekanta sig både med producentorganisationens interna struktur (medlemmarna och deras behov och särdrag) och med de externa faktorer som ska analyseras (rättsliga och tekniska krav, behöriga myndigheters kontor, förfaranden i samband med begäran om ändringar i det operativa programmet osv.) När producentorganisationen syftar till att delegera mer komplexa aktiviteter till en person eller ett särskilt team behövs i allmänhet mer tid för att identifiera, välja och anställa rätt yrkesprofiler i producentorganisationen eller för att utbilda medlemmar i producentorganisationen som är deltidsjordbrukare. Denna process kan i vissa fall ta mer än ett år, men vanligtvis minst 4-6 månader.

Kostnad: Hög; behovet av att säkerställa lämplig ersättning för de anställda som berörs är avgörande. Ersättningsnivåerna kommer att bero på graden av självständighet och hur många av de aktiviteter som utförs är strategiska. Vissa producentorganisationer rapporterade att den expertis som krävs måste vara välbetald. Ofta är dock lönen för en välbetald tekniker lägre än de sannolika förlusterna om ett tekniskt team inte är tillräckligt kompetent. Uppmärksamma att upp till 2 % av budgeten för det operativa programmet kan användas för att finansiera administrationen av programmet och personalkostnader. Vissa nödvändiga aktiviteter är mycket tidskrävande (insamling av information från medlemmarna, kontakter med den behöriga myndigheten, kontroller och revisioner) och att ha en särskild person eller ett särskilt team som utför dessa aktiviteter ökar effektiviteten och förhindrar att ledningen distraheras av aktiviteter med lågt mervärde.

4.5 God Rutin 5 – Ledarskap av hög kvalitet

Många producentorganisationer säger att en viktig framgångsfaktor för deras organisation när det gäller att hantera de problem som är typiska för operativa program är **erfarenheten hos deras ledare, vanligtvis ordföranden eller VD:n**. Ett effektivt ledarskap bidrar till att bygga upp förtroende bland medlemmarna och leder till effektiv kommunikation om vikten av det operativa programmet, dess korrekta genomförande och behovet av att utföra övervakningsaktiviteterna på ett korrekt sätt. Producentorganisationens ledning bör också kunna medla mellan de enskilda medlemmarnas prioriteringar och ge tydlig strategisk vägledning.

Vanligtvis har producentorganisationerna en producent eller en före detta producent i nyckelrollen, med en dokumenterad meritlista, ett gott rykte och förtroende bland medlemmarna. Trots sin roll när det gäller att underlätta överenskommelser mellan medlemmarna och effektivt stödja producentorganisationens strategi måste ledarskapet också hålla fokus på producentorganisationens dagliga verksamhet, utan att bli alltför inblandad i verksamhet som inte hör till kärnverksamheten. Att följa dessa principer under genomförandet av ett operativt program kan göra det möjligt att på ett smidigt och förutsägbart sätt förverkliga efterföljande steg i det operativa programmet. Detta tillvägagångssätt innebär också att styrelsen eller VD:n inte i onödan behöver bli inblandad i att jämka samman medlemmarnas behov och intressen.

Slutligen **är en annan viktig roll för producentorganisationens ledarskap förmågan att föra samman människor**. Även om producentorganisationen består av många medlemmar är det fortfarande möjligt att nå samförstånd i beslutsprocessen om den högsta ledningen har tillräcklig politisk skicklighet och en god medvetenhet om de olika behov som måste beaktas. Samma egenskaper är också avgörande för att hantera problem, varav de flesta vanligtvis löses inom en liten krets av medlemmar och långt innan de eskalerar.

Naturligtvis **behöver inte alla dessa kompetenser och färdigheter innehas av en enda person, ibland kan de delas inom styrelsen**, där vissa representanter är mer effektiva när det gäller att uppnå samförstånd, medan andra kan inspirera och ge vägledning. Det är möjligt att utveckla nödvändiga färdigheter genom utbildning (t.ex. kommunikations- och medlingsfärdigheter) om de inte redan finns tillgängliga inom ledningsgruppen.

Effektivitet: Hög; ledarskapets förmåga att medla och engagera medlemmarna är avgörande för att utformningen och genomförandet av det operativa programmet ska lyckas.

Replikerbarhet: Låg; den faktiska replikerbarheten är svår att bedöma, eftersom den beror på egenskaperna hos den högsta ledningen i varje enskild organisation, samt på samarbetsnivån och det förtroende som finns bland medlemmarna. Det är dock möjligt att utveckla vissa av de nödvändiga färdigheterna genom utbildning om de inte redan finns.

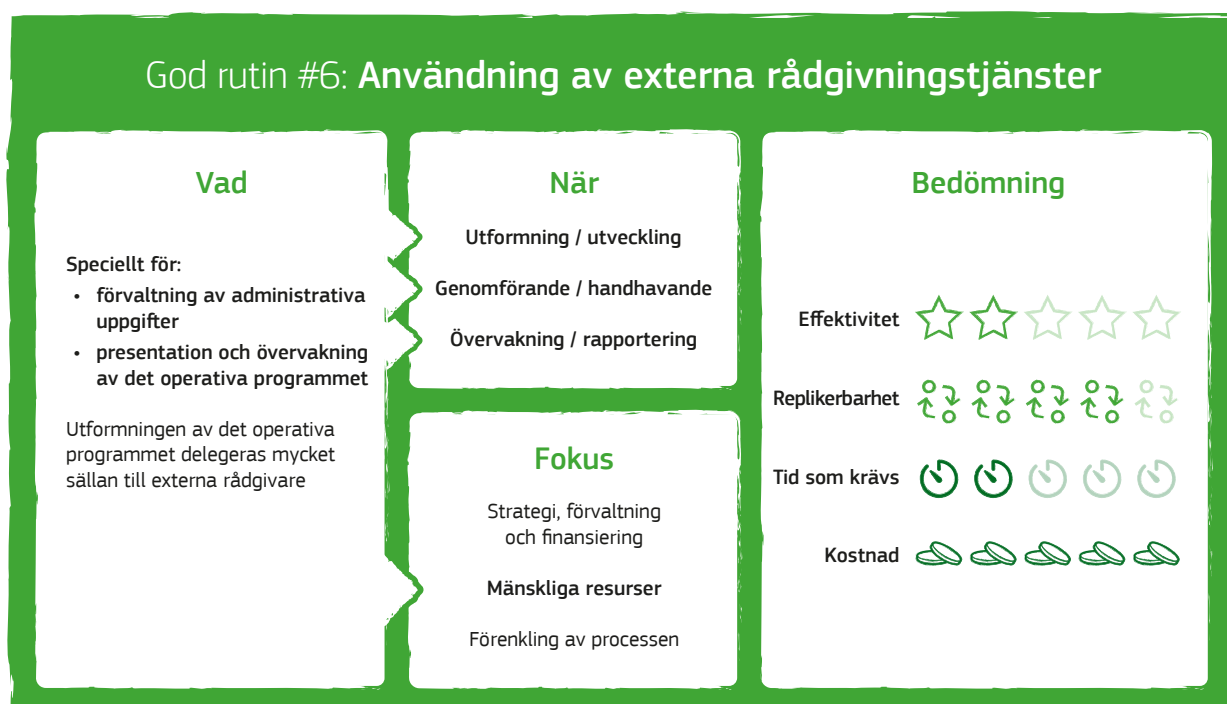

Tid som krävs: Medellång; att hitta en bra, karismatisk ledare är inte alltid möjligt, eftersom valet i de flesta fall är begränsat - åtminstone i inledningsskedet - till de nuvarande medlemmarna i producentorganisationen. Om de mest karismatiska personerna inom producentorganisationens valkrets inte vill eller kan ta över ledningen av organisationen kan tillfälliga lösningar antas, t.ex. utbildning för att utveckla vissa färdigheter (t.ex. kommunikation och medling).

Kostnad: Låg; den enda kostnad som behöver beaktas är eventuell nödvändig utbildning.

4.6 God Rutin 6 – Användning av externa rådgivningstjänster

Användningen av externa rådgivare och konsultföretag, särskilt **för hantering av administrativa uppgifter, presentation och övervakning av det operativa programmet**, angavs som en god rutin av en stor andel av producentorganisationerna. Detta tillvägagångssätt ger direkt tillgång till kunniga experter, särskilt när det interna teamet är relativt oerfaret.

Medan vissa producentorganisationer rapporterade att den verksamhet som utförs av konsultföretag i allmänhet är bred, inklusive samverkan med behöriga myndigheter och hantering av handlingarna, tenderar andra producentorganisationer i allmänhet att hantera nyckelverksamheten (utarbetande av strategin, kommunikation med behöriga myndigheter etc.) internt medan de lägger ut administrativa uppgifter (t.ex. övervakning, rapportering etc.) externt.

Utformningen av det operativa programmet (fastställande av strategier, identifiering av relevanta åtgärder och insatser för att genomföra dem) **delegeras dock mycket sällan till externa rådgivare**. Dessa uppgifter utförs vanligtvis inom ramen för producentorganisationens ledningsstruktur, ofta med hjälp av den personal som arbetar med producentorganisationen. I dessa fall kan externa rådgivare bara ge indikationer på vilka åtgärder som är lämpligast att inkludera i programmet.

Mindre **producentorganisationer tenderar dock att förlita sig mer på externa rådgivare** eftersom de saknar intern expertis i vissa frågor (t.ex. rättsliga aspekter) och har mindre interna team som ägnar sig åt det operativa programmet.

En ytterligare fördel som rapporterats är att genom att arbeta med rådgivare som följer många operativa program för olika producentorganisationer är det möjligt att dra nytta av en bredare uppsättning erfarenheter och framgångsrika exempel. Det händer ofta att konsultföretag anordnar möten med personer från olika producentorganisationer, och detta är till hjälp för att lära sig mer om vad andra producentorganisationer gör, eller om de utmaningar de står inför och hur de löser dem.

Effektivitet: Låg; Även om detta är en allmänt använd god rutin verkar användningen av externa konsultföretag mer vara ett sätt att minska bördan för producentorganisationerna och deras särskilda team, snarare än ett sätt att skapa mervärde för det operativa programmet och dess utveckling. Vanligtvis tar externa konsulter hand om vissa administrativa aspekter i samband med presentationen av programmet eller dess övervakning, och deras mest värdeskapande verksamhet är att ge råd om de möjliga åtgärder som kan ingå i strategin. I detta avseende **är den verkligt goda rutinen att välja att inte delegera viktiga strategiska aktiviteter till dem, utan att behålla dessa inom producentorganisationens högsta ledning.**

Replikerbarhet: Hög; när konsulterna väl har fått kunskap om de eventuella särdragen hos operativa program i andra sektorer kan metoden lätt kopieras.

Tid som krävs: Kort; i allmänhet anlitas externa konsultföretag för att tillhandahålla den specifika kompetens som krävs för att snabbt lösa ett problem. Det krävs dock viss tid för att välja rätt konsult, för att se till att deras tillvägagångssätt överensstämmer med producentorganisationens och för att slutligen upprätta ett gott samarbete.

Kostnad: Mycket hög; som redan noterats för [God Rutin nr 4 – Särskild kontaktpunkt](#), är högkvalificerad personal relativt dyr. Konsultföretagen är väl medvetna om det mervärde som de kan tillföra sina kunder, och kostnaden för dem är vanligtvis högre än kostnaden för att anställa interna resurser.

4.7 God Rutin 7 – Särskilda IT-hanteringsverktyg

Vissa producentorganisationer nämnde som en god rutin att **utveckla sina egna IT-lösningar och programvara**. Dessa lösningar syftar till att **göra det lättare för producentorganisationerna att övervaka, samla in information och rapportera om de operativa programmen**. I vissa fall finns även ytterligare, mer avancerade funktioner inbyggda för att tillgodose specifika behov.

Aktiviteter och funktioner i administrativ programvara för operativa program

De vanligaste funktionerna i programvaran är följande:

- ▶ Insamling av administrativa dokument som rör det operativa programmet;
- ▶ Övervakning av tidsfristerna (tex. för att lämna in det operativa programmet till den behöriga myndigheten, begära ändringar etc.);
- ▶ Insamling av fakturor, banköverföringar och andra dokument som krävs för ekonomisk rapportering;
- ▶ Gränssnitt för övervakning av det operativa programmet, de relaterade investeringarna och deras tidpunkt.

Ytterligare verksamhet är möjlig genom användning av mer avancerade IT-lösningar:

- ▶ Uppdaterade register för varje medlem i producentorganisationen, som visar hela dess meritlista med information och uppgifter om omfattning, produktion, resultat samt om dess organisation;
- ▶ Verktyg för utveckling av producentorganisationens strategi, som gör det möjligt för de olika medlemmarna att föreslå idéer, välja ut de mest intressanta åtgärderna och rösta om dem;
- ▶ Möjlighet att utarbeta ad hoc-rapporter för varje medlem, sammanfatta deras åtaganden och tidsfrister samt kontrollera att rapporteringen utförs korrekt.

För att kunna genomföra en meningsfull övervakning är det viktigt att ha detaljerad information om producentorganisationernas utgångsläge innan genomförandet av det operativa programmet inleds. Denna bedömning (när det gäller storlek och typ av produktion, distributionskanaler, sysselsättning och infrastruktur som ägs av producentorganisationen och dess medlemmar) kan göras mycket enklare med hjälp av särskild programvara.

Medan relativt enkel programvara ibland utvecklas av producentorganisationen, köps eller utvecklas i andra fall lösningar för att tillgodose specifika behov av tredje part. Kostnaden för programvarulösningar beror i hög grad på hur de utvecklas och används, men anses vara låg i jämförelse med de fördelar som de medför för den övergripande förvaltningen av det operativa programmet.

Effektivitet: Hög; programvarulösningar anses kunna förenkla den administrativa bördan för producentorganisationerna avsevärt.

Replikerbarhet: Medelhög; metoden kan lätt överföras till andra sektorer, även om eventuella skillnader mellan de administrativa kraven i frukt- och grönsakssektorn och de i andra sektorer måste beaktas av producentorganisationerna och programutvecklarna.

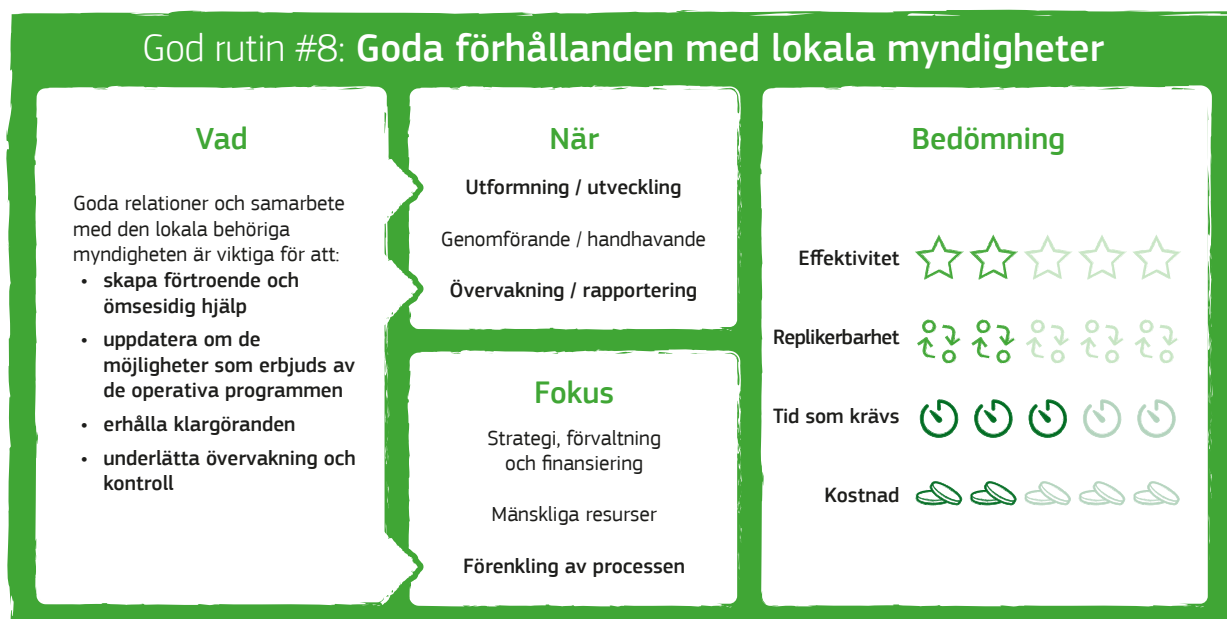

Tid som krävs: Lång; generellt sett kan identifiering, utformning, genomförande och antagande av specifika IT-lösningar vara en ganska lång process. Detta beror på att producentorganisationen i de flesta fall endast har allmänna kunskaper om sina behov, och de flesta tekniska lösningar utvecklas genom en "learning-by-doing"-process. Detta gäller både när programvaran utvecklas internt och när den läggs ut på en extern tjänsteleverantör. Outsourcing kan dock minska den tid som behövs på grund av den specifika expertisen.

Kostnad: Hög; behovet av specifik teknisk kompetens, oavsett om den finns inom producentorganisationen eller tillhandahålls externt, tillsammans med det faktum att alla effektiva lösningar måste vara (åtminstone) anpassade till producentorganisationens specifika egenskaper, kan leda till höga kostnader.

4.8 God Rutin 8 – Goda förhållanden med lokala myndigheter

Förhållandet mellan producentorganisationerna och de lokala behöriga myndigheterna kan vara känsligt. Vissa producentorganisationer rapporterade om dålig kommunikation och låg samsarbetsnivå. Den typ av problem som identifierades omfattade följande:

- ▶ täta byten av personer som arbetar med producentorganisationer inom de behöriga myndigheterna, vilket leder till att det mesta av den oskrivna (men viktiga) informationen regelbundet måste upprepas för den nya ansvariga personen;
- ▶ brist på stöd/vägledning för att förstå nya bestämmelser;
- ▶ problem vid övervakningen av de operativa programmen, där processen anses vara alltför byråkratisk och de behöriga myndigheterna ibland gör olika tolkningar av förordningen.

Flera producentorganisationer betonade dock att **goda relationer och samarbete med den lokala behöriga myndigheten är viktigt för att skapa förtroende och ömsesidig hjälp**, för att få information om de möjligheter som programmen erbjuder, för att få exakt vägledning om tolkningen av relevant lagstiftning och för att underlätta myndighetens övervaknings- och kontrollverksamhet.

Ett gott samarbete hjälper producentorganisationerna att bättre fokusera sina insatser, att vara effektiva i förberedelserna av det operativa programmet och att minimera problemen under förvaltningen. I vissa fall, omfattade samarbetet skapandet av webbportaler för förvaltningen av de operativa programmen, så att producentorganisationerna redan från början var medvetna om nya förfaranden. I andra fall skapade den behöriga myndigheten särskilda webbsidor eller särskilda telefonnummer för att hjälpa producentorganisationerna med den administrativa processen och tolkningen av förordningen.

Producentorganisationerna har möjlighet att bidra till att skapa förtroende för de lokala behöriga myndigheterna genom att delta i möten och webbseminarier där myndigheten informerar om nya bestämmelser, ger praktiska förslag på hur man hanterar det operativa programmet och hur man utför övervakningsaktiviteter och rapportering på ett korrekt sätt. En annan effektiv lösning är att utse en kontaktperson inom producentorganisationen (se även [God Rutin nr 4 – Särskild kontaktpunkt](#)) som ska fungera som producentorganisationens enda röst i kontakterna med den behöriga myndigheten, vilket säkerställer en effektiv kommunikation och att den information som lämnas bevaras. Denna lösning ger också den lokala myndigheten en försäkran om att de inte kommer att behöva upprepa samma klargöranden till olika företrädare för producentorganisationen. Slutligen kan producentorganisationerna själva främja anordnandet av möten mellan producentorganisationerna, till vilka även lokala behöriga myndigheter kan bjudas in för att ta upp gemensamma frågor och problem och för att samla in information på ett effektivt sätt. Ibland anordnas dessa möten med hjälp av externa rådgivningsföretag, eftersom dessa ofta står i kontakt med flera producentorganisationer och är medvetna om vilka frågor som sannolikt kommer att kräva förtydliganden.

Effektivitet: Låg; även om vissa intresseorganisationer nämner detta anser de inte att den faktiska effektiviteten är lika hög som för andra metoder.

Replikerbarhet: Låg; dess replikerbarhet till andra sektorer – men också inom samma sektor i olika sammanhang – beror verkligen på specifika situationer: organisatoriska mekanismer, kommunikationsaktiviteter och involverade personer; sådana element kan förändras mycket från ett sammanhang till ett annat och kan inte tas för givet.

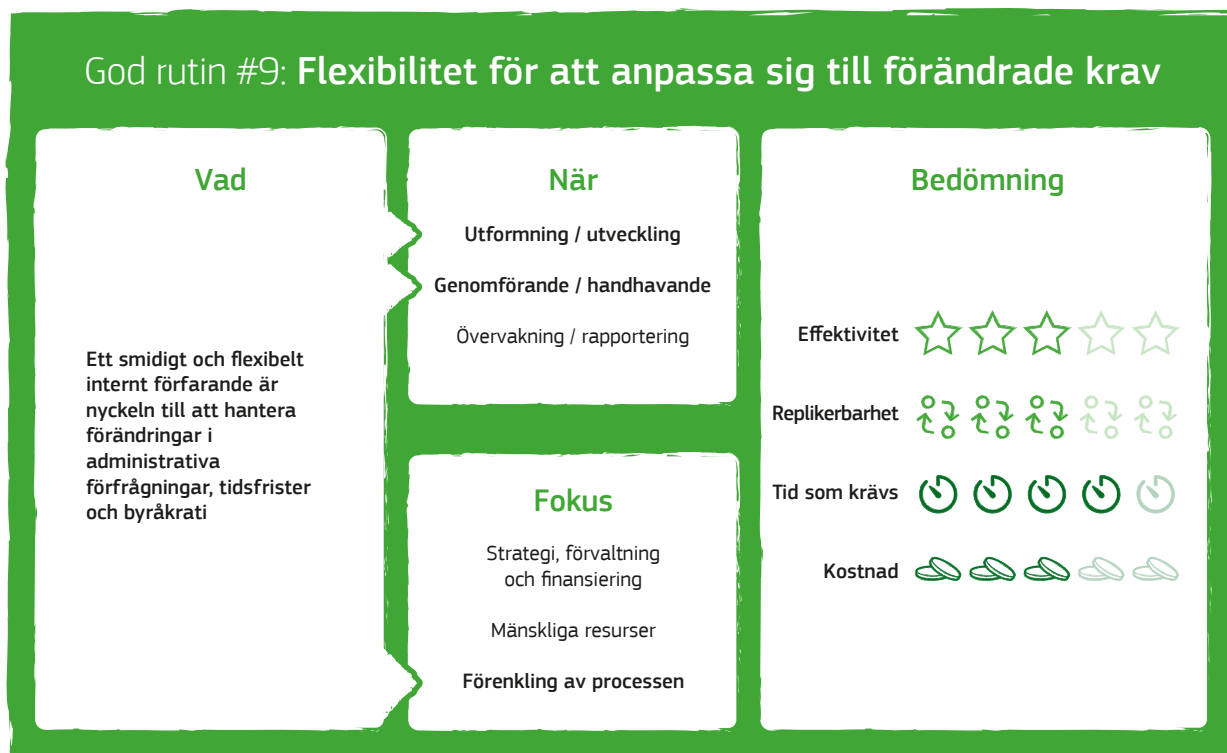

Tid som krävs: Medellång; detta varierar och beror på den befintliga relationen (om någon) mellan organisationen och de lokala behöriga myndigheterna. Även om det redan finns goda relationer hanteras processen i samband med operativa program vanligtvis av särskilda handläggare. Därför krävs det lite tid för att bygga upp ett ömsesidigt förtroende mellan producentorganisationen och den lokala myndigheten, för att börja förstå båda parter behov (när det gäller förfaranden, information osv.) och för att etablera ett givande samarbete.

Kostnad: Låg; inga investeringar krävs, förutom den tid som läggs ned av de producentorganisationens anställda som har ansvar för att hantera relationen. Denna tid omfattar kontakter med företrädare för de behöriga myndigheterna, men också en fördjupad studie av de nya förfaranden som krävs enligt lagstiftningen, så att samtalen med de behöriga myndigheterna kan inriktas på problem och inte på att förklara sådant som producentorganisationen redan borde känna till.

4.9 God Rutin 9 – Flexibilitet för att anpassa sig till förändrade krav

Den vanligaste utmaningen för de operativa organisationerna är svårigheten att anpassa interna förfaranden till ändrade krav från de behöriga myndigheterna. De administrativa kraven i form av rättsliga dokument och tidsfrister ändras ofta med kort varsel. Producentorganisationen påpekade därför att ett **smidigt och flexibelt internt förfarande är mycket viktigt för att kunna hantera dessa förändringar** och för att inte fastna i processen.

Flexibilitet i den övergripande strategin för det operativa programmet är därför avgörande, och det är också viktigt att kunna anpassa sig till förändringar i både lagstiftning och administrativa krav. Detta innebär att producentorganisationerna **bör vara beredda att ändra interna förfaranden när det krävs för att anpassa sig**.

Lösningar för att hantera anpassningen till förändringar inkluderar en noggrann och konstant övervakning av det operativa programmens förordning, analys av relevanta förändringar från ett år till ett annat och snabb aktivering av motåtgärder. Detta kan göras antingen av interna team (se [God Rutin nr 4 – Särskild kontaktpunkt](#)) och/eller av externa rådgivare (se [God Rutin nr 6 – Användning av externa rådgivningstjänster](#)).

Viktiga förändringar i förordningen kan påverka tillgängligheten av specifika åtgärder, dvs. utesluta vissa kategorier som tidigare varit tillåtna och införa nya, samt administrativa krav. Det är viktigt att kommunikationen från producentorganisationen till dess medlemmar gör dem medvetna om relevanta förändringar och hjälper till att vägleda dem mot nya alternativ.

Effektivitet: Medelhög; mer än en god rutin i strikt mening, detta är den vanligaste och mest effektiva lösningen på eventuella ändringar i relevant lagstiftning när programmet har startat.

Replikerbarhet: Medelhög; denna lösning kan lätt kopieras till andra sektorer.

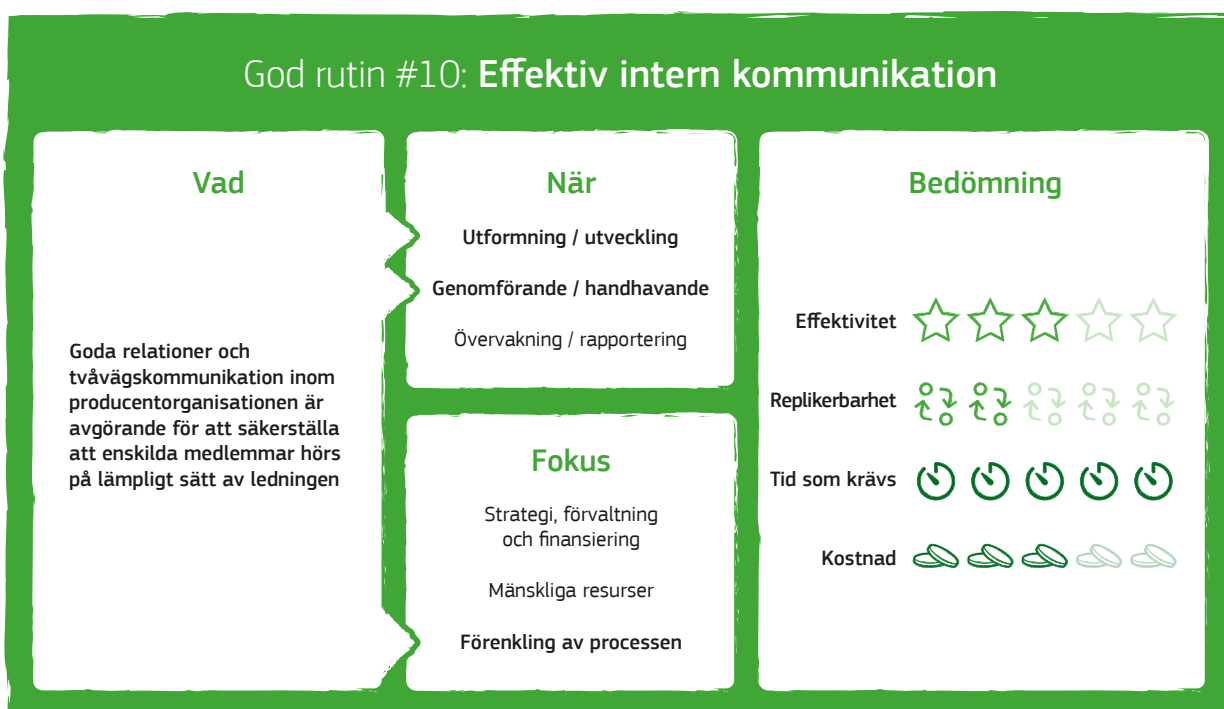

Tid som krävs: Lång; det går inte att dra några slutsatser om hur lång tid det tar att utveckla en intern organisation som är tillräckligt flexibel för att hantera förändrade krav. Ett flexibelt tillvägagångssätt kräver dock vanligtvis att olika nivåer i producentorganisationens förvaltnings- och ledningsstruktur involveras, och en hög grad av kommunikation och samförstånd mellan ledningen, den tekniska personalen och medlemmarna. Tidsdimensionen kan därför förväntas vara medellång (9-24 månader) i de flesta fall.

Kostnad: Medelhög; som redan framgått av ett antal tidigare goda rutiner finns det ingen specifik kostnad förknippad med denna rutin. Den tid som krävs för att de olika nivåerna i producentorganisationens förvaltnings- och ledningsstruktur ska kunna finjustera ett internt system så att det blir ändamålsenligt, effektivt och flexibelt bör dock inte underskattas.

4.10 God Rutin 10 – Effektiv intern kommunikation

Delvis kopplat till andra goda rutiner (nämligen *God Rutin nr 1 – Lämpligt förvaltningssystem* and *God Rutin nr 5 – Ledarskap av hög kvalitet*) betonade alla analyserade producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker hur goda relationer och **tvåvägskommunikation inom producentorganisationen** är avgörande för att säkerställa att enskilda medlemmar i producentorganisationen får tillräckligt gehör från ledningen och att de viktigaste stegen i genomförandet av programmet (inklusive rapportering, investeringar osv.) genomförs med engagemang på lantbruksnivå.

Trots att alla producentorganisationer fattar sina beslut efter omröstning bland medlemmarna, fattas besluten i de allra flesta fall enhälligt. Detta är möjligt tack vare:

- ▶ medlemmarnas starka representativitet i styrelsen;
- ▶ medlemmarnas starka deltagande i utvecklingen av strategin och det operativa programmet;
- ▶ tydliga regler, som godtas av alla medlemmar, för fördelningen av det operativa programmets budget;
- ▶ förhandsdiskussioner genom formella eller informella möten om de viktigaste aspekterna som ska röstas fram, och
- ▶ ett utkast till operativt program som i förväg delas med företrädarna för kooperativa företag/bolag.

Samma tillvägagångssätt gäller för sammanslutning av producentorganisationer: de olika producentorganisationerna kan bidra till utformningen av strategin och diskutera de viktigaste inslagen och farhågorna när det gäller det operativa programmet. Å andra sidan underlättar sammanslutningen av producentorganisationer processen, ger vägledning och stöd i organisationen av processen och garanterar att medlemmarna deltar på lika villkor.

Tvåvägskommunikation är också viktigt på en mer praktisk nivå: vissa producentorganisationer rapporterade att en annan framgångsfaktor är att **medlemmarna tillhandahåller korrekt rapporteringsinformation** så att de kan planera ordentligt och anpassa sin produktionspotential till efterfrågan och investeringsbehoven för sin produktion, både på sina jordbruksföretag och inom producentorganisationen. Informationen omfattar förändringar i planterade grödor, jordlotter där grödor odlas, planer på att sälja eller öka produktionsområdet etc.

Effektivitet: Medelhög; en god kommunikationsnivå rapporteras ofta som en faktor som kan underlätta både utformningen av ett operativt program och dess faktiska genomförande. I detta avseende brukar de största producentorganisationerna införa särskilda strategier (t.ex. inrätta strukturerade, särskilda team som också arbetar med kommunikationen mellan producentorganisationerna och dess medlemmar) för att fylla klyftan mellan den högsta ledningen och det stora antalet medlemmar. Å andra sidan tenderar mindre producentorganisationer att genomföra kontinuerlig direktkommunikation på ett mer informellt sätt.

Replikerbarhet: Låg; liksom för de tidigare metoderna beror dess replikerbarhet på de faktiska relationer som finns i producentorganisationerna som är verksamma inom andra sektorer.

Tid som krävs: Mycket lång; bland de olika goda rutiner som identifierats är detta ofta den som kan ta längst tid att genomföra på ett lämpligt sätt. Att skapa goda och fruktbara relationer, liksom att ständigt främja tydlig och värdeskapande kommunikation inom organisationen, är vanligtvis metoder som kräver tid för att utvecklas och som, när de väl har utvecklats, kräver kontinuerlig övervakning och uppmärksamhet för att förbättras ytterligare.

Kostnad: Medelhög; eftersom det i allmänhet tar lång tid att utveckla goda relationer bör den tid som flera personer inom producentorganisationen lägger ned på att hantera det operativa programmet som ska beaktas som den viktigaste finansiella kostnaden.

KAPITEL 5

Exempel på åtgärder att beaktas i det operativa programmet

I detta kapitel beskrivs exempel på åtgärder som producentorganisationer kan genomföra inom ramen för utvalda typer av insatser. Exempelen beskrivs i särskilda informationsblad som ingår i avsnitten 5.1 – 5.4.

Du kan läsa mer om kriterierna för berättigande att inrätta en producentgrupp/producentorganisation i [Kapitel 1](#) och om hur operativa program finansieras i [Kapitel 2](#). I [Kapitel 3](#) förklaras hur man startar ett operativt program och i [Kapitel 4](#) ges några exempel på goda rutiner för att effektivt utveckla ett operativt program inom en producentorganisation.

I sina strategiska planer för den gemensamma jordbrukspolitiken väljer medlemsstaterna vilka typer av insatser som är tillgängliga för producentorganisationer inom ramen för ett operativt program (se [Kapitel 2](#)). En producentorganisation kan utforma ett operativt program för att genomföra specifika åtgärder (investeringar eller annan verksamhet) kopplade till mer än en typ av insats för att uppnå de önskade resultaten.

Rådgör med företrädare i ditt land om vilka insatser som finns tillgängliga inom din sektor i ditt land (se [kontaktuppgifter i Bilaga 1](#)).

Exemplen på åtgärder ger sammanhang och insikt i de verkliga situationer som organisationer i olika sektorer och medlemsstater ställs inför, i syfte att informera och inspirera utformningen av framtida operativa program.

Ett operativt program skulle till exempel kunna användas för att genomföra följande åtgärder:

- ▶ stödja byggandet av ett slakteri (typ av insatser: förbättra marknadsföringen och kollektiv lagring av produkter);
- ▶ investera i solpaneler (typ av insatser: förbättra den miljömässiga hållbarheten);
- ▶ genomföra en certifiering av produktkvalitet (typ av insatser: förbättra kvalitet och spårbarhet);
- ▶ tekniska tjänster för genetisk förbättring (typ av insatser: rådgivningstjänster, tekniskt stöd och coachning).

Exempel på åtgärder som beskrivs i särskilda informationsblad, som är kopplade till utvalda typer av insatser och grupperade efter de mål de eftersträvar:

- ▶ effektivisera förvaltningen av marknadsvolymer samt kollektiv lagring och bearbetning av produkter;
- ▶ öka den miljömässiga hållbarheten;
- ▶ förbättra produktkvalitet och spårbarhet;
- ▶ tillhandahålla rådgivningstjänster, tekniskt stöd och handledning.

I figuren nedan visas exempel på åtgärder som presenteras i faktabladen och deras kopplingar till typer av insatser som kan ingå i operativa program.

Figur 4: Typer av insatser och exempel på åtgärder som beskrivs i faktabladen.

5.1 Typer av insatser som syftar till att effektivisera förvaltningen av marknadsvolymer samt kollektiv lagring och bearbetning av produkter

Syftet med dessa typer av insatser är att:

- ▶ öka producenternas kontroll över olika steg i leveranskedjan, krisförebyggande och riskhantering för att hantera marknadsstörningar;
- ▶ stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och motståndskraft för långsiktig livsmedelssäkerhet och jordbruksdiversitet;
- ▶ förbättra marknadsorienteringen och lantbruksföretagens konkurrenskraft genom forskning, teknik och digitalisering samt förbättra lantbrukarnas ställning i värdekedjan.

Dessa mål kan uppnås på flera sätt, t.ex. genom vertikal integration där en producentorganisation bearbetar produkter för att få ut mer mervärde från leveranskedjan. Andra exempel är kollektiv bearbetning för att underlätta lagring av produkter.

Exempel på specifika åtgärder som faller inom dessa typer av insatser är:

- ▶ byggande av egna slakterier för att möjliggöra vertikal integration;
- ▶ lagring av produkter för att möjliggöra en bättre anpassning av utbudet till efterfrågan, utbudsgarantier och produktionsplanering när det gäller kvantitet och kvalitet;
- ▶ IT-baserade produktionsplaneringsverktyg som möjliggör marknadsföring och marknadsföringsinitiativ, t.ex. utveckling av webbplatser;
- ▶ optimering av logistiken för insamling av produkter.

Verkliga exempel på åtgärder som skulle falla under dessa typer av insatser anges i tabellen nedan och beskrivs i de särskilda faktabladen.

Typer av insatser	Exempel på åtgärder
Investeringar i tillgångar för effektiv hantering av marknadsvolymer ²⁰	Förvärv/uppförande av ett slakteri
	Skapande av ett digitalt verktyg för jordbruksförvaltning
Kollektiv lagring och bearbetning av produkter ²¹	Investeringar i anläggningar för förbättring av grödor
	Förvärv av lagerlokaler för att förbättra logistiken

²⁰ Typ av insats 2(b) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

²¹ Typ av insats 2(c) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

Förvärva/bygga ett slakthus

Typ av insats

Investeringar i tillgångar för effektiv hantering av marknadsvolymer

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ att öka producenternas kontroll över olika steg i leveranskedjan, krisförebyggande och riskhantering för att hantera marknadsstörningar;
- ▶ att stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och motståndskraft för långsiktig livsmedelssäkerhet och jordbruksdiversitet;
- ▶ att förbättra marknadsorienteringen och lantbrukets konkurrenskraft.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Att förbättra konkurrenskraften och lönsamheten för de berörda företagen och samtidigt möjliggöra bättre lyhördhet och anpassningsförmåga på marknaden

Översikt över åtgärden

Kooperativet skulle vilja investera i ett slakteri för att öka värdet på medlemmarnas produktion och därmed öka producenternas inkomster. Möjligheten att investera begränsas av brist på finansiella resurser. Att ha tillgång till EU-finansiering, t.ex. genom inrättandet av ett operativt program, skulle ge kooperativet en källa till konkret finansiellt stöd.

Land: Italien

Sektor: Nötkött och kalvkött

Medlemmar i kooperativet: 100 - 500

Årlig saluförd produktion (värde): > 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR

Antal fast anställda: > 10 och < 50 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Kooperativet grundades ursprungligen 1985 som en sammanslutning med mer än 4 000 medlemmar och blev ett kooperativt företag 2006. Kooperativet i sig skapades ursprungligen som ett sätt att förbättra relationerna mellan aktörerna i sektorn, innan den tog en mer aktiv roll på marknaden.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Medlemmarna i kooperativet är boskapsuppfödare som producerar gödda unga kalvar. Den kommersiella verksamheten är kärnan i kooperativet och gör det möjligt för medlemmarna att öka värdet på sin produktion. Som kärnverksamhet köper kooperativet unga kalvar och säljer dem till sina medlemmar för gödning. Kooperativet köper i sin tur gödkalvar från medlemmarnas lantbruk och säljer dem till slakterier/bearbetningsanläggningar. Dessutom tillhandahåller kooperativet tekniskt stöd, särskilt inom området märkning och kvalitetsstyrning, till medlemmarna och deltar i forskningsprojekt inom miljömässig hållbarhet som tillämpas på boskapsuppfödningssektorn. Kooperativet har ingen vertikal integration med ytterligare steg i leveranskedjan. Medlemmarna är lantbrukare eller sammanslutningar av lantbrukare, och inga bearbetningsföretag är för närvarande involverade i kooperativet.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

För att ytterligare utveckla sin verksamhet skulle kooperativet vilja investera i ett slakteri. Investeringar i denna verksamhet förhindras för närvarande av bristande finansiell kapacitet. Att ha tillgång till EU-finansiering, som genom inrättandet av ett operativt program, skulle ge kooperativet en källa till konkret finansiellt stöd.

Förutom investeringen i att förvärva ett slakteri är kooperativet också intresserat av ett operativt program för att kunna genomföra åtgärder som rör följande:

- ▶ marknadsföring för att marknadsföra medlemmarnas produkter;
- ▶ minska koldioxidavtrycket från boskapsuppfödning (presenteras i denna handbok som ett separat faktablad under "Åtgärder för klimatförändring").

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

Det operativa programmet skulle stödja producentorganisationen för att uppnå viktiga förväntade resultat, nämligen:

- ▶ **förkortning av leveranskedjan** med direkt samverkan med nedströms nivåer i värdekedjan;
- ▶ öka värde på medlemmarnas produktion och därmed **ökade inkomster och lönsamhet**;
- ▶ förbättra **konkurrenskraft** genom att stärka kooperativets **ställning i värdekedjan** och därigenom förbättra dess konkurrenskraft på medellång och lång sikt (genom modernisering av produktionsprocesserna och vertikal integration i försörjningskedjan);
- ▶ förbättra **marknadsföring** genom att öka kooperativets **marknadsorientering** och matcha utbudet med den upplevda efterfrågan;
- ▶ öka **produktkvaliteten** för att möjliggöra försäljning på marknader med högre värde;
- ▶ säkerställa kontinuiteten i kooperativets projekt och stödja en utvidgning av dess verksamhetsområde;
- ▶ positiva effekter på den långsiktiga **hållbarheten** i kooperativets verksamhet ur ett **ekonomiskt, miljömässigt och sociala perspektiv**.

Slutligen kommer producentorganisationen att behöva utveckla relevanta färdigheter för att effektivt kunna hantera all slakteriverksamhet, vilket understryker vikten av väl fördelade ansvarsområden och resurser.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"Möjligheten att få tillgång till finansiering genom ett operativt program kan öka medlemmarnas engagemang och få dem att inse vikten av aggregering när det gäller långsiktig planering och övergripande hållbarhet för deras verksamhet..."

Skapande av ett digitalt verktyg för jordbruksförvaltning

Typ av insats

Investeringar i tillgångar för effektiv hantering av marknadsvolymer

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ att öka producenternas kontroll över olika steg i leveranskedjan, krisförebyggande och riskhantering för att hantera marknadsstörningar;
- ▶ att stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och motståndskraft för långsiktig livsmedelssäkerhet och jordbruksdiversitet;
- ▶ att förbättra marknadsorienteringen och lantbrukets konkurrenskraft.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Att förbättra konkurrenskraften och lönsamheten för de berörda företagen och samtidigt möjliggöra bättre lyhörddhet och anpassningsförmåga på marknaden.

Översikt över åtgärden

Producentorganisationen avser att investera i ett digitalt verktyg för produktionsprognoser och informationsutbyte, vilket förbättrar spårbarheten och lantbrukets resultat. Det primära målet är att förbättra lantbrukets resultat, intäkter och konkurrenskraft genom att förbättra produktionsplaneringen, informationsutbytet, spårbarheten och genom att ge medlemmarna tillgång till skräddarsytt tekniskt stöd och stöd för lantbruksförvaltning.

Land: Frankrike

Sektor: Griskött

Medlemmar i PO: 100 till 500

Årlig saluförd produktion (värde): > 100 miljoner EUR och < 500 miljoner EUR

Antal fast anställda: > 100 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Producentorganisationens historia börjar med bildandet av ett kooperativt företag i slutet av 1800-talet, då en grupp lantbrukare gick samman för att bilda en fackförening som skulle stödja och stärka deras gemensamma insatser inom jordbruket. Med tiden växte kooperativet inom olika sektorer fram och gick samman för att samla lantbrukare från olika sektorer som grönsaker, fjäderfä, mejeriprodukter, får, getter, nöt- och fläskkött under ett unikt, multispecialiserat kooperativt företag. Producentorganisationen, som erkändes 2018, skapades för att stödja det arbete som utförs av medlemmar som är specialiserade på produktion av griskött.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Producentorganisationens huvudsakliga verksamhet omfattar marknadsföring av boskap för produktion av griskött. Producentorganisationen köper in grisar från sina medlemmar och förhandlar med slakterier, bearbetningsföretag och distributörer för att utnyttja stordriftsfördelar för att maximera förhandlingsstyrkan. Dessutom söker producentorganisationen aktivt efter nya marknadsmöjligheter, erbjuder teknisk och ekonomisk rådgivning och hanterar foder- och materialförsörjningen.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Producentorganisationen planerar att investera i ett digitalt verktyg som gör det möjligt för medlemmarna att prognostisera produktionen två till tre månader i förväg, vilket gör att de kan anpassa marknadsföringsstrategierna. Målet är att utöka verktygets funktioner för digitalt informationsutbyte, inklusive veterinärbehandlingar av djur, för att förbättra spårbarhet och övervakning. Detta kommer att förbättra lantbrukarnas resultat och intäkter genom att effektivisera produktionsstyrningen och underlätta en mer lyhörd och korrekt teknisk rådgivning. Dessutom planerar producentorganisationen att investera i tekniskt stöd och stöd till företagsledning för medlemmar, enligt beskrivningen i faktabladet "[Teknisk assistans och stöd för nyblivna lantbrukare i fråga om jordbruksförvaltning](#)".

Det finns olika typer av digitala verktyg som producentorganisationen skulle investera i för att hjälpa till med produktionsprognoser, anpassa marknadsföringsstrategier och förbättra spårbarhet och övervakning inom jordbruket:

- ▶ programvara för jordbruksförvaltning som hanterar olika aspekter av jordbruks- och marknadsföringsstrategier;
- ▶ verktyg för skördeprognoser för att förutsäga skörden baserat på faktorer som väder, markförhållanden och historiska data;
- ▶ spårbarhets- och övervakningssystem som spårar data om grödornas produktion och leveranskedjan, vilket ger bättre insyn och ansvarsskyldighet genom hela processen;
- ▶ verktyg för marknadsföring och prissättning som hjälper lantbrukare att analysera marknadstrender, optimera prissättningsstrategier och få kontakt med potentiella köpare;
- ▶ programvara för veterinär- och djurhantering som hjälper till att hantera boskapens hälsa, behandlingar och registerhållning, vilket stöder spårbarhet och övergripande lantbruksförvaltning;
- ▶ samarbetsplattformar som underlättar kommunikation och informationsutbyte mellan lantbrukare, producentorganisationer och andra intressenter inom jordbrukssektorn.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

De förväntade resultaten av investeringar i digitala verktyg inkluderar:

- ▶ Förbättrad **konkurrenskraft** genom effektiviserad marknadsförvaltning som möjliggörs av digitala verktyg som hjälper till att planera och organisera produktionskvantiteten, optimera produktionskostnaderna och tillhandahålla exakta prognoser, marknadsinsikter och realtidsdata. Detta gör det möjligt för producenter att fatta mer välgrundade beslut om produktion, marknadsföring och övergripande förvaltning.
- ▶ Förbättrad **produktkvalitet** genom digitala övervaknings- och spårbarhetssystem som säkerställer efterlevnad av säkerhetsbestämmelser för livsmedel, spårar produktkvalitet genom hela leveranskedjan och ökar konsumenternas förtroende.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"... det operativa programmet kan stödja verksamhet som syftar till att förutsäga produktionsvolymerna och kommer att tillhandahålla finansiering för att möjliggöra investeringar i djurskydd, miljö, djurhälsa (minskning av antibiotika) och biosäkerhet (inklusive återplantering)"

Investeringar i anläggningar för förbättring av grödor

Typ av insats

Kollektiv lagring och bearbetning av produkter

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ koncentration av utbudet som möjliggör kostnadsbesparingar;
- ▶ effektiv distribution och marknadsföring av produkterna;
- ▶ förbättrad produktkvalitet;
- ▶ riskhantering.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Genom att kombinera resurser kan producenterna förbättra sin konkurrensposition och skapa nya möjligheter på marknaden.

Översikt över åtgärden

Investeringar i anläggningar för bearbetning av grödor innebär att resurser avsätts för infrastruktur och utrustning för rengöring, torkning, lagring, sortering, bearbetning och transport av grödor. Sådana investeringar kommer i slutändan att förbättra produktkvaliteten, minska förlusterna och förbättra säljbarheten för producenterna.

Land: Österrike
Sektor: Proteingrödor

Medlemmar i kooperativet: 100 till 500
Årlig saluförd produktion (värde): > 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR
Antal fast anställda: < 10 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Kooperativet bildades som ett svar på upplösningen av en tidigare marknadsförare av ekologisk spannmål, vilket lämnade ett tomrum på marknaden för lantbrukare. En grupp lantbrukare gick samman och grundade kooperativet med de primära målen att gemensamt marknadsföra sina grödor, bygga lagringsanläggningar och ge stöd till sina medlemmar. Kooperativet syftade till att öka effektiviteten och lönsamheten för sina medlemmar och samtidigt främja hållbara och ekologiska jordbruksmetoder.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Kooperativet fungerar som en central marknad för små lantbruk. Det saluför grödor för mänsklig konsumtion, djurfoder, proteingrödor och biprodukter, och använder en kombination av kollektiva och kommersiella lagringsanläggningar för bearbetning och lagring. Kooperativets främsta mål är att säkra bästa möjliga priser för medlemmarnas grödor och samtidigt stödja den regionala ekonomin och smålantbruk.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Avsaknaden av ett särskilt bearbetningssystem anses vara en flaskhals för den ekologiska produktionen i regionen. Organisationen skulle vilja äga lagrings- och bearbetningsanläggningar för att åtgärda detta och minska kostnaderna för sina medlemmar. Ett system för bearbetning av grödor kräver stora inledande investeringar, vilket inte är möjligt för små, enskilda lantbrukare. Förvärvet av utrustning för att förbereda skördade grödor för lagring, försäljning eller vidare bearbetning skulle omfatta följande:

- ▶ rengörings- och sorteringsutrustning för att avlägsna skräp, smuts och oönskade material från grödorna, samt för att sortera dem baserat på storlek, kvalitet och andra attribut;
- ▶ torksystem för att minska fukthalten i grödor, t.ex. spannmål och baljväxter, för att säkerställa säker lagring och förhindra förstörelse;
- ▶ sorterings- och förpackningsutrustning för att klassificera grödor baserat på kvalitetsstandarder och förbereda dem för försäljning eller transport genom att förpacka dem i lämpliga behållare;
- ▶ kvalitetskontroll och testlaboratorier för att säkerställa att grödorna uppfyller säkerhets- och kvalitetsstandarder innan de lagras eller säljs;
- ▶ transportinfrastruktur för att underlätta en effektiv förflyttning av grödor mellan konditioneringsanläggningar, lagringsplatser och marknadsplatser.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

Investeringen skulle bidra till det övergripande målet att koncentrera utbudet och utsläppandet på marknaden av produkterna, i syfte att undvika störningar på marknaderna. Att ha egna anläggningar för konditionering av grödor kan ge ett kooperativ företag flera fördelar, inklusive:

- ▶ stödja jordbruksinkomster som det går att leva på genom att minska kostnaderna för konditionering av grödor på entreprenad, vilket resulterar i ökad total lönsamhet för medlemmarna i kooperativet;
- ▶ öka förhandlingsstyrkan gentemot köpare genom att aggregera produktionen och gentemot leverantörer genom att öka skalan;
- ▶ öka produktkvaliteten genom att behålla kontrollen över hela processen, se till att de högsta kvalitetsstandarderna uppfylls och att medlemmarnas grödor hanteras enligt bästa praxis;
- ▶ öka motståndskraften genom att skräddarsy anläggningar och processer för att möta medlemmarna i kooperativets specifika behov och preferenser, vilket leder till effektivare och mer målinriktade verksamheter för konditionering av grödor;
- ▶ förbättra marknadsorienteringen och öka lantbrukets konkurrenskraft genom att minska transport- och bearbetningstiderna, så att kooperativet kan få ut produkterna på marknaden snabbare och genom att reagera på marknadens krav i tid.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"...Det operativa programmet skulle kunna stödja prisstabiliseringen och samordna produktionskvantiteten så att den överensstämmer med efterfrågan, i den mån detta skulle bidra till att höja priserna."

Förvärv av lagerlokaler för att förbättra logistiken

Typ av insats

Förvärv av lagerlokaler för att förbättra logistiken

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ koncentration av utbudet som möjliggör kostnadsbesparingar;
- ▶ effektiv distribution och marknadsföring av produkterna;
- ▶ förbättrad produktkvalitet;
- ▶ riskhantering.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Genom att kombinera resurser kan producenterna förbättra sin konkurrensposition och skapa nya möjligheter på marknaden.

Översikt över åtgärden

Denna åtgärd handlar om att förvärva lagringsanläggningar, t.ex. lager eller silos, för att förbättra logistiken för hantering, lagring och transport av jordbruksprodukter. Genom att investera i dessa anläggningar är målet att optimera leveranskedjan, öka effektiviteten och potentiellt minska kostnaderna för lantbrukare, producentorganisationer eller kooperativa företag.

Land: Italien

Sektor: Proteingrödor

Medlemmar i PO: 500 - 1000

Årlig saluförd produktion (värde): > 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR

Antal fast anställda: > 10 och < 50 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Producentorganisationen startade som ett kooperativt företag 1960 med målet att förbättra medlemmarnas produktion och tillhandahålla tjänster som att skörda och torka fodergrödor, särskilt alfalfa. År 1972 utvidgade det sin verksamhet genom att grunda en organisation för produktion av sockerbeter. Efter en kris i sockerbetsindustrin 2005 övergick organisationen till att producera certifierade alfalfafrön. Producentorganisationen samordnar nu utsädes- och foderproduktionsaktiviteter under samma ledning, som omfattar båda enheterna.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Producentorganisationen fokuserar sin verksamhet på produktion av certifierat utsäde och hanterar hela värdekedjan: från inköp av utsädessorter till att sälja tillbaka dem till utsädesföretag efter uppförökning. Medlemmarna hanterar sticklingar, skörd av fodergrödor, bearbetning, sanering och torkning, medan producentorganisationen saluför slutprodukten och garanterar bästa marknadspris. Producentorganisationen hyr för närvarande lagerlokaler för sina produkter och anser att inköp av lagringsanläggningar är viktigt för att utveckla sina självständiga logistiska processer. Dessutom erbjuder producentorganisationen rådgivningstjänster, utbildningsmaterial och ökar medvetenheten om potentiella risker och patologier.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Producentorganisationen skulle dra nytta av ett operativt program för att förbättra sin logistik och spårbarhet genom att investera i lagerlokaler och ett digitaliserat system för certifiering av utsäde. I synnerhet skulle producentorganisationen vilja:

- ▶ Investera i förvärv av lagerlokaler för att förbättra logistiken. Lagren skulle vara avgörande för att centralisera lagringen. Detta skulle göra det möjligt att optimera hanteringen av både foder och utsäde, kontrollera och övervaka lagringsförhållandena och öka flexibiliteten att reagera på förändringar i efterfrågan på marknaden.
- ▶ Investera i utvecklingen av ny programvara som kan använda fastighetsregisteruppgifter och geografiska koordinater för att spåra grödornas ursprung och certifiera utsäde.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

Åtgärderna skulle bidra till det övergripande målet att koncentrera utbudet och släppa ut produkterna på marknaden, och till att förbättra lantbrukarnas ställning i värdekedjan. Åtgärderna kommer framför allt att:

- ▶ Effektivisera processerna och minska transportkostnaderna, eftersom produkterna kan skickas direkt från lagren till kunder eller distributionsställen.
- ▶ Göra det möjligt för producentorganisationen att införa bättre metoder för lagerhantering, t.ex. spårning av lagernivåer, utgångsdatum och produktomsättning. Detta kan bidra till att minska svinnet, säkerställa att lagret fylls på i tid och möjliggöra mer exakta prognoser för framtida efterfrågan.
- ▶ Tillåta kontroll av lagringsförhållanden, som temperatur och luftfuktighet, vilket kan vara avgörande för att upprätthålla kvaliteten på foder och frön. Detta kan bidra till att förhindra förstöring eller nedbrytning av produkter och säkerställa att de når kunderna i optimalt skick.
- ▶ Effektivisera hanteringen av förändringar i marknadsefterfrågan eller kundkrav. Det kan handla om att skala upp eller ned lagringskapaciteten, justera produktmixen eller ändra distributionsstrategierna efter behov.
- ▶ Möjliggöra integrering av lagrings- och logistikverksamhet med andra system, t.ex. hantering av försörjningskedjan, transport eller försäljningsplattformar. Detta kan leda till förbättrad datasynlighet, bättre beslutsfattande och effektivare processer i hela organisationen.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

“... Det operativa programmets ekonomiska stöd kan påskynda genomförandet av innovativa projekt, inklusive förvärv av lagerlokaler, utveckling av programvara för spårning av utsäde och antagande av energieffektiv teknik.”

5.2 Typer av insatser som syftar till att öka den miljömässiga hållbarheten

Syftet med dessa typer av insatser är att:

- ▶ minska utsläppen av växthusgaser;
- ▶ främja resurseffektivitet;
- ▶ bevara den biologiska mångfalden;
- ▶ minska luft-, vatten- och markföroreningar;
- ▶ stödja hållbart jordbruk och hållbara livsmedelssystem;
- ▶ främja höga djurskyddsstandarder;
- ▶ öka motståndskraften mot miljörisker.

Dessa mål kan uppnås med en kombination av strategier och tillvägagångssätt, till exempel genom ekologiskt jordbruk där man undviker syntetiska gödningsmedel och bekämpningsmedel och använder naturliga metoder för jordförbättring och skadedjursbekämpning. Målen kan också uppnås genom metoder som främjar djurens välbefinnande, minskar utsläppen av växthusgaser och minimerar avfallet, genom vattenbesparande tekniker och genom att minska livsmedelsavfallet genom förbättrade metoder för lagring, transport och marknadsföring.

Exempel på specifika åtgärder som faller inom dessa typer av insatser är:

- ▶ genomförande av strategier för att minska utsläppen inom nötköttsproduktionen för att minska koldioxidavtrycket;
- ▶ bedömning av koldioxidavtrycket som underlag för beslutsfattande om mer hållbara metoder;
- ▶ bygga nya foderanläggningar för att bidra till djurens välbefinnande och minska miljöpåverkan;
- ▶ erhålla djurskyddscertifiering för högre djurskyddsstandarder;
- ▶ övergång till förnybara energikällor.

Verkliga exempel på åtgärder som skulle falla under dessa typer av insatser anges i tabellen nedan och beskrivs i de särskilda faktablad.

Typer av insatser	Exempel på åtgärder
Åtgärder för att mildra och anpassa sig till klimatförändringar ²²	Främja en minskning av koldioxidavtrycket
Investeringar i tillgångar, innovativ forskning och innovativa metoder med fokus på biosäkerhet, djurhälsa och djurskydd ²³	Bygga nya foderanläggningar och införa digitala system för att förbättra djurhälsa och effektivitet Erhållande av djurskyddsintyg
Investeringar i tillgångar, forskning och innovativa metoder för att öka energibesparingar, effektivitet och användning av förnybar energi ²⁴	Öka blandning av förnybar energi och minska den koldioxidintensiva energianvändningen
Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för minskning av utsläpp och avfall, utnyttjande av biprodukter och avfallshantering ²⁵	Utveckling av en centraliserad biogas-/avfallshanteringscentral Kontrakt med specialiserade avfallshanteringsföretag

²² Typ av insats 1(i) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

²³ Typ av insats 1(a(vi)) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

²⁴ Typ av insats 1(a(iv)) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

²⁵ Typ av insats 1(a(vii)) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

Främja en minskning av koldioxidavtrycket

Typ av insats

Åtgärder för att mildra och anpassa sig till klimatförändringar

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ begränsning av klimatförändringarna genom minskade utsläpp av växthusgaser, ökad kolbindning och främjande av resurseffektivitet;
- ▶ anpassning till klimatförändringar genom att öka jordbrukssystemens motståndskraft, skydda och återställa ekosystem och förbättra djurens välbefinnande.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Att förbättra den miljömässiga hållbarheten och klimatresiliensen i jordbrukssystemen samtidigt som utsläppen av växthusgaser minskas och resurseffektiviteten främjas.

Översikt över åtgärden

Kooperativet vill samarbeta med forskningsinstitutioner, underlätta försök på gården och sprida resultaten till medlemmarna för att främja innovation inom hållbara metoder och tekniker som minskar koldioxidavtrycket från nötköttsproduktionen. Dessutom är kooperativets mål att ge ekonomiskt stöd till medlemmar för att ytterligare påskynda utvecklingen och antagandet av innovativa lösningar inom nötköttssektorn.

Land: Italien

Sektor: Nöt- eller kalvkött

Medlemmar i kooperativet: 100 - 500

Årlig saluförd produktion (värde): > 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR

Antal fast anställda: > 10 och < 50 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Kooperativet grundades ursprungligen 1985 som en sammanslutning med mer än 4 000 medlemmar och blev ett kooperativt företag 2006. Kooperativet i sig skapades ursprungligen som ett sätt att förbättra relationerna mellan aktörerna i sektorn, innan den tog en mer aktiv roll på marknaden.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Kooperativet är partner i ett europeiskt forskningsnätverk som fokuserar på att minska nötköttets koldioxidavtryck i Irland, Frankrike, Italien och Spanien.²⁶ Kooperativets medlemmar har deltagit i projektets kärnaktiviteter för att bedöma nötköttsuppfödningens koldioxidavtryck, identifiera potentiella begränsningsstrategier och stödja lantbrukare och rådgivare i att skapa handlingsplaner för att minska nötköttets koldioxidavtryck. Kooperativets medlemmar drar nytta av denna forskning genom att använda verktyg och strategier för att minska sitt koldioxidavtryck:

- ▶ använda programvara för att utvärdera koldioxidavtrycket på sina lantbruk, vilket hjälper dem att identifiera områden för förbättring och spåra framsteg över tid;
- ▶ använda strategier för att optimera djurfoder, till exempel genom att använda tillsatser som minskar metanutsläppen eller genom att justera fodersammansättningen.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Kooperativet skulle vilja använda det operativa programmens finansiering för att stödja sina medlemmar i att anta hållbara metoder och tekniker som bidrar till att minska koldioxidavtrycket från nötköttsproduktion genom att genomföra följande åtgärder:

- ▶ Organisera workshops, seminarier och utbildningstillfällen för att utbilda medlemmarna om hållbara metoder, tekniker och förvaltningsstrategier som kan minska koldioxidavtrycket från nötköttsproduktionen.
- ▶ Upprätta demonstrationsgårdar som visar framgångsrikt genomförande av hållbara metoder och tekniker, så att medlemmarna kan se fördelarna med och den praktiska tillämpningen av dessa åtgärder.
- ▶ Tillhandahålla bidrag, lån med låg ränta eller kostnadsdelningsprogram för att hjälpa medlemmar att investera i hållbara tekniker och metoder, till exempel verktyg för precisionsjordbruk, system för förnybar energi eller metanreducerande fodertillsatser.
- ▶ Erbjud tekniskt stöd till medlemmar för att implementera hållbara metoder och tekniker, t.ex. hjälp med planering, installation och underhåll av ny utrustning eller nya system.
- ▶ Skapa en plattform där medlemmarna kan utbyta erfarenheter, bästa praxis och lärdomar från införandet av hållbara metoder och tekniker, vilket främjar en stödjande gemenskap av likasinnade lantbrukare.
- ▶ Följa medlemmarnas framsteg när det gäller att införa hållbara metoder och tekniker och utvärdera hur dessa åtgärder påverkar nötköttsproduktionens koldioxidavtryck. Dela resultaten med medlemmarna för att uppmuntra till ständiga förbättringar och visa hur effektiva dessa insatser är.

Genom att genomföra dessa åtgärder kan kooperativet effektivt stödja sina medlemmar i att anta hållbara metoder och tekniker som bidrar till att minska nötköttsproduktionens koldioxidavtryck, främja miljömässig hållbarhet och ta itu med klimatförändringarna.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

De planerade åtgärderna skulle bidra till följande:

- ▶ **Begränsning av och anpassning till klimatförändringarna:** kooperativets stöd till hållbara produktionsmetoder kan bidra till att minska utsläppen av växthusgaser inom boskapssektorn och samtidigt främja större motståndskraft i lantbrukarnas produktionssystem. Detta tillvägagångssätt kan bidra till jordbrukssektorns långsiktiga hållbarhet och framgång mot bakgrund av växande miljöutmaningar.
- ▶ **Att tillgodose samhällets behov,** inklusive hållbar produktion, genom att främja hållbara metoder och hållbar teknik. Genom de planerade åtgärderna inom det operativa programmet kommer kooperativet att visa sitt engagemang för att ta itu med miljörelaterade problem och kommer att bidra till utvecklingen av mer miljömässigt ansvarsfulla system för boskapsproduktion. Denna proaktiva strategi kommer inte bara att gynna miljön utan kommer också att bidra till att skapa förtroende bland konsumenter och andra intressenter som i allt högre grad efterfrågar hållbara och etiskt producerade livsmedel.

²⁶ https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=5355

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

“Möjligheten att få tillgång till finansiering genom ett operativt program kan katalysera införandet av hållbara metoder, stärka kooperativets nätverk och bidra till boskapssektorns långsiktiga lönsamhet samtidigt som klimatförändringarna och samhällets krav på mer ansvarsfulla jordbruksmetoder hanteras...”

Bygga nya foderanläggningar och införa digitala system för att förbättra djurhälsa och effektivitet

Typ av insats

Investeringar i tillgångar, innovativ forskning och innovativa metoder med fokus på biosäkerhet, djurhälsa och djurskydd.

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar, bland annat genom att minska utsläppen av växthusgaser och öka koldioxidbindningen, samt att främja hållbar energi;
- ▶ att främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft, bland annat genom att minska kemikalieberoendet;
- ▶ att förbättra marknadsorienteringen och öka lantbrukens konkurrenskraft både på kort och lång sikt, inbegripet större fokus på forskning, teknik och digitalisering.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Att förbättra svaret på samhällets efterfrågan på en mer hållbar jordbruks- och livsmedelssektor, inklusive högkvalitativa, säkra och näringsrika livsmedel som produceras på ett hållbart sätt, att minska livsmedelsavfall samt att förbättra djurens välbefinnande och bekämpa antimikrobiell resistens (AMR).

Översikt över åtgärden

Denna åtgärd innebär att stödja lantbrukare att investera i nya foderlotter och digitala system som syftar till att förebygga risken för uppkomst av infektionssjukdomar och minska riskerna i samband med användningen av antimikrobiella medel, särskilt utvecklingen av AMR, som främst är inriktad på får- och nötkreatur.

Land: Spanien
Sektor: Griskött, fårkött, getkött och getmjölk samt nötkött
Medlemmar i kooperativet: 500 – 1000
Årlig saluförd produktion (värde): > 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR
Antal fast anställda: > 10 och < 50 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Kooperativet bildades 1981 när en grupp producenter gick samman för att gemensamt få tillgång till marknaderna och öka sin boskapsproduktion. Under 1990, efter en ökning av antalet medlemmar i producentgruppen, ändrades den rättsliga statusen till kooperativ. Kooperativet har utvecklat partnerskap med forskningscentrum, universitet och privata företag för att bedriva forskning om innovation och hållbara metoder för skötsel av djurbesättningar och betesmarker, och fortsätter sitt åtagande att stödja extensiv djurhållning, med övertygelsen att lantbruk med blandad djurhållning, med en kombination av extensiv djurhållning, är mer hållbara och bidrar till större miljömässig och social hållbarhet.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Kooperativet är huvudsakligen verksamt inom griskött, samt lamm-, get- och nötkött. Det är helt vertikalt integrerat i hela leveranskedjan från inköp av djurfoder till lagring, bearbetning och saluföring av produkter.

Kooperativet utför ett flertal handelsaktiviteter, inklusive tillhandahållande av marknadsinformation, fastställande av marknadsföringsstrategier, planering av kvantitet och kvalitet, bearbetning, märkning och marknadsföring, distribution, transport och kontraktsförhandlingar. Dessa aktiviteter gör det möjligt för medlemmarna att arbeta i enlighet med de senaste bestämmelserna och marknadskraven. Utöver dessa handelsrelaterade aktiviteter tillhandahåller kooperativet tjänster till medlemmarna, varav den viktigaste är tillhandahållandet av djurfoder. Andra tjänster omfattar utbildning och tekniskt stöd för certifiering, veterinärtjänster och ekonomiskt stöd för att betala medlemsavgifter och försäkringar.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Kooperativet skulle vilja erbjuda medlemmarna stöd för att investera i nya foderlotter och digitala system i syfte att:

- ▶ Minska användningen av antibiotika och öka biosäkerheten. Den extensiva sektorn kan vara mer sårbar för sjukdomsutbrott än intensiv produktion eftersom det saknas forskning om hälsofrågor och alternativa behandlingar. För att hantera detta investerar kooperativet i nya foderlotter för att skapa större avstånd mellan djuren.
- ▶ Lindra effekterna av AMR, samt för att anpassa sig till nya marknads- och lagstiftningskrav. Nya foderanläggningar skulle ge mer utrymme för varje djur, vilket skulle minska risken för sjukdomsspridning och behovet av att använda antibiotika.
- ▶ Öka effektiviteten i besättningshanteringen och lönsamheten på lantbruket.

Bland de andra aktiviteter som utförs av kooperativet är det värt att nämna deltagande i ett certifieringssystem för djurskydd som ett sätt att kommunicera den högre kvaliteten på deras produktion längs leveranskedjan. Denna aktivitet beskrivs i denna handbok under rubriken "[Genomförande av en certifiering av en produktkvalitetsstandard](#)".

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

Åtgärden bidrar till:

- ▶ **förbättrad djurskydd:** ökad djurhälsa och minskad risk för AMR skulle bidra positivt till att förbättra djurvälståndet;
- ▶ **förbättring av produktkvaliteten;**
- ▶ **konkurrenskraft:** kooperativets konkurrenskraft stärks genom antagandet av metoder som är inriktade på marknadens behov.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"...genomförandet av det operativa programmet inom sektorn för extensiv djuruppfödning är avgörande för producenternas överlevnad och välbefinnande... det finns ett akut behov av insatser inom extensiv djuruppfödning som stöder investeringar"

Erhållande av djurskyddsintyg

Typ av insats

Investeringar i tillgångar, innovativ forskning och innovativa metoder med fokus på biosäkerhet, djurhälsa och djurskydd.²⁷

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar, bland annat genom att minska utsläppen av växthusgaser och öka koldioxidbindningen, samt att främja hållbar energi;
- ▶ att främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft, bland annat genom att minska kemikalieberoendet;
- ▶ att förbättra marknadsorienteringen och öka lantbrukens konkurrenskraft både på kort och lång sikt, inbegripet större fokus på forskning, teknik och digitalisering.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

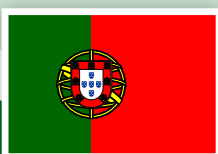
Att förbättra svaret på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inklusive högkvalitativa, säkra och näringsrika livsmedel som produceras på ett hållbart sätt, att minska livsmedelsavfall, samt att förbättra djurskyddet och bekämpa AMR.

Översikt över åtgärden

Denna producentorganisation vill fortsätta att genomföra ett kvalitetscertifierings-system för djurskydd. Certifiering gör det möjligt för producentorganisationen att förbättra sin miljömässiga hållbarhet, förbättra produktionens kvalitet, garantera bättre villkor för djuren och möta konsumenternas efterfrågan när det gäller produktionens kvalitet och hållbarhet.

²⁷ Typ av insats 1(a(vi)) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

Land: Portugal

Sektor: Nötkött och kalvkött

Medlemmar i kooperativet: 100 – 500

Årlig saluförd produktion (värde): > 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR

Antal fast anställda: < 10 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Producentorganisationens historia började med att en producentgrupp bildades 1994 med målet att marknadsföra kött med skyddad ursprungsbeteckning (SUB).²⁸ Till en början skedde marknadsföringen genom producentgruppen för ett begränsat antal kunder. Under 2002 ställdes producentgruppen inför ekonomiska utmaningar, främst på grund av svårigheter att marknadsföra stora slaktkroppar. Som ett strategiskt drag ingick producentgruppen partnerskap med två andra kooperativa företag för att minska kostnaderna, optimera verksamheten och öka den vertikala integrationen, och fick erkännande som producentorganisation 2012. Sedan dess har producentorganisationen varit aktiv inom marknadsföring av boskap för köttproduktion.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Producentorganisationens huvudsakliga verksamhet är saluföring av SUB kött från djur som slaktats mellan 10 och 15 månader, eller från djur som är över två år gamla. Om en producent inte kan sälja djuren som kalvkött flyttas dessa djur vid avväjning för slutgödning på ett annat lantbruk. Det lantbruk där slutgödningen sker fungerar inte bara som gödningscentrum utan ger också information om hur man uppfyller kvalitetskraven för SUB.

Förutom saluföring av köttprodukter tillhandahåller producentorganisationen följande:

- ▶ **Tekniska och administrativa tjänster till sina medlemmar:** dessa omfattar testning av fodereffektivitet och genetiska förbättringar i besättningen, optimering av utfodringstekniker samt införande av lämpliga metoder för lagring av gödsel och flytgödsel för att minska utsläppen av växthusgaser.
- ▶ **Samarbete med andra intressenter:** producentorganisationen förvaltar relationen med ett slakteri som fungerar som ett dotterbolag för slakt, bearbetning och förpackning av producentorganisationens produktion.
- ▶ **Marknadsföring av produkter:** producentorganisationen ansvarar för marknadsföringen av medlemmarnas produkter, som främst riktar sig till stora distributörer och restauranger. Dessutom äger producentorganisationen en butik där den säljer ett urval av medlemmarnas produkter direkt till kunderna.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Producentorganisationen har som mål att genomföra **Welfare™** djurskyddscertifiering. Detta innebär direkt observation av djur för att bedöma deras status och mätning av parametrar för de förhållanden under vilka de hålls. För att genomföra certifieringen måste producentorganisationen genomföra nödvändiga förändringar och förbättringar för att uppfylla certifieringsstandarderna. Dessa kan omfatta investeringar i infrastruktur, utrustning eller teknik som förbättrar djurens välbefinnande på lantbruken och i alla anläggningar som är kopplade till producentorganisationen, och för att främja kontinuerlig förbättring av god djurskyddspraxis och hållbarhet.

Slutligen vill denna producentorganisation ge sina medlemmar lämplig teknisk hjälp och hjälp med lantbruksförvaltning, vilket beskrivs närmare i faktabladet "[Utbildning och handledning inom områdena djurfoder, reproduktion, genetisk förbättring, betesmark och produktion av foder samt certifieringar](#)" som finns i denna handbok.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

Certifieringen skulle ha en positiv inverkan på hur producentorganisationen förmedlar kvaliteten på sina produkter till konsumenterna. Detta bygger inte bara på förtroende och trovärdighet utan bidrar också till att differentiera dess erbjudanden på marknaden, vilket leder till ökat konsumentförtroende och potentiellt leder till högre efterfrågan på deras produkter.

Dessutom skulle certifieringen öka:

- ▶ **konkurrenskraft och marknadsorientering:** förbättrat djurskydd bidrar till att stärka producentorganisationens konkurrenskraft och gör det möjligt att anpassa produktionen till konsumenternas efterfrågan på kött med högre djurskydd;
- ▶ **produktkvalitet:** genom att ha ett övervakningssystem på plats under produktionsfasen kan producentorganisationen bättre hantera kvaliteten på sin produktion;
- ▶ **miljömässig hållbarhet:** det förbättrade övervakningssystemet gör det möjligt för producentorganisationen att agera snabbt i händelse av sjukdomar, vilket minskar användningen av behandlingar och kemiska ämnen som kan vara skadliga om de införs i miljön utan lämpliga förfaranden.

²⁸ https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes/geographical-indications-and-quality-schemes-explained_en

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

“...Det operativa programmets resurser kan hjälpa producentorganisationens medlemmar att förbättra sina metoder, erhålla djurskyddscertifiering och i slutändan stärka sin marknadsposition ...”

Öka blandning av förnybar energi och minska den koldioxidintensiva energianvändningen

Typ av insats

Investeringar i tillgångar, forskning och innovativa metoder för att öka energibesparingar, effektivitet och användning av förnybar energi.

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ Ökad energieffektivitet och kostnadseffektiva lösningar för förnybar energi kan bidra till att minska energikostnaderna för kooperativets medlemmar, vilket gör energi mer överkomlig;
- ▶ minska beroendet av importerade fossila bränslen, minska det totala koldioxidavtrycket och öka energisäkerheten;
- ▶ minska utsläppen av växthusgaser som bidrar till klimatförändringarna.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Främja energieffektivitet och utveckla teknik för förnybar energi.

Översikt över åtgärden

Kooperativet syftar till att anta hållbara metoder genom att genomföra platt förtorkning på fält för att minska energiförbrukningen och investera i skräddarsydd utrustning med injektorer av biomassa för att öka användningen av förnybar energi i torkningsprocessen.

Land:	Frankrike
Sektor:	Proteingrödor
Medlemmar i kooperativet:	100 – 500
Årlig saluförd produktion (värde):	> 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR
Antal fast anställda:	< 10 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Kooperativet grundades för att tillgodose efterfrågan efter andra världskriget i samband med arbetsintensiv odling. Producenter samlades för att utveckla torkanläggningar för att förenkla skörden av alfalfa och för att bevara näringsvärdet. Efter en sammanslagning med ett annat kooperativt företag inom samma sektor utökade det sammanslagna kooperativa företaget sin verksamhet och diversifierade sina erbjudanden. Detta gjorde det möjligt för dem att utnyttja sin kollektiva expertis och sina resurser för att ytterligare förnya bearbetningen av alfalfa och utveckla mer hållbara metoder. Genom att arbeta tillsammans har kooperativa företag kunnat anpassa sig till förändrade marknadskrav, öka effektiviteten och fortsätta att tillhandahålla högkvalitativa produkter till sina kunder.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Kooperativet driver mer än 25 multifunktionella dehydreringsanläggningar för bearbetning av proteingrödor och andra produkter. Denna vertikala integration av leveranskedjan bidrar till att konsolidera resurserna och gör det möjligt för medlemmarna att:

- ▶ dra nytta av stordriftsfördelar, vilket resulterar i minskade omkostnader och effektivare utnyttjande av industriell utrustning;
- ▶ främja innovation och utbyte av bästa praxis mellan medlemmarna, vilket ytterligare förbättrar den övergripande effektiviteten i leveranskedjan.

Dessutom främjar kooperativet en mer miljömässigt ansvarsfull inställning till jordbruk genom olika strategier och initiativ, inklusive:

- ▶ uppmuntra medlemmarna att använda miljövänliga metoder som växtföljd, naturvårdande jordbearbetning, ekologiskt jordbruk och integrerat växtskydd som kan bidra till att bevara markhälsan, minska användningen av kemikalier och skydda den biologiska mångfalden;
- ▶ att erbjuda workshops, seminarier och utbildningsprogram till medlemmarna kan hjälpa dem att hålla sig uppdaterade om de senaste hållbara metoderna och teknikerna och göra det möjligt för dem att genomföra dessa metoder på sina lantbruk.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Dehydrering är fortfarande kärnverksamheten, men leveranskedjan utforskar nya metoder för valorisering av alfalfa för djurfoder och produktion. I synnerhet skulle kooperativet:

- ▶ implementera platt förtorkning på fältet för att uppnå en minskning av den energi som används för torkning av fodergrödor;
- ▶ investera i innovation och skräddarsydd utrustning för industriella linjer med injektorer av biomassa för att öka andelen förnybar energi i torkningsprocessen;
- ▶ investera i ett modernt solcellssystem.

Dessa strategier visar kooperativets engagemang för att införa mer hållbara metoder i hela leveranskedjan för alfalfa, med fokus på energieffektivitet och användning av förnybara resurser.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

Genom att förbättra industriella processer, införa platt förtorkning på fältet och använda skräddarsydda injektorer av biomassa kommer man att:

- ▶ förbättra industriella processer och använda förnybara energikällor som kan leda till en ännu större minskning av koldioxidavtrycket;
- ▶ öka energieffektiviteten genom att optimera torkningsprocesserna och använda mer effektiv utrustning, vilket innebär att det kooperativa företaget kan förvänta sig högre energieffektivitet i hela sin verksamhet;
- ▶ ge betydande besparingar i energikostnader för producentorganisationen och dess medlemmar;
- ▶ öppna upp möjligheter på nischmarknader som prioriterar miljömässigt ansvarsfulla produkter och metoder.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

“Det operativa programmet är en möjlighet att tillhandahålla säker finansiering för tekniskt stöd och resurser för att underlätta införandet av innovativ teknik, hållbara metoder och övergången till ett optimerat energisystem med låga koldioxidutsläpp, vilket förbättrar den övergripande konkurrenskraften på marknaden”

Utveckling av en centraliserad biogas-/avfallshanteringscentral

Typ av insats

Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för minskning av utsläpp och avfall, utnyttjande av biprodukter och avfallshantering.

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ minska utsläppen av växthusgaser och främja resurseffektivitet;
- ▶ främja ett hållbart jordbruk och hållbara livsmedelssystem;
- ▶ minska kostnaderna för energi och avfallshantering.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Att förbättra konkurrenskraften, resurseffektiviteten och lönsamheten för lantbruken som är medlemmar och samtidigt öka den miljömässiga hållbarheten i mejerisektorn.

Översikt över åtgärden

Producentorganisationen vill förbättra sin avfallshantering genom att investera i utvecklingen av en centraliserad biogas-/avfallsanläggning. Detta skulle ge en källa till billig förnybar energi och skulle göra det möjligt för alla medlemmar att minska sitt koldioxidavtryck.

Land:	Italien
Sektor:	Mejeri
Medlemmar i PO:	10 – 50
Årlig saluförd produktion (värde):	< 5 miljoner EUR
Antal fast anställda:	< 10 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Producentorganisationen grundades 2016 av en grupp nötkreatursuppfödare som producerade obehandlad mjölk. Lantbrukarna stod inför flera utmaningar på grund av sitt avlägsna läge och små till medelstor genomsnittlig lantbruksstorlek, inklusive logistik, insamling och lagringskostnader, samt begränsad förhandlingsstyrka när de handlade med sina kunder. Producentorganisationen skapades som ett sätt att förbättra medlemmarnas inkomster genom en mer organiserad och strukturerad marknadsföring av deras produkter. Genom att samordna insamling, lagring, försäljning och marknadsföring ökade värdet på den mjölk som producerades av medlemmarna. Medlemskap är öppet för alla aktiva mjölkproducenter från omgivande områden som vill marknadsföra sina produkter via producentorganisationen. Medlemmarna är fortfarande mestadels små och medelstora företag som producerar mindre än 500 kg mjölk per dag. Producentorganisationen är inte vertikalt integrerat med ytterligare steg i leveranskedjan, och därför är inga bearbetningsföretag inblandade.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Producentorganisationens kärnverksamhet är att samla in mjölkråvara från sina medlemmar och sälja den till mjölkförädlare i området. Producentorganisationen köper också in insatsvaror för lantbruken som är medlemmar. Dessutom har producentorganisationen skapat och förvaltar ett kvalitetssystem som intygar att mjölk och mjölkprodukter som tillverkas med mjölkråvara från regionen uppfyller specifika kvalitetsstandarder.

Producentorganisationens huvudsakliga verksamhet är följande:

- ▶ **Insamling och marknadsföring av mjölk:** producentorganisationen samlar in mjölk från sina medlemmar och marknadsför och säljer den till olika mejeriförädlare, vilket gör det möjligt för sina medlemmar att förhandla fram högre mjölkpriser med aktörer nedströms i värdekedjan.
- ▶ **Kvalitetskontroll:** producentorganisationen säkerställer att deras produkter uppfyller de kvalitetsstandarder som krävs enligt kvalitetssystemet genom att genomföra regelbundna tester och inspektioner.
- ▶ **Utbildning av medlemmar:** producentorganisationen tillhandahåller utbildning till sina medlemmar i ämnen som djurhälsa, mjölk kvalitet och bästa jordbruksmetoder.
- ▶ **Infrastrukturutveckling:** producentorganisationen investerar i infrastruktur som mjölkbearbetningsanläggningar, kylanläggningar och transporter för att förbättra effektiviteten och minska kostnaderna.
- ▶ **Intressebevakning och lobbying:** producentorganisationen förespråkar politiska åtgärder som gynnar medlemmarna och mejeriindustrin som helhet. De lobbar också för rättvisa priser och regler som skyddar små lantbrukare.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Producentorganisationen vill använda det operativa programmets finansiering för att stödja sina medlemmar genom att genomföra följande åtgärder:

- ▶ investera i en centraliserad biogas-/avfallsanläggning för bättre avfallshantering;
- ▶ konsultera experter för att få vägledning om bästa praxis, tekniska innovationer och effektiva metoder för omvandling av avfall till energi;
- ▶ underlätta kontakter med andra organisationer, intressenter och branschpartner som har erfarenhet av biogasproduktion, avfallshantering eller liknande projekt. Främja kunskapsutbyte, samarbete och gemensamt lärande.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

De förväntade resultaten av investeringar i en centraliserad biogas-/avfallsanläggning omfattar följande:

- ▶ Stärka medlemmarnas **konkurrenskraft** och **lönsamhet** genom lägre driftskostnader och öka den långsiktiga hållbarheten i deras verksamhet ur ett ekonomiskt och miljömässigt perspektiv;
- ▶ Förbättra **begränsningen av och anpassningen** till klimatförändringarna genom att utveckla mer hållbara produktionsmetoder för att minska utsläppen av växthusgaser inom mejerisektorn;
- ▶ Tillgodose samhällets behov genom att **förbättra mejerisektorns hållbarhet**, särskilt när det gäller metanutsläpp.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

“... investeringar genom ett operativt program skulle leda till en förbättring av produkternas kvalitet och en förbättring av medlemmarnas ställning på marknaden. Ett operativt program skulle öka producentorganisationens synlighet och attraktionskraft”

Kontrakt med specialiserade avfallshanteringsföretag

Typ av insats

Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för minskning av utsläpp och avfall, utnyttjande av biprodukter och avfallshantering.

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ minska utsläppen av växthusgaser och främja resurseffektivitet;
- ▶ främja ett hållbart jordbruk och hållbara livsmedelssystem;
- ▶ minska kostnaderna för energi och avfallshantering

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Att förbättra konkurrenskraften, resurseffektiviteten och lönsamheten för lantbruken som är medlemmar och samtidigt öka den miljömässiga hållbarheten i mejerisektorn.

Översikt över åtgärden

Kooperativet skulle vilja organisera och samordna samarbetet med avfallshanteringsföretag för insamling av sorterat avfall för återvinning från sina medlemmar, och därmed minska den administrativa bördan för enskilda lantbrukare. Dessutom är kooperativet också intresserat av att investera i utrustning som krävs för ekologisk certifiering och investera i åtgärder för att förbättra mjölk kvaliteten.

Land: Lettland
Sektor: Mejeri

Medlemmar i kooperativet: 500 – 1000
Årlig saluförd produktion (värde): > 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR
Antal fast anställda: > 10 och < 50 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Kooperativet startade sin verksamhet i slutet av 2018 genom att föra samman flera mjölkproducentkooperativ. Det bildades i syfte att främja och utveckla samarbetet mellan mjölkproducerande kooperativ för att förbättra både kooperativens och medlemmarnas ekonomiska effektivitet och för att säkerställa rättvisa inköspriser för de berörda lantbruken.

Medlemmarna i dessa kooperativ är huvudsakligen små och medelstora familjelantbruk. De tjänster som kooperativet tillhandahåller är särskilt viktiga för dessa lantbruk eftersom varken lantbruken själva eller deras förstahands kooperativ, som huvudsakligen är verksamma lokalt, kan tillhandahålla en tillräcklig volym råmjölk för att ha en betydande inverkan på marknaden.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Kooperativet är främst inriktat på att samordna medlemmarnas mjölkproduktion, som sedan säljs till mjölkbearbetningsföretag i närområdet. Kooperativet upphandlar också insatsvaror till sina lantbruk som är medlemmar.

Kooperativets huvudsakliga verksamhet består av följande:

- ▶ **Försäljning och marknadsföring:** kooperativets marknadsföringsverksamhet är en viktig del av dess affärsmodell. Kooperativet fungerar som en mellanhand mellan lantbrukarna och mejeribearbetningsföretag i regionen. Kooperativet marknadsför inte bara mjölken utan förhandlar också fram högre priser för sina medlemmar genom att utnyttja sin kombinerade förhandlingsstyrka. Genom att arbeta tillsammans kan medlemmarna få ett bättre pris för sin mjölk än vad de skulle kunna få på egen hand.
- ▶ **Kvalitetssäkring:** kooperativet ser också till att mjölken är av hög kvalitet innan den säljs. Kooperativet har fastställt kvalitetsstandarder som medlemmarna måste följa, och regelbundna inspektioner och tester utförs för att säkerställa att dessa standarder uppfylls. Detta garanterar att mjölken är säker och uppfyller mejeribearbetningsföretagens krav.
- ▶ **Främja samarbete och utveckling av branschen:** kooperativet stärker den lokala mejeribranschen genom att tillhandahålla en tillförlitlig leverans av högkvalitativ mjölk till förädlingsföretagen. Detta skapar en stabil marknad för förädlare och producenter och främjar tillväxt och utveckling av den lokala mejeriindustrin.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Kooperativet skulle vilja använda det operativa programmets finansiering för att hjälpa sina medlemmar att anta mer hållbara och ekonomiskt sunda metoder genom att genomföra följande åtgärder:

- ▶ organisera samarbete med avfallshanteringsföretag för insamling av sorterat avfall för återvinning (t.ex. använda filmer, jordbruksemballage etc.) och organisera placeringen av sorterade avfallsbehållare på medlemmarnas mark för deras kollektiva användning;
- ▶ sluta avtal med specialiserade avfallshanteringsföretag om insamling av avfall från medlemmar och medlemsgårdar och organisera ruttor för insamling så att varje enskilt lantbruk inte behöver sluta avtal med ett avfallshanteringsföretag;
- ▶ investera i utrustning som säkerställer att medlemmarna uppfyller de normer som krävs för ekologisk certifiering, vilket kan bidra till att öka värdet och säljbarheten för deras produkter, eftersom dessa produkter är mycket efterfrågade och konsumenterna är villiga att betala en premie för dem;
- ▶ investera i åtgärder för att förbättra mjölk kvaliteten, enligt beskrivningen i faktabladet "[Investeringar i maskiner och tankar för mjölkproduktion för att utveckla certifierad ekologisk produktion](#)" i denna handbok.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

De förväntade resultaten av att ingå avtal med specialiserade avfallshanteringsföretag inkluderar:

- ▶ Stöd för **begränsning av och anpassning till klimatförändringar** genom att använda mer hållbara produktionsmetoder som skulle bidra till att minska utsläppen av växthusgaser som härrör från avfall i mejerisektorn. Detta kan i sin tur bidra till sektorns långsiktiga hållbarhet och framgång mot bakgrund av växande miljöutmaningar.
- ▶ **Förbättra medlemmarnas konkurrenskraft** genom att minska deras administrativa börda i samband med att organisera och genomföra avfallshanteringslösningar.
- ▶ Kooperativet och dess medlemmar skulle **svara på samhällsbehov** genom att aktivt engagera sig i och svara på den aktuella debatten om hållbarheten i mejerisektorn och relaterad avfallsproduktion.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"... Kooperativet skulle kunna dra nytta av ett operativt program genom att öka mjölkböndernas ekonomiska och sociala hållbarhet och genom att införa produktionsmetoder för att minska produktionens miljöpåverkan"

5.3 Typer av insatser som syftar till att förbättra produkternas kvalitet och spårbarhet

Syftet med denna typ av insats är att:

- ▶ öka produkternas kommersiella värde genom att förbättra deras kvalitet;
- ▶ främja produkter med geografiska beteckningar som skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar;
- ▶ stödja antagandet av EU:s eller nationella kvalitetssystem som möjliggör bättre spårbarhet;
- ▶ främja marknadsorientering och öka lantbrukets konkurrenskraft.

Dessa mål kan uppnås genom att man inför rigorösa system för kvalitetskontroll och kvalitetssäkring som garanterar att produkterna uppfyller de högsta kvalitetsnormerna. Detta kan innebära att man inrättar särskilda kvalitetskontrollgrupper, genomför regelbundna inspektioner och revisioner samt fastställer tydliga riktlinjer som medlemmarna i producentorganisationerna ska följa. Dessutom kan producentorganisationerna gemensamt ansöka om och förvalta kvalitetscertifieringar, t.ex. geografiska beteckningar, eller andra erkända kvalitetssystem. Detta kan bidra till att höja profilen för deras produkter, öka deras marknadsvärde och stärka konsumenternas förtroende.

Exempel på specifika åtgärder som faller inom denna typ av insats inkluderar:

- ▶ genomföra regelbundna produkttester och kvalitetskontroller för att säkerställa att standarderna följs;
- ▶ organisera gemensamma inköp av insatsvaror eller maskiner av hög kvalitet för att säkra bättre priser;
- ▶ sträva efter kollektiv certifiering för ekologiskt jordbruk eller rättvis handel.

Verkliga exempel på åtgärder som skulle falla under dessa typer av insatser anges i tabellen nedan och beskrivs i de särskilda faktablad.

Typ av insats	Exempel på åtgärder
Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för att genomföra EU:s och nationella kvalitetssystem ²⁹	Utföra en certifieringsmärkning för produktkvalitet för att förbättra marknadsorienteringen
Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för ekologisk och integrerad produktion ³⁰	Investeringar i maskiner och tankar för mjölkproduktion för att utveckla certifierad ekologisk produktion

²⁹ Typ av insats 1(g)) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

³⁰ Typ av insats 1(d) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

Utföra en certifieringsmärkning för produktkvalitet för att förbättra marknadsorienteringen

Typ av insats

Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för att genomföra EU:s och nationella kvalitetssystem.³¹

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Denna typ av insats stöder följande:

- ▶ införandet av kvalitetscertifieringar som möjliggör ökad spårbarhet och därmed förbättrar produkternas kvalitet och värde;
- ▶ främjande av produkter med geografisk beteckning och andra kvalitetssystem;
- ▶ främjande av marknadsorientering;
- ▶ ökning av lantbrukets konkurrenskraft.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Medlemmarna får vägledning i genomförandet av de aktiviteter som krävs för att uppfylla kraven i kvalitetsordningarna.

Översikt över åtgärden

Åtgärden går ut på att hjälpa lantbrukare att följa normerna i ett kvalitetscertifieringssystem genom direkt stöd från kooperativet. Syftet är att förbättra produkternas kvalitet för att möta marknads efterfrågan och uppfylla kooperativets ambitioner att producera produkter av hög kvalitet, vilket garanterar goda djurskyddsförhållanden.

³¹ Typ av insats 1(g)) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

Land: Spanien
Sektor: Griskött, fårkött, getkött och getmjölk samt nötkött

Medlemmar i kooperativet: 500 – 1000
Årlig saluförd produktion (värde): > 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR
Antal fast anställda: > 10 och < 50 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Kooperativet bildades 1981 när en grupp producenter gick samman för att gemensamt få tillgång till marknaderna och öka sin boskapsproduktion. Under 1990, efter en ökning av antalet medlemmar i producentgruppen, ändrades den rättsliga statusen till kooperativ. Kooperativet har utvecklat partnerskap med forskningscentrum, universitet och privata företag för att bedriva forskning om innovation och hållbara metoder för skötsel av djurbesättningar och betesmarker, och fortsätter sitt åtagande att stödja extensiv djurhållning, med övertygelsen att lantbruk med blandad djurhållning, med en kombination av extensiv djurhållning, är mer hållbara och bidrar till större miljömässig och social hållbarhet.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Kooperativet är huvudsakligen verksamt inom griskött, samt lamm-, get- och nötkött. Det är helt vertikalt integrerat i hela leveranskedjan från inköp av djurfoder till lagring, bearbetning och saluföring av produkter. Kooperativet är integrerat med andra kooperativ i syfte att stödja kommersialiseringen av produktionsprocessen och bättre anpassa utbudet till efterfrågan genom att behålla djur i foderlotter. Denna integration gör det möjligt för kooperativet att stärka sin egen och medlemmarnas marknadsposition och att öka sin förhandlingsstyrka i prisförhandlingarna.

Kooperativet bedriver många olika verksamheter, bland annat följande:

- ▶ tillhandahållande av marknadsinformation,
- ▶ fastställande av marknadsföringsstrategier,
- ▶ planering av produkternas kvantitet och kvalitet,
- ▶ bearbetning,
- ▶ märkning och marknadsföring,
- ▶ distribution,
- ▶ förhandling av kontrakt.

Dessa aktiviteter gör det möjligt för parterna att arbeta i enlighet med de senaste bestämmelserna och marknadskraven. Utöver dessa handelsrelaterade aktiviteter tillhandahåller kooperativet tjänster till medlemmarna, varav den viktigaste är tillhandahållandet av djurfoder. Andra tjänster omfattar utbildning, tekniskt stöd för certifiering, veterinärtjänster och ekonomiskt stöd för att betala medlemsavgifter och försäkringar.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Kooperativet har för avsikt att införa ett kvalitetscertifieringssystem. För att göra detta skulle kooperativet vidta följande åtgärder:

- ▶ Se till att alla medlemmar följer certifieringsriktlinjerna och upprätthåller korrekt dokumentation för att visa efterlevnad. Detta kan kräva att ett internt övervakningssystem inrättas för att kontrollera att normerna följs.
- ▶ Lämna in ansökan om certifiering och genomgå nödvändiga utvärderingar och inspektioner.
- ▶ Regelbundet övervaka och utvärdera kooperativets resultat i förhållande till certifieringsstandarderna.
- ▶ Hålla sig uppdaterad om eventuella ändringar av certifieringskraven och upprätthålla en öppen kommunikation med certifieringsorganet.

För att kunna genomföra certifieringen är kooperativet villigt att fortsätta ge sina medlemmar det stöd som krävs, både tekniskt och ekonomiskt (särskilt för nya medlemmar).

Den låga lönsamheten i samband med extensivt jordbruk gör att lantbrukarna inte alltid har råd med investeringar. Kooperativet är effektivt när det gäller att koncentrera utbudet och därigenom förbättra medlemmarnas förhandlingsstyrka i värdekedjan, men det kan inte stödja de investeringar som behövs på lantbruksnivå för att uppfylla högre kvalitetsstandarder utan ytterligare ekonomiskt stöd.

Bland de andra åtgärder som kooperativet skulle vilja genomföra genom ett operativt program finns byggandet av nya foderlotter för att förbättra biosäkerheten och därmed minska förekomsten av sjukdomar. Denna aktivitet beskrivs ytterligare under rubriken "Byggnad av nya foderlotter" i handboken.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

Denna insats skulle bidra till följande mål:

- ▶ **konkurrenskraft:** certifierad produktion kan leda till bättre marknadsföringsresultat, med tanke på konsumenternas efterfrågan på produktionssystem med högre djurskydd;
- ▶ **marknadsförvaltning:** kooperativet anser att certifiering är det bästa sättet att möta marknadens efterfrågan och erhålla de bästa priserna;
- ▶ **produktkvalitet:** öka produkternas kommersiella värde och kvalitet;
- ▶ **djurskydd:** certifieringen syftar till att ge djuren bra foder, bra bostäder, god hälsa och lämpliga levnads- och slaktförhållanden.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"...genomförandet av det operativa programmet inom sektorn för extensiv djuruppfödning är avgörande för producenternas överlevnad och välbefinnande... det finns ett akut behov av insatser inom extensiv djuruppfödning som stöder investeringar"

Investeringar i maskiner och tankar för mjölkproduktion för att utveckla certifierad ekologisk produktion

Typ av insats

Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för ekologisk och integrerad produktion.³²

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Denna typ av insats stöder följande:

- ▶ införandet av kvalitetscertifieringar som möjliggör ökad spårbarhet vilket förbättrar produkternas kvalitet och värde;
- ▶ främjande av produkter med geografisk beteckning och andra kvalitetssystem;
- ▶ främjande av marknadsorientering;
- ▶ ökning av lantbrukets konkurrenskraft.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Investeringar har gjorts som gör att kraven för ekologisk eller integrerad produktion kan uppfyllas.

Översikt över åtgärden

Åtgärden består av investeringar i mejerimaskiner och tankar som är nödvändiga för att separera ekologisk mjölk från konventionell mjölk. Syftet är att få tillgång till den ekologiska marknaden och på så sätt diversifiera produktionsbasen.

³² Typ av insats 1(d) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

Land:	Lettland
Sektor:	Mejeri
Aktuella medlemmar:	500 – 1000
Årlig saluförd produktion (värde):	> 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR
Antal fast anställda:	> 10 och < 50 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Den kooperativa föreningen inledde sin verksamhet i slutet av 2018 genom att föra samman flera mjölkproducentkooperativ. Föreningen bildades för att främja samarbetet mellan mjölkproducerande kooperativ och för att främja både effektiviteten i medlemmarnas ekonomiska verksamhet (mjölkproducentkooperativ) och för att säkerställa ett rättvist inköpspris för de berörda lantbruken.

Medlemmarna i kooperativen är huvudsakligen små och medelstora familjelantbruk. De tjänster som tillhandahålls av föreningen är särskilt viktiga för dessa gårdar eftersom de enskilda kooperativ som ingår i organisationen verkar lokalt och inte kan tillhandahålla en tillräcklig volym råmjölk för att på egen hand få tillgång till andra marknader.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Föreningens huvudsakliga verksamhet är att köpa in råmjölk från medlemmarna och sälja den till mejeribearbetningsföretag. Detta säkerställer ett högre inköpspris för råmjölk genom att koncentrera volymen. På det hela taget syftar organisationen till att främja familjelantbrukens välbefinnande och upprätthålla deras lönsamhet, vilket också upprätthåller landsbygdsområdets lönsamhet och bevarande.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Sammanslutningen av kooperativ syftar till att organisera produktionen av certifierad ekologisk mjölk. Följande åtgärder planeras:

- ▶ investera i mjölkkningsmaskiner som är särskilt avsedda för ekologisk mjölkproduktion;
- ▶ köpa separata mjöltkankar för ekologisk mjölk för att förhindra att ekologisk och konventionell mjölk blandas, vilket säkerställer att den ekologiska mjölken förblir fri från föroreningar;
- ▶ anlita en konsult som är specialiserad på ekologisk certifiering för att hjälpa till att navigera i certifieringsprocessen och säkerställa korrekt och fullständig dokumentation.

Organisationen vill också förbättra produktkvaliteten. Man planerar att anställa en kvalitetsspecialist som ska utföra kvalitetskontroll av råmjölk, hantera frågor om mjölk kvalitet, samarbeta med oberoende laboratorier etc. samt utveckla differentiering av mjölk enligt kvalitetsindikatorer. Genom genomförandet av ett operativt program skulle denna organisation dessutom investera i avtal med specialiserade avfallshanteringsföretag för att förbättra den övergripande hållbarheten för sina medlemmar, vilket beskrivs i faktabladet "[Avtal med specialiserade avfallshanteringsföretag](#)".

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

- ▶ **Marknadsorientering** Produktionen av ekologiska produkter hjälper organisationen att få tillgång till nya marknader och tillgodose konsumenternas behov.
- ▶ **Produktkvalitet.** Att förbättra kvalitetskontrollen inom organisationen och utveckla ekologiska produkter.
- ▶ **Miljömässig hållbarhet.** Införandet av metoder som minskar användningen av skadliga ämnen kommer att ha en positiv inverkan på miljön.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"Kooperativet skulle kunna dra nytta av ett operativt program genom att öka mjölkböndernas ekonomiska och sociala hållbarhet och genom att införa produktionsmetoder för att minska produktionens miljöpåverkan."

5.4 Typer av insatser som syftar till att tillhandahålla rådgivningstjänster, teknisk assistans och handledning

Syftet med denna typ av insats är att:

- ▶ förbättra producenternas kunskaper och färdigheter inom områden som hållbara jordbruksmetoder, innovativ teknik, marknadstrender och företagsledning;
- ▶ uppmuntra införandet av innovativa metoder, tekniker och processer som kan öka produktiviteten, minska kostnaderna, förbättra produktkvaliteten och främja miljömässig hållbarhet;
- ▶ stödja lantbrukare och jordbruksnäring att fatta välgrundade beslut om sin verksamhet, sina investeringar och sina marknadsstrategier genom att tillhandahålla expertråd och vägledning;
- ▶ uppmuntra införandet av miljömässigt hållbara metoder som bevarar naturresurser, skyddar den biologiska mångfalden och minskar jordbruksverksamhetens negativa inverkan på miljön;
- ▶ tillhandahålla skräddarsydda rådgivningstjänster, tekniskt stöd och coaching till missgynnade grupper, som småskaliga lantbrukare, kvinnor och ungdomar, för att hjälpa dem att övervinna utmaningar och få tillgång till möjligheter inom jordbrukssektorn.

Exempel på specifika åtgärder som faller inom dessa typer av insatser är:

- ▶ erbjuda individuell rådgivning och vägledning till producenter om ämnen som skötsel av grödor, skadedjursbekämpning eller ekonomisk planering;
- ▶ genomföra demonstrationer på lantbruket av ny teknik, nya metoder eller ny utrustning för att visa på fördelarna och uppmuntra tillämpning;
- ▶ anordna seminarier och utbildningstillfällen om ämnen som hållbara jordbruksmetoder, innovativ teknik eller marknadsföringsstrategier för producentgrupper;
- ▶ hjälpa producenter att säkra finansiering för investeringar i ny teknik, infrastruktur eller produktutveckling genom att ge vägledning om finansiell planering, bidragsansökningar eller låneförhandlingar.

Verkliga exempel på åtgärder som skulle falla under dessa typer av insatser anges i tabellen nedan och beskrivs i de särskilda faktablad.

Typ av insats	Exempel på åtgärder
Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för rådgivning och teknisk assistans för hållbara produktionsmetoder ³³	Teknisk assistans och stöd för nyblivna lantbrukare i fråga om jordbruksförvaltning
Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för utbildning och handledning om hållbara produktionsmetoder ³⁴	Utbildning och handledning inom områdena djurfoder, reproduktion, genetisk förbättring, betesmark och produktion av foder samt certifieringar

³³ Typ av insats 1(b) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

³⁴ Typ av insats 1(c) - Förordning (EU) 2021/2115 - art. 47

Teknisk assistans och stöd för nyblivna lantbrukare i fråga om jordbruksförvaltning

Typ av insats

Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för rådgivning och teknisk assistans för hållbara produktionsmetoder.

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ förbättra lantbrukarnas kunskaper och färdigheter inom områden som innovativ teknik, hållbara jordbruksmetoder, marknadstrender och företagsledning;
- ▶ uppmuntra antagandet av innovativa metoder, inklusive metoder, teknik och processer, som kan öka produktiviteten, minska kostnaderna och förbättra produktkvaliteten;
- ▶ stödja lantbrukare att fatta välgrundade beslut om sin verksamhet, sina investeringar och sina marknadsstrategier genom att tillhandahålla expertråd och vägledning;
- ▶ uppmuntra införandet av miljömässigt hållbara metoder som bevarar naturresurser, skyddar den biologiska mångfalden och minskar jordbruksverksamhetens negativa inverkan på miljön.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Förbättring av konkurrenskraft, hållbarhet samt djurhälsa och djurskydd för lantbrukare som är medlemmar, särskilt för nya och unga lantbrukare.

Översikt över åtgärden

Producentorganisationen vill ge tekniskt och ekonomiskt stöd till sina medlemmar, särskilt unga och nya lantbrukare, för att förhindra minskad produktion och säkerställa modernisering som är i linje med viktiga frågor för branschen, som miljömässig hållbarhet och djurskydd. Detta inkluderar stöd för att genomföra certifieringssystem, investeringar i byggnader, alternativa uppvärmningsmetoder och digitala verktyg för lantbruksförvaltning.

Land: Frankrike

Sektor: Griskött

Aktuella medlemmar: 100 till 500

Årlig saluförd produktion (värde): > 100 miljoner EUR och < 500 miljoner EUR

Antal fast anställda: > 100 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Producentorganisationens historia börjar med bildandet av ett kooperativt företag i slutet av 1800-talet, då en grupp lantbrukare gick samman för att bilda en fackförening som skulle stödja och stärka deras gemensamma insatser inom jordbruket. Med tiden växte kooperativet inom olika sektorer fram och gick samman för att samla lantbrukare från olika sektorer som grönsaker, fjäderfä, mejeriprodukter, får, getter, nöt- och fläskkött under ett unikt, multispecialiserat kooperativt företag. Producentorganisationen, som erkändes 2018, skapades för att stödja det arbete som utförs av medlemmar som är specialiserade på produktion av griskött.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Producentorganisationens huvudsakliga verksamhet är följande:

- ▶ **Inköp, försäljning och marknadsföring:** producentorganisationen marknadsför över 800 000 grisar per år genom att förhandla med slakterier, bearbetningsföretag och distributörer på medlemmarnas vägnar, vilket maximerar deras förhandlingsstyrka med aktörer nedströms i värdekedjan. Dessutom hanterar den foder- och materialförsörjningen för sina medlemmar. Som en producentorganisation med flera specialiteter kan den tillhandahålla högkvalitativt, billigt foder från andra medlemmar till grisuppfödare.
- ▶ **Köttbearbetning:** producentorganisationens slakteri bearbetar över 25 % av medlemmarnas grisar, inklusive certifierade ekologiska grisar, medan dess två bearbetningsanläggningar bearbetar 90 % av medlemmarnas utslagna sugor.
- ▶ **Teknisk och ekonomisk rådgivning till medlemmarna:** producentorganisationen tillhandahåller utbildning och fortbildning till sina medlemmar i ämnen som djurhälsa och bästa praxis inom jordbruket. Den söker också aktivt efter nya marknadsmöjligheter för sina medlemmar.
- ▶ **Kvalitetskontroll:** producentorganisationen säkerställer att deras produkter uppfyller de kvalitetsstandarder som krävs inklusive ekologisk certifiering, genom att genomföra regelbundna tester och inspektioner.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Producentorganisationen är medveten om de svårigheter som hänger samman med den låga generationsväxlingen inom jordbruket. Därför skulle den vilja använda det operativa programmets finansiering för att hjälpa sina medlemmar genom att tillhandahålla följande tekniska verktyg och stöd för jordbruksförvaltning:

- ▶ Utveckling av ett digitalt verktyg för att stödja lantbrukare i förvaltningen av deras produktionsverksamhet. Detta skulle hjälpa medlemmarna att bättre planera sin produktion utifrån efterfrågan och att genomföra bästa praxis, inklusive de som rör hållbarhet och djurhälsa och djurskydd (se faktablad "[Skapande av ett digitalt verktyg för jordbruksförvaltning](#)").
- ▶ Tillhandahålla personligt stöd och rådgivning till nyblivna och unga lantbrukare genom täta besök, diskussioner och demonstrationer av ny teknik på lantbruket. För att på bästa sätt stödja dessa nya lantbrukare krävs uppskattningsvis 15 dagars rådgivning per lantbruk.
- ▶ Finansiellt och administrativt stöd till nya och unga lantbrukare under inledningsfasen, t.ex. genom att få stöd från regionala myndigheter, garantera fonder eller lån och hjälpa producenter att säkra finansiering.
- ▶ Stöd till nyblivna och unga lantbrukares investeringsbeslut. Producentorganisationen skulle kunna ge rekommendationer till sina medlemmar, t.ex. om bästa användning av ljus, uppvärmningsmetoder, byggnader som kan hålla djur som "frigående", djurtäthet och ammoniakreducering.

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

De förväntade resultaten av investeringar i teknisk assistans och stöd för nyblivna lantbrukare i fråga om jordbruksförvaltning:

- ▶ säkerställande av medlemmarnas **lönsamhet och konkurrenskraft** genom tillämpning av bästa praxis när det gäller såväl förvaltningen av lantbruksproduktionen som djurens hälsa och välbefinnande;
- ▶ öka den **sociala hållbarheten**, eftersom dessa åtgärder bidrar till att behålla och uppmuntra unga producenter, vilket bidrar till att hålla grisproduktionen stabil och landsbygdsområdena levande;
- ▶ förbättra **produktkvaliteten** genom att se till att byggnaderna moderniseras i linje med aktuella sociala och miljömässiga frågor, som energianvändning, gödsel- och avfallsproduktion, djurskydd och djurhälsa, och i linje med certifierade kvalitetsstandarder.

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"... det operativa programmet kan stödja investeringar i djurskydd, miljö, djurhälsa (minskad antibiotikaanvändning) och biosäkerhet (inklusive återplantering), men också ta upp frågan om arbetsintensiva arbetsförhållanden genom att erbjuda stöd till teknik som minimerar den fysiska belastningen på arbetstagarna."

Utbildning och handledning inom områdena djurfoder, reproduktion, genetisk förbättring, betesmark och produktion av foder samt certifieringar

Typ av insats

Investeringar i tillgångar och innovativa metoder för utbildning och handledning om hållbara produktionsmetoder.

Syfte med åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

- ▶ förbättra lantbrukarnas kunskaper och färdigheter på områden som innovativ teknik och hållbara jordbruksmetoder;
- ▶ uppmuntra införandet av innovativa metoder, tekniker och processer som kan öka produktiviteten, minska kostnaderna, förbättra produktkvaliteten och främja miljömässig hållbarhet;
- ▶ stödja lantbrukare i att fatta välgrundade beslut om sin verksamhet genom att tillhandahålla handledning, expertråd och vägledning;
- ▶ uppmuntra införandet av miljömässigt hållbara metoder som bevarar naturresurser, skyddar den biologiska mångfalden och minskar jordbruksverksamhetens negativa inverkan på miljön.

Resultat av åtgärderna inom ramen för denna typ av insats

Förbättring av lantbruksmedlemmarnas tekniska kunskaper och av deras jordbruksverksamheters konkurrenskraft, hållbarhet samt djurhälsa och djurskydd.

Översikt över åtgärden

Kooperativet vill ge sina medlemmar tekniskt stöd genom utbildning och handledning inom områdena näring, reproduktion, genetisk förbättring, produktion av betesmarker och foder samt certifieringar.

Land:	Portugal
Sektor:	Nötkött och kalvkött
Aktuella medlemmar:	100 – 500
Årlig saluförd produktion (värde):	> 5 miljoner EUR och < 50 miljoner EUR
Antal fast anställda:	< 10 anställda

Hur inledde organisationen sin verksamhet?

Producentorganisationens historia började med att en producentgrupp bildades 1994 med målet att marknadsföra kött med skyddad ursprungsbezeichnung (SUB).³⁵ Till en början skedde marknadsföringen genom producentgruppen för ett begränsat antal kunder. Under 2002 ställdes producentgruppen inför ekonomiska utmaningar, främst på grund av svårigheter att marknadsföra stora slaktkroppar. Som ett strategiskt drag ingick producentgruppen partnerskap med två andra kooperativa företag för att minska kostnaderna, optimera verksamheten och öka den vertikala integrationen, och fick erkännande som producentorganisation 2012. Sedan dess har producentorganisationen varit aktiv inom marknadsföring av boskap för köttproduktion.

Vilken är organisationens huvudsakliga verksamhet?

Producentorganisationens huvudsakliga verksamhet är följande:

- ▶ **Bearbetning, marknadsföring och distribution:** producentorganisationen saluför kött från djur som slaktats mellan 10 och 15 månader, eller från djur som är äldre än två år. Om en medlem inte kan sälja djuren som kalvkött flyttas dessa djur vid avvänjning för slutgödning på ett annat lantbruk. Producentorganisationen har ett partnerskap med ett slakteri som slaktar all produktion från producentorganisationen och ansvarar för förpackningen av köttprodukter.
- ▶ **Teknisk och ekonomisk rådgivning till medlemmarna:** producentorganisationen tillhandahåller tekniska och administrativa tjänster till sina medlemmar, särskilt när det gäller testning av fodereffektivitet och genetiska förbättringar. Detta är särskilt viktigt eftersom lägre foderbehov för samma produktionsnivå minskar produktionskostnaderna, gödsel och flytgödsel samt utsläpp av växthusgaser, särskilt metan.
- ▶ **Kvalitetsstandarder:** producentorganisationen säkerställer att deras produkter uppfyller de kvalitetsstandarder som krävs inklusive ekologisk certifiering, genom att genomföra regelbundna tester och inspektioner.

Vilka åtgärder skulle kunna dra nytta av tillgången till ett operativt program?

Producentorganisationen skulle vilja använda det operativa programets finansiering för att hjälpa sina medlemmar genom att tillhandahålla följande åtgärder:

- ▶ Teknisk utbildning och handledning inom områdena näring, reproduktion, genetisk förbättring, produktion av betesmark och foder samt certifieringar. För närvarande finns det bara ett fåtal professionella producenter som är medlemmar och därför är den tekniska kunskapsnivån bland de flesta medlemmar i allmänhet låg.
- ▶ Anställa en kommersiell tekniker så att de bättre kan hantera sin kundportfölj och bättre identifiera och ta itu med eventuella problem eller utmaningar som medlemmarna kan möta vid marknadsföringen av sina produkter. Detta är viktigt eftersom medlemmarna väljer att vara en del av producentorganisationen, inte bara för att det hjälper dem med kommersialiseringen av deras produkter - vilket garanterar att de värderas till ett rimligt pris - utan också på grund av tillgången till kvalificerat tekniskt stöd.

Producentorganisationen skulle också vilja genomföra ytterligare aktiviteter relaterade till metoder för djurhälsa, som presenteras i faktabladet "Erhållande av djurskyddsintyg".

Vilka är åtgärdernas förväntade resultat?

De förväntade resultaten av att tillhandahålla utbildning och handledning inom områdena djurfoder, reproduktion, genetisk förbättring, produktion av betesmarker och foder samt certifieringar inkluderar:

- ▶ **Förbättrad konkurrenskraft** tack vare tekniskt expertstöd, eftersom medlemmarna skulle vara bättre rustade att lösa produktionsrelaterade problem, anpassa sig till ny teknik och uppfylla rättsliga skyldigheter som rör djurens välbefinnande och miljön. Dessutom bidrar detta stöd till att öka medlemmarnas medvetenhet om aktuella frågor som rör hållbarhet och djurskydd, och deras förmåga att tolka tekniska aspekter av produktionen.
- ▶ **Köttprodukter av högre kvalitet** tack vare förbättrad djurhälsa, djurskydd och produktion. Lantbrukare som får utbildning i avel och genetisk förbättring kommer också att kunna välja ut och föda upp djur med mer önskvärda egenskaper, som högre köttavkastning, vilket kan förbättra kvaliteten på deras produkter och leda till prispremier för deras produkter.
- ▶ Förbättrat **marknadstillträde** genom att genomföra certifieringsaktiviteter för djurskydd. Producentorganisationen kan visa sitt engagemang för hållbara och etiska djurproduktionsmetoder, vilket ytterligare kan förbättra dess rykte och hjälpa till att få tillgång till nya marknader.

³⁵ https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes/geographical-indications-and-quality-schemes-explained_en

Vad anser organisationen om den möjlighet som det operativa programmet erbjuder?

"...Finansieringen av det operativa programmet innebär en möjlighet att ta ett stort steg framåt när det gäller att förbättra producentorganisationens medlemmars färdigheter, kunskaper och konkurrenskraft på marknaden"

Användbara länkar

Strategiska planer för den gemensamma jordbrukspolitiken:

https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans_en

Strategiska planer för den gemensamma jordbrukspolitiken per land (inklusive länkar till de nationella webbplatserna):

https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans-country_en

Länkarna för varje EU-land leder dig till den nationella webbplatsen, där den formellt godkända strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken finns. Det är de behöriga nationella myndigheterna som ansvarar för att informationen i det länkade dokumentet är fullständig.

Europeiska nätverket för den gemensamma jordbrukspolitiken:

https://eu-cap-network.ec.europa.eu/index_en

Nätverket är ett forum där nationella nätverk för den gemensamma jordbrukspolitiken, organisationer, förvaltningar, forskare, entreprenörer och praktiker kan dela kunskap och information (t.ex. via peer-to-peer-lärande och god praxis) om jordbruk och landsbygdspolitik.

Producent- och branschorganisationer:

https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/agri-food-supply-chain/producer-and-interbranch-organisations_en

Europeiska kommissionen stöder lantbrukarnas deltagande i producent- och branschorganisationer.

Fullständig förteckning över typer av insatser som ingår i EU-förordningen

I artikel 47 i förordning (EU) 2021/2115 förtecknas de typer av insatser som medlemsstaterna ska välja i sina strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitik, och de differentieras efter mål (mål som förtecknas i artikel 46 i den förordningen).

1. För varje mål som väljs bland dem som avses i artikel 46 (a) till (i) och (k) ska medlemsstaterna i sina strategiska GJP-planer välja en eller flera av följande typer av interventioner inom de sektorer som avses i artikel 42 (a), (d), (e) och (f):
 - a. investeringar i materiella och immateriella tillgångar, forskning och experimentella och innovativa produktionsmetoder och andra åtgärder, inom områden som t.ex:
 - i. markskydd, inbegripet förstärkning av markens kolinnehåll och markstruktur samt minskning av föroreningar;
 - ii. förbättrad användning av och sund förvaltning av vatten, inbegripet vattenbesparing, vattenskydd och dränering;
 - iii. förebygga skador som orsakas av ogynnsamma väderförhållanden och främja utveckling och användning av sorter, raser och skötselmetoder som är anpassade till föränderliga klimatförhållanden;
 - iv. ökad energibesparing, energieffektivitet och användning av förnybar energi;
 - v. ekologisk förpackning, endast inom forskning och experimentell produktion;
 - vi. biosäkerhet, djurhälsa och djurskydd;
 - vii. minska utsläpp och avfall, förbättra användningen av biprodukter, inklusive deras återanvändning och återvinning, samt avfallshantering;
 - viii. förbättra motståndskraften mot skadegörare och minska riskerna med och effekterna av användningen av bekämpningsmedel, bland annat genom att införa integrerade metoder för bekämpning av skadegörare;
 - ix. förbättra motståndskraften mot djursjukdomar och minska användningen av veterinärmedicinska läkemedel, inbegripet antibiotika;
 - x. skapa och bibehålla livsmiljöer som är gynnsamma för den biologiska mångfalden;
 - xi. förbättring av produktkvalitet;
 - xii. förbättring av genetiska resurser;
 - xiii. förbättra anställningsvillkoren och genomdriva arbetsgivarens skyldigheter samt krav på hälsa och säkerhet på arbetsplatsen i enlighet med direktiven 89/391/EEG, 2009/104/EG och (EU) 2019/1152;
 - b. rådgivningstjänster och tekniskt bistånd, särskilt när det gäller hållbara tekniker för bekämpning av skadegörare och sjukdomar, hållbar användning av växtskyddsmedel och produkter för djurhälsa, anpassning till och begränsning av klimatförändringar, anställningsvillkor, arbetsgivarskyldigheter samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen;
 - c. utbildning, inbegripet handledning och utbyte av bästa praxis, särskilt när det gäller hållbar teknik för bekämpning av skadegörare och sjukdomar, hållbar användning av växtskyddsmedel och produkter för djurhälsa, anpassning till och begränsning av klimatförändringar samt användning av organiserade handelsplattformar och råvarubörser på spot- och terminsmarknaden;
 - d. ekologisk eller integrerad produktion;
 - e. åtgärder för att öka hållbarheten och effektiviteten vid transport och lagring av produkter;
 - f. främjande, kommunikation och marknadsföring, inbegripet åtgärder och verksamhet som särskilt syftar till att öka konsumenternas medvetenhet om unionens kvalitetsordningar och vikten av hälsosam kost, samt till diversifiering och konsolidering av marknader;
 - g. genomförande av unionens och nationella kvalitetsordningar;

- h. genomförande av spårbarhets- och certifieringssystem, särskilt övervakning av kvaliteten på produkter som säljs till slutkonsumenter;
 - i. åtgärder för att mildra och anpassa sig till klimatförändringar.
2. När det gäller det mål som avses i artikel 46 punkt (j) ska medlemsstaterna i sina strategiska GJP-planer välja en eller flera av följande typer av insatser inom de sektorer som avses i artikel (a), (d), (e) och (f):
 - a. inrättande, fyllande och påfyllning av gemensamma fonder av producentorganisationer och av sammanslutningar av producentorganisationer som erkänts enligt förordning (EU) nr 1308/2013 eller enligt artikel 67.7 i den här förordningen;
 - b. investeringar i materiella och immateriella tillgångar som gör förvaltningen av de volymer som släpps ut på marknaden mer effektivt, inklusive för kollektiv lagring;
 - c. kollektiv lagring av produkter som produceras av producentorganisationen eller av dess medlemmar, vid behov inbegripet kollektiv bearbetning för att underlätta sådan lagring;
 - d. återplantering av fruktträdgårdar eller olivlundar om det är nödvändigt efter obligatorisk röjning av hälsoskäl eller växtskyddsskäl på uppdrag av den behöriga myndigheten i medlemsstaten eller för att anpassa sig till klimatförändringar;
 - e. utsättning med boskap efter obligatorisk slakt av hälsoskäl eller på grund av förluster till följd av naturkatastrofer;
 - f. tillbakadragande från marknaden för fri distribution eller andra destinationer, inklusive, om nödvändigt, behandling för att underlätta ett sådant tillbakadragande;
 - g. grön skörd, bestående av den totala skörden på ett givet område av omogna icke säljbara produkter som inte har skadats före den gröna skörden, vare sig på grund av klimatifförhållanden, sjukdom eller annat;
 - h. icke-skörd: avbrott i den pågående produktionscykeln på det berörda området medan produkten är välutvecklad och av sund, rättvis och säljbar kvalitet, med undantag för förstörelse av produkterna på grund av klimatifförhållanden eller sjukdom;
 - i. skörde- och produktionsförsäkring som bidrar till att skydda producenternas inkomster vid förluster till följd av naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden, sjukdomar eller skadedjursangrepp, samtidigt som det säkerställs att stödtagarna vidtar nödvändiga riskförebyggande åtgärder;
 - j. handledning till andra producentorganisationer och sammanslutningar av producentorganisationer som erkänts enligt förordning (EU) nr 1308/2013 eller enligt artikel 67.7 i den här förordningen, eller till enskilda producenter;
 - k. genomförande och förvaltning av tredjeländers sanitära och fyto-sanitära krav inom unionens territorium för att underlätta tillträdet till tredjeländers marknader;
 - l. kommunikationsåtgärder som syftar till att öka medvetenheten och informera konsumenterna.

Kompletterande insatser

Kompletterande insatser bör ha ett av följande syften (**artikel 13 – delegerad förordning (EU) 2022/126**):

- ▶ (a) **utbyta bästa praxis för krisförebyggande och krishanteringsinsatser** så att stödmottagaren kan dra nytta av de erfarenheter som gjorts vid genomförandet av krisförebyggande och riskhanteringsinsatser;
- ▶ (b) främja **inrättandet av nya producentorganisationer, slå samman befintliga producentorganisationer eller tillåta enskilda producenter att ansluta sig till** en befintlig producentorganisation, samt **ge råd till producentorganisationer** om hur de kan få erkännande som producentorganisation;
- ▶ (c) skapa möjligheter till **nätverkande för leverantörer och mottagare av kompletterande åtgärder**, särskilt marknadsföringskanaler som ett instrument för krishantering och förebyggande.
- ▶ För att komma i åtnjutande av finansiering från det operativa programmet måste mottagaren och leverantören av kompletterande åtgärder vara en producentorganisation, en sammanslutning av producentorganisationer, en transnationell producentorganisation, en transnationell sammanslutning av producentorganisationer eller en producentgrupp. Leverantören av kompletterande åtgärder ska få stöd för den kompletterande insatsen.
- ▶ Alla stödberättigande kostnader för de kompletterande åtgärderna ska betalas till tillhandahållaren av de kompletterande åtgärderna, som ska integrera denna insats i sitt operativa program.
- ▶ Stödinsatser läggs inte ut på entreprenad.

Förteckning över typer av icke stödberättigande utgifter

Information från delegerad förordning (EU) 2022/126

- ▶ Allmänna produktionskostnader och särskilt kostnader för mycel (även certifierade), frön och icke fleråriga växter; växtskyddsmedel (inklusive integrerat växtskydd); gödselmedel och andra insatsvaror; insamlings- eller transportkostnader (interna eller externa); lagringskostnader; förpackningskostnader (inklusive användning och hantering av förpackningar), även i samband med nya processer; driftskostnader (inklusive el, bränsle, underhåll).
- ▶ Återbetalning av lån som tagits för en insats.
- ▶ Förvärv av obebyggd mark vars kostnad överstiger 10 % av de totala stödberättigande utgifterna för den berörda insatsen.
- ▶ Investeringar i transportmedel som är avsedda att användas av stödmottagaren inom biodlingssektorn eller av producentorganisationen i samband med saluföring eller distribution.
- ▶ Driftskostnader för den hyrda egendomen
- ▶ Hyreskostnader (skatter, räntor, försäkringskostnader etc.) och driftskostnader.
- ▶ Underleverantörs- eller entreprenadavtal som rör verksamhet eller utgifter som inte är stödberättigande enligt denna förteckning.
- ▶ Nationella eller regionala skatter eller uttaxeringar.
- ▶ Ränta på skulder, utom i de fall då bidraget tar formen av något annat än ett direkt bidrag.
- ▶ Investeringar i aktieinnehav eller kapital i företag om de utgör finansiella investeringar.
- ▶ Kostnader som ådragits av andra parter än stödmottagaren, producentorganisationen eller dess medlemmar, sammanslutningar av producentorganisationer eller deras producentmedlemmar, eller ett dotterbolag eller en enhet som tillhör en kedja av dotterbolag enligt artikel 31.7 eller, efter godkännande av medlemsstaten, en kooperativ medlem i en producentorganisation.
- ▶ Interventioner som inte äger rum på producentorganisationens, sammanslutningen av producentorganisationers eller deras producentmedlemmars anläggningar och/eller lokaler, eller på ett dotterbolag eller en enhet som tillhör en kedja av dotterbolag enligt artikel 31.7, eller, efter godkännande av medlemsstaten, av en kooperativ medlem i en producentorganisation.
- ▶ Insatser som lagts ut på entreprenad eller genomförts av stödmottagaren, producentorganisationen utanför unionen, med undantag för den typ av insats för säljfrämjande åtgärder, kommunikation och marknadsföring som avses i artikel 47.(1)(f) i förordning (EU) 2021/2115.

